

העותרת

רשות האוכלוסין וההגירה – משרד הפנים
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466450 ; פקס: 02-6467011

ג ג ד

המשיבים

פלונית ואחר'
על ידי ב"כ עוה"ד מיכל פומרנץ ו/או עוה"ד אסף וייצן
רחוב מקווה ישראל 8, תל-אביב
טלפון: 03-5619666 ; פקס: 03-6868596

עתירה לדין נושא**פתח דבר**

- על-פי בקשת שר הפנים, ועל דעת היועץ המשפטי לממשלה, מוגשת בזאת עתירה לדין נושא בפסק הדין בבר"ם 5040/18 פלונית ני רשות האוכלוסין וההגירה (להלן: פסק הדין), אשר ניתנו ביום 20.9.2.20.

צילום פסק הדין, מצורף ומסומן נספח 1.

- במסגרת פסק הדין, התקבל העורור שהגישו המעורירים, זוג הורים מחוף השנאה ושתיהן בנותיהם הקטיניות, וחולט כי יש ליתן להם "מעמד בהתאם לנוחם מבקשי מקלט". כל זאת, על רקע החשש כי בחוף השנאה, הבנות הקטיניות שנולדו להם בישראל יהיו חשופות לפראקטיקה הפוגענית של מילת נשים (Female Genital Mutilation, FGM). פסק דין ניתן בדעת רוב על ידי כבוד השופט ברק-ארז, אליה הצרף כבוד השופט גروسקובף, בוגד עמדתו החלטת של כבוד השופט אלרון.

- בפתח הדברים, צוין כי רשות האוכלוסין העניקה למשפחה אשרה ורישון לישיבת ארעי בישראל (מסוג א/5), מטעמים הומניטריים, תוך כדי ניהול ההליך. המשיבים מצדם עמדו על כך שייננתם להם מעמד פליט, חרב העובדה כי מי שמוכר כפליט מקבל אף הוא אשרה מסוג א/5. שופטי הרוב אימכו עמדה זו ובתוך כך פסקו לראשונה מספר החלטות חדשות וחשובות, אשר עתירה זו תتمקד באחת המרכזיות שבחן.

עד קודם שנפנה להצגת השאלה המשפטית האמורה, תקדים המדינה ותבהיר כי עתירה זו לדין נוסף אינה מוסבת על הקביעה לפיה "פחד מבוסט היבט של אישה או ילדה מפני השחתת איבר מינה יכול להוות בסיס לטענת פליטות בנסיבות מסוימות" (סעיף 37 לפסק 11 לדין), וזאת על יסוד עילת רדיפה של "השתיקיות לקבוצה חברתית מסוימת" (וראו, סעיף 11 לפסק הדין). העתירה אף אינה מתמקדת בשאלת מתן המועד למשפט הפרטנית מושא פסק הדין, ובקשר זה נעדכן כי ביום 26.2.20 ניתן למשיבים מעמד פלייט (רישיון א/5).

בצד זאת, ולאחר שנתמו התהומות, המדינה תטען כי בסעיף 63 לפסק הדין נקבעה הלהת חדשה, כללית וחשובה, החורגת מן הנושא הפרטני שנדון בפסק הדין, ואשר לעומת רשות האוכלוסין וההגירה נודעות לה השלכות רוחב משמעותיות ביותר על יכולתה לבחון בקשנות מקלט. וכך נקבע בסעיף 63 לפסק הדין:

"63. על מי מוטל גטל ההוכחה? לבסוף, ולמעשה זהו שיקול מכרייע, כפי שאף עולה מהנחיות הנציגות בעניין חלופת מגורים, גטל ההוכחה בעניין סבירותה ומידת הרלוונטיות של חלופת המגורים המוצעת צריך להיות מוטל – ولو באופן דרמטי – על הטוען לקיומה. מובן כי אין בכך כדי להטיל על המשיבה את גintel להוכחה בכלל מקורה כי חלופת המגורים היא בטזהה ב-100% עבור מבקש המקלט. כאמור, אמת המידע היא חלופה סבירה ורלוונטית בהתאם לשיקולים שלילי. יחד עם זאת, אין די בהצעה על גודלה של המדינה ועל האפשרות הטכנית לעבור לאזרור אחר שלא כדי להרים את גintel לעניין זה, והמשיבה אכן נדרשת לספק נתונים קונקרטיים יותר שלימדו על סבירותה של החלופה המוצעת ועל היותה רלוונטית לאין הסכנה המשמשת הנש��ת למבקש המקלט. הדברים אמורים גם בשים לב בכך שאמנת הפליטים עצמה אינה מתייחסת במפורש לנושא של חלופת מגורים, אלא מקנה זכאות לא מסויוגת למי שעומד בתנאים שהוגדרו בה. במילים אחרות – הטענה בדבר חלופת מגורים פנימית נועדה לייצור חריג ביחס להסדר הקבוע באמנת הפליטים. אם כן, בשם שהintel הריאוני להתקיימו (ראו: עניין גונזלס, בפסקה 12) – כך גם intel הריאוני להוכחה את החריג לאמנה מוטל על מי שטען לקיומו".

על מנת המדינה, כפי שתוצג להלן, הלהת חדשה זו מצדיקה קיום דין נוסף במוות מורתב, בהתאם להוראות סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: **חוק בתי המשפט**) ; בשים לב להיוות הלהת חדשה, חשובה ובעל השלכות רוחב מוקשחות. עדמת המדינה, בתמצית, היא כי על מבקש המקלט מוטל intel הריאוני להוכחה כי עילת המקלט מתקימת בעניינו ברחבי מדינתו, וזאת על מנת שימצא כמי שלכאורה זכאי לקבלת מעמד מכוון הפליטים. רק אם עלה בידי מבקש המקלט לעמוד בintel זה, עובר intel אל כתפי המדינה להצביע על קיומה של חלופת מגורים בטוחה אל מול טענות המבקש בדבר רדייפותו ברחבי מדינתו.

כך, למשל, נקבע בחיקלהת בית המשפט בע"מ 8723/11 ifeanyi okorom נ' משרד הפנים, בפסקה 7 להחלטתו של כב' השופט עמיות (31.1.2013), אשר הובאה במסגרת קביעות נוספות מוארחות יותר של בית המשפט הנכבד:

"אף לא עלה בידי המבקש להסביר מדוע לא מיצח חלופות מוגרים אחרות בניגריה, שהיא ארץ המשטרעת על שטח ענק, ומה המניעה כי תגorder בחבל הארץ אחים בניגריה (השו ע"מ Chidi 7945/12 נ' מדינת ישראל [פודסם בانبז] בפסקה 7 (22.11.2012) (ע"מ Okorom 8723/12 נ' משרד הפנים (31.1.2013), בפסקה 7; וראו עוד ע"מ 13/13 Nwora Chimaobi Okpara נ' משרד הפנים (10.3.2013))."

6. לעומת המדינה, הקשי הגולם בהלכה שנקבעה בסעיף 63 לפסק דין של בית המשפט הנכבד מתחדד עוד יותר אל מול קביעותו העקרונית של בית המשפט הנכבד ביחס לזהות טוון הרדיפה, ממנו נשקפת הסכנה למבקש המקלט, ובענייננו משפחת האם המתגוררת בצדן חוף השנהב (וראו פסקה 57 לפסק הדין).

7. לעומת המדינה, שילוב הקביעות הנוגעות לניטול הוהoctה המוטל על המדינה, מחד גיסא, לצד רף ההוכחה החדש מקום בו טוון הרדיפה אינו מדינתי, מאידך גיסא, מטיילים על המדינה נטול רב, הגובה בהרבה מרף הראיה החדש במשפט המינהלי הישראלי כפי שאף עולה מקביעות קודומות של בית המשפט הנכבד. לעומת גורמי המקלט ברשות האוכלוסין וההגירה, ספק רב אם ניתן יהיה לעמוד ברף זה.

קביעות אלה אף טומנות בחובן השלכות רוחב על בקשות רבות נוספות למקלט מדיני, בהן עולה אפשרות מיצוי חלופות המגורים במדינה המוצאת, בהקשרים רבים ומגוונים אחרים שאינם עוסקים כלל-ב-FGM.

8. מהלך הטיעון יעשה אפוא כדלקמן: תחילת, נעמוד על עיקר פסק דין של בית המשפט הנכבד, ובכלל זאת ההלכה שנקבעה בסעיפים 57 ו-63 לפסק הדין. בהמשך, נעמוד על הטעמים המצדיקים לדעת המדינה קיומו של דין נוסף, בשיטם לב להוראת סעיף 30(ב) לחק בתי המשפט. לבסוף, תובא עמדת המדינה לגופה של השאלה המשפטית העקרונית.

עיקר פסק דין של בית המשפט הנכבד

9. במסגרת פסק הדין של שופטי הרוב, נקבעה הלכה חדשה וחשובה ולפיה החשש מפני מילת נשים עשוי, במקרים המתאים ובהינתן הוכחה עובדתית של החשש, להקים עילת מקלט מכוח אמנת הפליטים משנת 1951 (להלן: **אמנת הפליטים**). ובלשון פסק הדין:

"... נקודת המוצא לדין היא כי אכן, חשש של אישה, נערה או ילדה (או הורים לילדה) מפני השחתת איבר מינית יכול לבסס עילה למבחן מעמד של פליט מכוח אמתת הפליטים בגדירה של העילה של "חחד מבוסט היטב מפני רדיפה", ובלבד שהבקשה מבוססת מבחינה עובדתית. כך קבעו בית הדין לעדרים ובית המשפט המחוזי, וכן גם הבהיר המשיבה בהליך דין (פסקה 71 לתשובה לבקשת רשות הערכו). למעשה, עניין זה אינו שנווי במחילוק בין הצדדים. כפי שכבר צוין, המחלוקת התמקדה בסוגיה של חלופת מגורים פנימית, שאליה ATIHTSH בהרחבה להלן".

10. בשים לב בכך, פסק הדין התמקד בעיקר בשאלת האם ניתן לנטרל את החשש מפני הרדיפה, על ידי כך שהמשפחה תעבור להתוור באזור אחר בתוך מדינת המוצא. ואולם, יושם אל לב, כי בקביעתו האמורה הניה בית המשפט הנכבד כי עלה בידי המשיבים להוכיח כי בנסיבות המקורה לפניו אכן נשקפת להם סכנת רדיפה, על רקע FGM, **ברחבי מדינותם, ומכאן שעליה בידי המבקשים לעמוד בנטל הרובץ לפתחן לתוכחות התקיימות ישודות אמתת הפליטים בעניינם**. על יסוד עדזה זו, פנה בית המשפט הנכבד לבחון האם קיימת למשיבים "חלופת מגורים פנימית" בחוף השנאה.

11. לעניין זה, עמד בית המשפט הנכבד על אמות המדינה מהותיות לבחינת חלופת מגורים פנימית; כמו-גם הנטלים להוכיחו. בתוך כך, נקבע שעלה מנתה שהטענה של חלופת מגורים פנימית תתקבל, עליה להיות סבירה ורלבנטית (פסקה 56 לפסק הדין). קבעה זו מסתמכת על הנחיות נציבות האו"ם לפלייטים בעניין FGM ובעניין חלופת מגורים, שאותן למעשה בית המשפט הנכבד קיבל כאמות-מידה מוחות בנוגע לנושאים אלה, אף שכוכור הבחירה כי "אין צורך להידרש לטענה שהעלתה המשיבה באשר לכך שהנחיות הנציבות כלל אין מחייבות אותה" (פסקה 56).

לגופה של הטענה של חלופת מגורים פנימית, בית המשפט הנכבד הדגיש מספר שיקולים לרלבנטיים: א. מיחם סובייני הרדיפה – האם סוכנים מדינתיים או שמא פרטיים (פסקה 57 לפסק הדין) ב. מהו הטעם לרדיפה – האם הרדיפה היא על רקע "שניתן לנטרול" באמצעות מעבר תוך-מדיני (כמו סכום פוליטי שפועל באזור מסוים) (פסקה 59 לפסק הדין); ג. מהי דרגת הסיכון שעל הפרק ומהו הגורם המצוי בסיכון – לדוגמה, האם מבקש המקלט משתייך לאוכלוסייה פגיעה כלשהי (פסקה 60 לפסק הדין).

- עוד נקבע כי נטל הוכיח לעניין זה מוטל – ولو באופן ראשוני – על המדינה, שכן מדובר בחיריג שמאפשר לה שלא להכיר בטענה למקלט, גם כאשר מבקש המקלט הוכיח את עילתו (פסקאות 63 ו-76 לפסק דין). יחד עם זאת, הבהיר בפסק דין כי "אין די בהצבעה על גודלה של המדינה ועל האפשרות הטכנית לעبور לאזור אחר שלא כדי להרים את הנטל לעניין זה, והמשיבה אכן נדרשת לספק נתונים קונקרטיים יותר שילמדו על סבירותה של החלופה המוצעת ועל היותה רלוונטית לאוון הסכנה המשנית הנשקפת למבקר המקלט" (פסקה 63 לפסק דין).

אשר לעניינים הפרטני של המשיבים, קבוע כבוד השופטת ברק-ארז כי אכן קיים חשש לרדייפה על רקע מילת נשים, המקנה עילית מקלט, וכי המדינה לא עמדה בנטל להראות שקיימת חלופת מגורים פנימית רלבנטית וסבירה (פסקה 71 לפסק הדין). על מנת הגיעו למסקנה זו, פסק הדין סקר את הנתונים ביחס לחוף השנהב, והחיל את אמות המדינה שיפורטו לעיל. כך, לדוגמה, עמד פסק הדין על העובדה כי אם המשפחה הייתה עצמה קורבן למילת נשים, וכן גם אחותה ובתה של האחות שגרו בקרבה לסתbeta (פסקה 74 לפסק הדין); הרדייפה היא על ידי בני משפחה שהראו עם השנים נחישות בנושא; בני המשפחה אינם מצויים רק בחלק אחד מהמדינה, אלא הם מתגוררים גם באזורי שחוו צגו על ידי המדינה כחלופה סבירה (פסקה 74 לפסק הדין); הרדייפה היא על רקע דת ומגדר שלא ניתן "לנטרול" (המשמעות שייכות למיועט דתי שבו מילת נשים נפוצה מאוד) (פסקה 73 לפסק הדין); ועוד. לבסוף, השופטת ברק-ארז סקרה כי אין מטען הרישויון לישיבת ארעי על בסיס הומיניטרי כדי ליתר את הדין והכרעה בבקשת רשות הערעור.

מנגד, כבוד השופט אלרון קבוע בפסק דין כי יש לדוחות את הערעור לאחר שהוא התיןיר, לאחר שהמשיבים קיבלו רישיון ישיבה ארעי מטעמים הומיניטריים. כבוד השופט אלרון קבוע אף הוא שמילת נשים היא עילה פוטנציאלית למקלט (פסקה 6 לפסק דין), אך הוא הדגיש כי יש לבחון כל מקרה לנוף, ואין מקום להכיר באופן גורף בכל מי שמעלה טענה זו כפליט.

במחלוקת האמורה, מצא כבוד השופט גראסקובף לצרף את עמדתו אל פסק דין של כבוד השופטת ברק ארז, תוך שהיא מאמץ את הילוך פסק דין וקובע כי אף הוא שוכנע שלא עליה בידי המדינה לעמוד בנטל המוטל עליה להוכיח קיומה של חלופת מגורים בטוחה למשיבים (עמודים 37-38 לפסק דין).

כאמור בפתח הדברים, עתירה זו לדין נוספת אינה עוסקת בעניינים הפרטני של המשיבים, וככל שעניינים ידועו בהמשך, אין זאת אלא כדי להמחיש את השלכות הרותב הגלומות בהלכה החדשה שיצאה תחת ידי בית המשפט הנכבד.

טעמי הבקשה לדין נוסף

הסמכות והuilות להורות על קיומו של דין נוסף בפסק דין של בית המשפט העליון, שניתנו בהרכבת שלושה, מעוגנות בהוראות סעיף 30 לחוק בתי המשפט. וכך מורה אותנו סעיף 30 לחוק בתי המשפט:

"30. (א) עניין שפסק בו בית המשפט העליון בשלושה,
ראשי הוא להחליט, עם מתן פסק דין, שבית
המשפט העליון ידון בו דין נוסף בחמשה או יותר.
(ב) לא החליט בית המשפט העליון כאמור בסעיף
קטן (א), ראשיא כל דין לבקש דין נוסף כאמור;
ניסי בית המשפט העליון או שופט אחר או שופטים
שיקבע לכך, רשאים להיענות לבקשת אם ההלכה

שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון, או שמאית חשיבותה, קשיותה או חידושה של הלכה שנפסקה בעניין, יש, לדעתם, מקום לדין נוסף.

(ג) בהחלטה שניתנה לפי סעיף קטן (א) או (ב) רשאי בית המשפט או השופט לקבוע את הבעיה שתטעמוד לדין נוסף, ומשועה כן, לא יקיים דין הנוסף אלא באוותה בעיה".

18. הרצון לאפשרות קיומו של דין נוסף הובחר על-ידי כבי הנשיא ברק, כדלקמן:

"התכליות המונחת ביסוד הדיון הנוסף היא הצורך לאפשר לבית המשפט העליון - שעל פסקי-דין אין ערעור נוסף - שעה שהוא יושב בהרכבת מורחב לבחון מחדש הלכה שנפסקה על-ידי בהרכבת מצומצם, ובכך להביא לידי כך כי בעניינים חריגים ידבר בית המשפט העליון מפי הרכבת מורחב של שופטים". (בש"א 1481/96 (דנ"א 2401/95 נחמני נ' נחמני, פ"ד מטוו) 598, 607, 607, 1996); ההחלטה ניתנה ברוב של שמונה שופטים נגד דעתם החולקת של שלושה אחרים – הח"מ).

עוד ידוע, והדברים עמדו לנגד עיני העוסקים במלאה בזאת לתחום את היקפה של עתירה זו, כי ההחלטה שדין נוסף אינו ערעור גרידא על פסק הדיון; כי העובדה שפסק הדיון ניתן ברוב דעתו איננה כשלעצמה עילה לדין נוסף; וכי המסלול של דין נוסף שמור למקרים חריגים. בהתאם נפסק כי "דרושים, איפוא, שני תנאים מצטברים כדי להוכיח קיומו של דין נוסף: האחד, חשיבותה, קשיותה וחידושה של הלכה או עמידתה בסתירה להלכה קודמת, והשני, הצדקה עניינית לשוב ולהביא את העניין לדין נוסף" (דנ"א 2485/95 אפרופים שיכון וייזום נ' מדינת ישראל, עמ' 5-4 (4.7.95)).

לאחר שעמדנו על החadx הצר שהועידה ההחלטה להליך של דין נוסף, סבורה המדינה כי חלק מן ההלכות שנקבעו בפסק דין של בית המשפט הנכבד עליהם נעמוד מיד מבדיקות הליך חריג זה, ובדברים אלו כוונת המדינה היא לקביעות בסעיפים 57 ו-63 לפסק הדיון.

21. ראשית, ובכל הקשור לחידוש הגלים בפסק הדיון בכללותנו, המדינה טועה כי בית המשפט הנכבד היה מודע לכך שפסק דין כולל מספר קבוע חדשות וחשובות בנושא אמות המדינה לבחינות חלופת מגורים פנימית במסגרת בקשות מקלט בכלל, ועל רקע טענה לחשש מפני FGM בפרט.

בית המשפט הנכבד, מפי כבוד השופט ברק-ארז, הבHIR בפתח פסק דין כי "הסוגיה שענינה הכרה בפליטות על רקע חשיפה של ילדה או אשה לטכונה של השחתת איבר המין שלה במדינה המוצאת שמנה הגעה לישראל טרם נבחנה בבית משפט זה" (סעיף 3 לפסק הדיון).

כך, גם בעת סקירת המשפט החשוואתי הנוגע לדיני הפליטים עמד בית המשפט הנכבד על תקדיםיות הדיון שערך בפסק הדין, ובמלותיו: "הערת אזהרה נוספת נוגעת לכך שפסק דין בנושא זה בבתי משפט עליונים אינם חזון נפרץ – לאחר ורבייה ההתקינות בנושא זה מתוחלת בטיריבונאים ובתי משפט נומכים יותר" (סעיף 16 לפסק הדין).

.22. בית המשפט הנכבד אף הדגיש בלשון ברורה ומפורשת כי זו הפעם הראשונה שהטוגיה שלפניו נדונה:

"20. כבר עתה יזכיר כי בדיון שהתקיים בפנינו ביום 10.6.2019 קבענו כי יש מקום ליתן בנסיבות העניין רשות ערעור. **אוסיף ואומר, כי לשיטתי הכרעה זו הייתה מחייבת המציאות בהתחשב בכך שהבקשה נסבה על שאלות שטרם התבררו עד תום בפסקתנו,** בתחום רגש שהוא בעל השפעה ממשית על זכויות יסוד של קטינות, ובכלל זה על זכויות היסוד של הקטינות שבפנינו" [ההדגשה הוספה – הח"מ].

ובהמשך, הוטעם פעם נוספת דבר חדשנותו וראשוניותו של הדיון בנושא חלופת המגורים הפנימית:

"55. האמת ניתנת להיאמר, כי במקרים האמורים הסוגיה של חלופת המגורים הפנימית לא ניצבה בלב-לבה של החלטה לדוחות את בקשת המקלט, כבעניינו. כמו כן, כאמור, **במקרה דנן מדובר בפסק הראשונה שבית משפט זה עוסק בבחינת בקשת מקלט על רקע טענה לחשש מפני FGM ולישום הקונגראטי של הכללים בעניין חלופת מגורים בהקשר זה.** לפיכך, אבקש לעמוד על מס' דגשים רלוונטיים לנושא".
[ההדגשה הוספה – הח"מ].

.23. על יסוד כל האמור לעיל, סבורה המדינה כי החלטות החדשנות שנפסקו במסגרת סעיפים 57 ו-63 לפסק דין של בית המשפט הנכבד אווצרות את המטען הנורמטיבי הנדרש בדבר חידושה, חשיבותה וראשונייתה של החלטה בצד הצעוף בגדירה של הוראת סעיף 30(ב) לחוק בתים משפטי.

.24. **שנית**, ומעבר לראשונייתה של החלטה, כניסה קביעות פסק הדין בסעיפים 57 ו-63 לגדרי הוראת סעיף 30(ב) לחוק בתים המשפט היהודי חשובות וקשות, הטומנות בחובן השלכות רוחב משמעותיות. בהקשר זה, כפי שצוין בפתח הבקשה, תتمוך המדינה בבקשתה לקיום דיון נוסף בקביעות בית המשפט הנכבד המטילות על המדינה את הנטול להווחת קיומה של חלופת מגורים סבירה ורלבנטית.

למען הנוחות נביא את הדברים פעם נוספת:

"63. על מי מוטל הוכיחה? לבסוף, ולמעשה זהו שיקול מכריע, כפי שאף עולה מהנחיות הנכיבות בעניין חלופת מגורים, מוטל הוכיחה בעניין סבירותה ומידת הרלוונטיות של חלופת המגורים המוצעת כריך להיות מוטל – ولو באופן ראשוני – על הטעון לקיומה. [...].

במילים אחרות – הטענה בדבר חלופת מגורים פנימית נועדה ליצור חריג ביחס להסדר הקבוע באמנת הפליטים. אם כן, כשם שהנטל הראשוני להוכיח את תנאי הזכאות למעמד מוטל על הטעון להתקיימותם (ראו: עניין גונולס, בפסקה 12) – כך גם הנטל הראשוני להוכיח את החריג לאמנה מוטל על מי שטוען לקיומו".

.25. לעומת זאת, הלכה זו – כפי ששורתטה בסעיף 63 לפסק הדין – באה בגדרי סעיף 30(ב) לחוק בתיה המשפט על שם "קשיותה", הויל והיא אינה מביאה בחשבון את הנטל הראשוני המונה לפתחו של מבקש המקלט למצות חלופת מגורים במדינה; וזאת על מנת שיימצא – במסגרת הבדיקה הרכבה של בקשת המקלט – כמו שלכאורה וכי קבלת מעמד מכוכח אמנת הפליטים. לעומת זאת, עליה מן הפסיקה עלייה נעמוד להלן כי רק אם עליה בידי מבקש המקלט לעמוד בנטל ראשוני זה, אכן יעבור הנטל אל כתפי המדינה להציג על קיומה של חלופת מגורים בטוחה אל מול טענות המבקש. כאמור, אם כן, אל סקירות קביעות בית המשפט הנכבד בסוגיה זו.

.26. כך, בע"מ 8723/11 ifeanyi okorom נ' משרד הפנים, שהובא לעיל, נדרש בית המשפט הנכבד לטענות שהעלתה מבקש מקלט בעניין רדיפה במדינה (ניגריה) מפני גורמים שאינם מדינתיים.

בהחלטה בית המשפט הנכבד, לגבי השאלה האם להושיט בידי המערירים סעד זמני שיעכב את הליכי הרכתקתם, נקבע כי המבקש לא נהיה תשתיתית ראוייה לכואורה להיווטו פליט או בסכנת חיים. לעניין זה נקבע עוד, בין היתר, כך:

"אף לא עלה בידי המבקש להסביר מדוע לא מיצה חלופות מגורים אחרת בניגריה, שהיא ארץ המשתרעת על שטח ענק, ומה המגעה כי יתגרור בחבי הארץ אחרים בניגריה (השו ע"מ Chidi 7945/12 נ' מדינת ישראל בפסקה 7 (22.11.2012) פסקה 7 להחלטתו של כב' השופט עמית (31.1.2013).

Nwora Chimaobi 798/13 בAOFN דומה, נקבע בהחלטות בית המשפט הנכבד בע"מ 13/2013, שוב במסגרת בקשה למתן סעד זמני בערעור, כך:

"כמו כן, יש לכואורה טעם בטענת המשיב לפיה הסכוסוק המקומי בין שני כפרים שכנים בניגריה, אפילו היה נמושך, הוא עצמו אינו מקיים עילה למקלט מדיני בישראל בין היתר משום שאין מניעה שה המבקש יחוור להתגורר בחלק אחר של ניגריה (ראו לעניין זה ע"מ ifeanyi okorom 8723/11 הפנים, פיסקה 7 (31.1.2013))."

.27 בפסק דין של בית המשפט הנכבד בע"מ 12/2013, נקבע כי מדינת ישראל (פורסם בארכ"ש, 28.11.13; להלן: עניין Chidi), נקבע כי מקום שבו עומדת לבקשתו המקלט חלופת מגורים פנימית במדינה המוצאת, הדבר מצדיק את דוחית הבקשה לקבלת מקלט מדיני בישראל בוון זה שלא קמה עילה למקלט מדיני בישראל, וזאת תוך הפנייה להחלטות בית המשפט שהובאו לעיל. וכך נקבע:

"בכתב הטיעונים שהוגש בפניו הסתמן המערער על הנחיות נציבות האו"ם בעניין שלילת מעמד פליט עלי-UN High Commissioner for Refugees, Guidelines on International Protection No. 4: "Internal Flight or Relocation Alternative" Within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees, 23 July 2003; להלן: הנחיות האו"ם או הנחיות). בהקשר זה הוא מפנה לסעיף 2 להנחיות, שם נקבע כי "The concept of an internal flight or relocation alternative is not a stand-alone principle of refugee law, nor is it an independent test in the determination of refugee status". כמו כן יש להפנות לסעיף 4, המדגיש שהחוק הבינלאומי אינו מחייב פליטים למצות את כל האופציות לחיות בתוך מדינתם טרם יבקשו מקלט מדיני במדינה אחרת. יחד עם זאת, סעיף 2 להנחיות ממשיך וקובע כי "The question of whether the claimant has an internal flight or relocation alternative may, however, arise as part of the refugee status determination process".

גם בהמשך המסמך נקבעו מבחנים ספציפיים לבחינות מעמדו של פליט לאור אפשרות העתקת מקום מגוריו בתחום מדינת מוצאו (ראו שם, סעיף 7; סעיפים 10-12).

בענייננו המלצה נציבות האו"ם, לאור האופציות העומדות לבקשת של מעבר למיקום אלטרנטיבי בתחום מדינת מוצאו, שלא קיבל את בקשתו למקלט מדיני. כאמור, המלצה זו התקבלה על-ידי רשות האוכלוסין וההגירה בהחלטה לדחות את הבקשה, ואושרה על-ידי בית משפט המחויז.[...]. לאחר הדגשת העובדה שקבוצת המודדים פועלת באזרה הדلتה בלבד, פירט הדוח כי המבחן יכול להיות חיים נורמלאים וטובים

באזור אחר של ניגריה: "The applicant is a highly-educated, healthy young man (31 years old) with impressive employment record. He can reasonably be expected to live and work elsewhere in Nigeria, for example Lagos or Abuja (where the organization at which he previously worked is now based), outside the area or operation of the militants/rebels he claims to . "fear

הערכתות דומות כבר נאמרו מפי בית משפט זה כדי לשילל מקלט מדיני מבקשתו בשל אפשרות של מעבר פנימי בתחום מדינת ניגריה. בפס"ד Okorom נאמר (מפני השופט י' עמיית) כי 'אף לא עלה בידי המבקש להסביר מדוע לא מיצח חלופות מגורים אחרות בניגריה, שהיא ארץ המשתרעת על שטח ענק, ומה המניעת כי יתגורר בחבלי ארץ אחרים בניגריה (השווע ע"מ Chidi 7945/12 נ' מדינת ישראל [פורסם ב公报] בפסקה 7 (ע"מ 22.11.2012) ((22.11.2012) (ע"מ Okorom 8723/12 נ' משרד הפנים (31.1.2013), בפסקה 7; וראו עוד ע"מ Nwora Chimaobi Okpara 798/13 משרד הפנים (10.3.2013)).'

גם במקרה דנא, דומה שדי בהערכה הנ"ל להצדיק את החלטה החזרת ונשנית שאין להעניק לערעך מקלט מדיני בישראל".

לעמדת המדינה, יש מקום לקיים דין נוסף נוסף בקביעות בית המשפט הנכבד בסעיף 63 לפסק הדין כדי להעמיד הלכה נכונה על מכונה, במובן זה שיוגדר באופן ברור וממצאה מה טיבו של הנטול הראשוני המוטל על מבקש מקלט במסגרת בשלב הראשון של בוחנת בקשת המקלט, ביחס לשאלת יכולת המקלט להעתיק את מקום מגוריו במדינה מוצאו הרחוק מן המקום שבו נשקפת לו סכנה; ומהו טיבו של הנטול העובר אל כתפי המדינה בשלב השני (ככל שambil מקלט אכן עמד בנטול ההווחה בשלב הראשון) לצורך הוכחת קיומה של חלופת מגורים פנימית.

שלישית, טעם נוסף המצדיק קיום דין נוסף בהלכה שעוגנה בסעיפים 57 ו-63 לפסק הדין מושב על קשייתה של ההלכה, מקום בו סוכן הרדייפה הוא פרט, באשר היא מטילה על המדינה נטל ראייתי כבד, וזאת בשלב בו טרם עמד מבקש המקלט בנטול הראשוני המוטל עליו להוכיח יסודות האמנה. לעמדת המדינה, ובהתאם לקביעות קודמות של בית המשפט הנכבד כמפורט לעיל, על מבקש המקלט להוכיח במסגרת בקשתו למקלט מדיני בישראל כי אין לו אפשרות למצוות חלופת מגורים בתחום מדינת המוצא. זאת, חלק מהטענה כי הוא נרדף על רקע אחת מן העילות המפורטות באמנה, על-ידי סוכן רדייפה פרטי, ברוחבי מדינתו באופן המצדיק לאשר את בקשתו למקלט מדיני.

ודוק, מבקש המקלט איינו נדרש למצות את כל האופציות לחiams בתוך מדינתו בטרם יבקש מקלט מדיני במדינה אחרת. מצד שני, אין די שיויכת כי הוא נרדף בשטח מוגבל במדינה, וعليו להוכיח, במסגרת הנטל הראשוני המוטל עליו, כי בשל הפחד מרידיפה הוא איינו יכול להיות קול להגנתה של מדינתו, או אינה רוצה בכך, גם מחוץ לאותו שטח מצומצם.

על מנת להבהיר את קשיותה של ההלכה, תבקש המדינה לפנות לעובדות המקירה הקונקרטיבית, המלמדות כי הלהקה למעשה, לצד הנטל שהוטל על המדינה הותק גס ורף גבוה, שלעמדת גורמי המקלט ברשות האוכלוסין וההגירה ספק רב אם ניתן לעמוד בו. ויבורר – יודעה היא הלהקה לפיה יישום הלכות קודמות איינו מהוות עילה לקיום דין דיוון נוסף. ואולם, לעומת זאת, עניינו כאן שונה הוा במובן זה, שפסק הדין איינו עוסק ביישום חדש של הלכות ישנות, כי אם בקביעת הלכות חדשות, חשובות וראשותו, אשר יישומן לראשונה על עובדות המקירה מלמד על הטלת נטל חריג במשקלו ביחס להוכחת בטיחותה וסבירותה של חלופת המגורים. ונדגים.

בית המשפט הנכבדקבע בפסק דין כי המדינה כשלה בעמידה בנטל ההוכחה הנדרש, בקובעו בסעיף 71 לפסק הדין, כך:

"מכל מקום, בניסיבות העניין, הנקודה המכריעה את הcpf היא שהמשיבה כשלה בהצגת נתונים משכנעים בדבר היקף ההגנה מפני FGM שמעניקה חוף השנהב לנשים בשטחה, שננותנים מענה לטפקות שהוצעו לעיל.
[...]"

לעומת המדינה, הקושי הגלום בהלה שנקבעה בסעיף 63 לפסק דין של בית המשפט הנכבד מתחדד עוד יותר אל מול קביעותו העקרונית של בית המשפט הנכבד ביחס לזהות טוון הרדיפה, ממנו נשקפת הסכנה למבקש המקלט. וכך נקבע בפסקה 57 לפסק דין בקשר זה:

57. מיהם "טוכני הרדיפה"? – שאלת זו מתקשרת לשאלת היכולת הפוטנציאלית של גורמי הסיכון להגעה לנרדף. בהקשר זה, הדגש צריך להיות מושם גם בשאלת האם מדובר ברדיפה מטעם המדינה עצמה, מטעם קבוצה מאורגנת הפעלת באיזורים מסוימים, או מטעם סוכנים פרטיים. ברא מי ככל שהרדיפה היא מטעם המדינה עצמה, או קבוצות מאורגנות הפעלות באזוריים מסוימים ומוגדרים, חלופת המגורים תהא יותר רלוונטיית וסבירה ככל שמדובר בחלופה באזור אחר בתחום המדינה אשר אין בו שליטה אפקטיבית לטוכני הרדיפה האמורים. לעומת זאת, כאשר מדובר ברדיפה מטעם גורמים פרטיים, שאלת השליטה האפקטיבית של המדינה (או של הקבוצה הפלטנית או הצבאית שמנה נבעה הסיכון) אינה בהכרח רלוונטיית לבחינת חלופת המגורים, שכן הרדיפה אינה מוגבלת במקומות או בטריטוריה.

.58. בנסיבות של רדיפה שאינה מדינית, וכפי שאר צוין בהנחיות הנציבות, יש לתת את הדעת לשאלה של מוסgalות המדינה לספק הגנה אפקטיבית לבקשת המקלט בחלופת המגורים המוצעת. כאמור בפתח הדברים, בהקשר זה אין להסתפק בקיומו של איסור חוקי על פרקטיקה מסוימת, אלא יש להידרש לשאלת האמיפה של האיסור האמור וליכולהה של המדינה להגן באופן ממשי על תושביה מפני אותה פרקטיקה. עוד צוין, כי האחריות הישירה להגנה על נרדפים נתונה לממשלה עצמה, ולא ניתן להסתמך בהקשר זה באופן ממשוני על פעילותם של ארגונים לא-מדינתיים (ראו: & Maiddelburg Blata .)".(450, בעמ' 450).

.30. כפי שעה מהMOVAOות לעיל, פסק דיןו של בית המשפט הנכבד קובע כי מקום בו הרדיפה נעשית דווקא על ידי גורם פרטני – ובענינו נזכיר כי מדובר בנסיבות הגרעינית של האם המתוגררת באזרע הכספי של צפון חוף השנאה – אז רדיפת הגורם הפרטני אינה מוגבלת למקום או לטריטוריה מוגדרים. לפיכך, ומשהרדיפה על-ידי הסוכן הפרטני מתקיימת לאורכה וລורחתה של מדינת חוף השנאה, כך על-פי דרך הילoco של פסק הדין, מוטל על המדינה נטול כבד משקל להוכיח כי מתקיימת חלופת מגורים פנימית רלוונטיות וסבירה.

כל זאת, חלף מיקוד השאלה האם עלה בידי מבקשי המקלט להוכיח בנסיבות המקרה הפרטניות שלהם, על יסוד כלל הראייה המינימלית, כי בנסיבות של סוכני הרדיפה הפרטניים (ובענינו משפחת האם) לס肯 אותם ברחבי מדיננס, כפי שנפסק בפסקתו של בית המשפט הנכבד בעניין Chidi והחלטות שצוינו בסוגרתו.

.31. לעומת זאת, יש בהלכה שנקבעה בסעיפים 57 ו-63 לפסק הדין, ביחס נוכחות האופן בו יושמה בנסיבות העניין הקונקרטי, כדי להטיל על המדינה נטול בלתי סביר להוכיח קיומה של חלופת מגורים. זאת, תוך שבנסיבות המקרה הקונקרטיות בוחן יושמו ההלכות הocab רף ראייתי גבוהה מהנדרש לפי המשפט המינימי הנהוג בישראל ולא התחשבות ביכולתה של המדינה לעמוד, הלהה למעשה, בנטול כאמור מבחני המתקර וצינורות המדינה הנציגים ליחידת הטיפול במבקשי מקלט מדיני. כל זאת, מקום בו מנגד, לא הוכיחו מבקשי המקלט כי אכן עילת הרדיפה על-ידי סוכן הרדיפה הפרטני כמה מהם בכלל שטחי המדינה, תוך שהסתפכו באמצעות כלויות בלבד בדבר הימצאות מספר קרוב משפחה גם בערים המרוחקות מאות קילומטרים משפחתה הגרעינית של האם, ואשר מונות מאות אלפי תושבים ולמעלה מכך. עוד יושם אל לב, כי לא הונחה בפני בית המשפט הנכבד תשתיית עובדתית, ولو ראשונית, אשר למחות הסכנה הנשכנת מבני המשפחה המרוחבת – אט המגוררים באותו ערים מרוחקות; מה היו פעולותיהם של בני המשפחה המרוחבת – אם היו כאלה, ומתי; מה מידת קרובותם למשיבים; ולאחר כל זאת מה הנסיבות יצרות הקשר ביניהם או יכולתם לזהותם, בהנחה שהמשיבים אינם מעוכנים בדבר חזותם המדינה. ונזכר, כי המשיבים שוהים בישראל מזה שנים רבות וכי הבנות הקטניות נולדו בישראל.

כל זאת, אל מול המידע שהנicha המדינה מנגד, שלא הסתפקה באמירה כללית כי חוף השנהב היא מדינה רחבה ידים, אלא הנicha נשתיית סזרה הנסמכת על מקורות מידע בינלאומיים גלויים ועל בירור שערך סגן שגריר ישראל בחוף השנהב עם סגן הנציב הלאומית אדום בחוף השנהב, המלמד כי בכלל, בערים הגדלות במדינה (כגון יאמסוקרו הבירה, אבידגיאן וגראנד באסט), ביצוע מילת נשים הינו נדיר ביותר, בפרט כאשר מדובר על ביצועו בכפיה ללא מתן הסכמת הורים ובני משפחה (סעיף 94 לתגובת המדינה לבקשת רשות הערעו).

צילום תגובה המדינה לבקשת רשות הערעו, מצורף ומסומן נספח 2.

המדינה תבקש לטעון, כי לשיטתה נטול ההוכחה לקיומה של חלופת מגורים פנימית עבור אל כתphia, רק לאחר ש牒קlat הוכיח במסמך הנטול הריאוני המונה לפתחו להוכחת בקשתו牒קlat מדיני, כי אין אפשרות לממצות מגורים חלופיים בשטחי מדינתו.

כל זאת, מבלי להזכיר מחוות הרשות המינימלית "לפעול באופן זהיר, רגייס וקפדי", נוכח הזכויות רמות המעליה המוטלות על הCPF וההתוצאות הרות הגורל שיש להחלטה מעין זו" (ענין Chidi, פסקה 2 לפסק דעתה של כבוד השופטת (כתוארה אז) חיות); כמו-גם ממחויבותה לעקרון Non-Refoulement-Shanklet זה מכבר במשפטנו.

33. מכל מקום, דומה, כי ה' לד年由ות תוצאה יישום החקכות החדש על נסיבות המקרא הקונקרטיות מצוי לנו גם בפסק דעתו של כבוד השופט אלרון אשר מצא לצין בסעיף 6 לפסק דעתו כך:

"לצד זאת, חשוב להבהיר כי אין בכך הכרה גורפת בכל טענות פליטות מהטעם האמור, וכי יש לבחון בכל מקרה לפי נסיבותיו אם הוכחה חשש מבוססת של בקשה. במקרה שנטענו טענות נוגדות, יש לבזר אף אותן."

קבלתן של כל הטענות למעמד פליטה מחשש להשתתת איברי מן של נשים במדינה פלונית, בלי בירור העובדות בכל אחת מהן, עלולה להביא לכך שבכל מי שmagua לישראל מדינה זו (ולכל הפחות מקבוצה שנתוגה בה מנהג זה), תוכר בתור פליטה. לא לכך نوعדה האמנה בדבר מעמדם של פליטים, כ"א, 3, 5 (נחתמה ב-1951)".

.34. וודוק, במישור היעומי, לקבעות אלה של בית המשפט הנכבד השלוות רוחב משמעותית על מקרים רבים בהם עולה שאלת חלופות המגורים במסגרת בוחנת הבקשה למקלט, אף מעבר למקרים בהם טענת הפליטות היא על רקע חשש מפני FGM; ויש בחן כדי לעלות שאלות אף בדבר יכולתה של המדינה לעמוד, הלהה למעשה, ברף שנקבע בפסק הדין בשים לב לישומו בנסיבות המקורה הקונקרטיות.

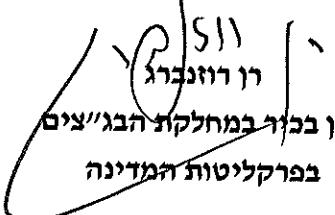
כך, למשל, במקרים בהם בקשה למקלט נסמכת על סכנת רדיפה, המבוצעת על ידי סוכני רדיפה פרטיים, על רקע סכטוכי אדומות, סכטוכים דתיים, סירוב ליטול תפקוד מסורתי כדוגן תואר מלוכה,AMILITARY, יכולות ייחוס יכולות כישוף או קללה לאדם באופן המפנה כלפיו סכנת רדיפה במקום מגוריו, ועוד.

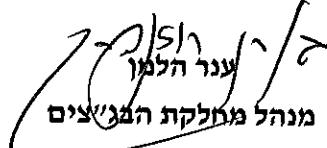
.35. אשר על כל האמור לעיל, המדינה תבקש מבית המשפט הנכבד להורות על קיומו של דיון נוספת ביחס להלכות שנקבעו בסעיפים 57 ו-63 לפסק הדין, וזאת מפאת חשיבותן, חדשנותן וקשייתן של הלכות אלו; כמו-גם בשל קביעות אחריות של בית המשפט הנכבד ביחס ליכולתו של מבקש למקלט למצות חלופות מגורים פנימיות. והכל, כאמור בסעיף 30(ב) סיפה לחוק בתיהם.

.36. כמו-כן, המדינה תבקש מבית המשפט הנכבד כי יתאפשר בהירה להוכיח את טיעוניה בעניין זה, וזאת ככל שבית המשפט הנכבד ימצא להיעתר ולהורות על קיום דיון נוסף בפסק הדין.

היום, י"ד באדר, תש"פ
10 במרץ, 2020

סיגל אבנון

רונן רוזנברג
סגן בכיר במחולקת הרג"ץ
בפרקיות המדינה

עניר הלם
מנהל מחלקת הפנים
בפרקיות המדינה

תוכן עניינים נספחים

נספח	שם הנספח
נספח 1	צילום פסק הדין
נספח 2	צילום תגובה המדינה לבקשת רשות הערעור

נספח 1

צילום פסק הדין

בבית המשפט העליון

בר"ם 5040/18

כבוד השופט ד' ברק-ארז
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט ע' גروسקובף

לפני :

- המבקשים :
1. פלונית
  2. פלוני
  3. פלונית
  4. פלונית

נ ג ד

רשות האוכלוסין וההגירה – משרד הפנים
מרכז קונקורד לחקיר קליטת המשפט הבינלאומי
ישראל

המשיבה :

המבקש להצטרף כידיד
בית משפט :

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים מיום 4.5.2018
בעמ"ן 17-11-16895 שניתן על-ידי כבוד השופט ד' כהן-
לקח

(10.6.2019) ז' בסיוון התשע"ט

תאריך הישיבה :

עו"ד מיכל פומרנץ, עו"ד אסף וייצן

בשם המבקשים :

עו"ד רן רוזנברג

בשם המשיבה :

עו"ד אביגעם כהן

בשם המבקשים להצטרף
להליך כידיד בית משפט :

פסק דין

השופט ד' ברק-ארז:

1. האם יש מקום לקבל בקשה למתן מעמד של פליט המוגשת על רקע החשש שאשה או ילדה תהיה חשופה במדינה המוצאת שלא להליך של השחתה או הטלת מום באברי מין

נשיים (Female Genital Mutilation (לහן גם: FGM)), המכונה לעיתים "מילת נשים"? באיזה אופן יש לבחון בקשה כזו, ומהו המשקל שיש לייחס לשונות שעשויה להיות קיימת באזוריים שונים של מדינת המוצא ביחס לפרקтика האמורה? אלה הן השאלות המתעוררות במסגרת בקשה רשות הערעור שבפניינו.

.2. ההכרעה בשאלות שהוצענו נדרשה במקרה זה בשל השלכות הישירה על גורלו של שתי ילדות קטנות והוריהן, משפחה שモוצאה בחוף השנבה. לטענת ההורים, הם חוששים לחזור למדינת המוצא שלהם בשל הסכנה הממשית שבנותיהם ייחשפו לסכנה של השחתת אברי המין שלהן ביוזמתם של בני משפחה אחרים, כפי שנעשה בעבר לאם עצמה בהיותה ילדה, כמו גם לבנות משפחה אחרות. פסק דיןנו יעסוק בכך בעניינים של בעלי הדין שבפניינו. עם זאת, על מנת להעמיר את הדברים בהקשר הנכון, אפתח בהצגת המסקנות הנורומטיבית הרלוונטיות.

מבוא כללי: העקרונות החלים על מתן מעמד של פליט

.3. הסוגיה שעוניינה הכרה בפליטות על רקע חשיפה של ילדה או אשה לסכנה של השחתת איבר המין שלה במדינת המוצא שמנעה הגעה לישראל טרם נבחנה בבית משפט זה. אולם, הדיון בה מבוסס על יישום העקרונות הכלליים החלים על מתן מעמד של פליט, ועל כן אפתח בהם.

.4. כידוע, מסמך היסוד המסדר את סוגיות הזכאות למעמד מכח פליטות הוא האמנה הבינלאומית בדבר מעמדם של פליטים משנת 1951, ב"א 65 (להלן: אמנה הפליטית). מדינת ישראל חתמה על האמנה, אשורה אותה ואף הצטרפה לפרווטוקול בדבר מעמדם של פליטים משנת 1967 הנלווה לאמנה (ראו: בג"ץ 7146/7146 אדם נ' הכנסת, פ"ד סו(1) 717, 743 (2013)). הוראותיה של אמנה הפליטים לא אומצו בחקיקה פנימית, אך אין חולק כי המדינה מחויבת לכבדן (ראו: עע"מ 8870/11 גונולס נ' משרד הפנים, פסקה 14 8 (25.4.2013) (להלן: עניין גונולס); עע"מ 1440/13 צימח נ' מדינת ישראל, פסקה 17 לפסק דין של השופט כתוארו אן ז' מלצד (7.8.2013) (להלן: עניין צימח); עע"מ 12/7854 פלונית נ' משרד הפנים, פסקה 17 (25.8.2015)). בהקשר זה קובע נוהל מס' 5.2.0012 של רשות האוכלוסין וההגירה, היא המשيبة, בעניין "הטיפול במקרים מקלט מדיני בישראל" (להלן: נוהל מבקשי מקלט) כי "הטיפול בבקשת למקלט מدني ייעשה בהתאם לדין בישראל ובשים לב למחוייבותו שנטלה על עצמה מדינת ישראל לפי אמנת גיבנה בדבר מעמדם של פליטים משנת 1951 ולפי הפרווטוקול בדבר מעמדם של פליטים

משנת 1967. הגורמים המוסכמים יכולים להסתיע גם בספר העזר של נציבות האו"ם לפלייטים".

.5. אמנה הפלייטים מגדירה את המונח "פליט" באופן הבא:

"[אדם] הנמצא מחוץ לארץ אזרחתו בגלל מאורעות שאירעו לפני 1 בינואר 1951 ובגלל פחד מבוסס להיות נרדף מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתייכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשקפה מדינית מסוימת ואינו יכול להיזק להגנתה של אותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור; או הנמצא עקב המאורעות האמורים מחוץ לארץ שבה היה קודם לכן מקום מגוריו הקבוע, והוא חסר אזרחות, ואין יכול לחזור לאותה ארץ או אינו רוצה בכך בגלל הפחד האמור" (פרק ראשון, סימן א', סעיף 2).

בהתאם לכך, על מנת שאדם יוכל לעמוד של פליט וייהנה מן ההגנות הモוניות באמנת הפלייטים, עליו להוכיח את קיומם של היסודות הבאים: (1) פחד מבוסס היבט מפni רדיפה; (2) הטעם לרודיפה ומקורה הם באחת או יותר מעילות האמנה – דהיינו, על רקע גזע, דת, אזרחות, לאום, השתייכות לקבוצה חברתית מסוימת, או השקפה מדינית-פוליטית; (3) הימצאו של מבקש המקלט מחוץ למדינתו בשל אותו פחד; (4) היעדר יכולת או חוסר רצון מצד מבקש המקלט לזכות להגנה של מדינתו בשל הפחד האמור (ראו: עניין צייחה, *פסקה 17 לפסק דין של השופט (כתוארו אז) מלצר*; ע"מ 14/5667 פלונית נ' ממשלה ישראל, *פסקה 25* (5.1.2016) (להלן: ענ"מ 14/5667)).

.6.ձadam של עקרונות אלה, הנגזרים במישרין מן המשפט הבינלאומי, רשות המדינה המופקדות על הטיפול בבקשת למקלט מדיני כפופה כמוון גם לכללי המשפט המינימי, ובهم החובה לבסס את החלטתן על תשתיית עובדתית סבירה ולהפעיל את שיקול דעתן בסבירות ובמידות (ראו: עניין גונזלס, *פסקה 11*; ע"מ 4922/12 פלוניים (חו"ף השנhab נ' משרד הפנים, *פסקה 31* (7.7.2013)).

.7. היבט נוסף של דיני הפלייטים שלו רלוונטיות מרכזית למקרה דן הוא ההכרה בחציג המכונה "חלופת מגוררים פנימית" (Internal Flight or Relocation Alternative). הרעיון העומד ביסוד הדברים הוא שגם מי שעומד לכואורה בתנאים של אמנה הפלייטים לא יהיה זכאי לקבל מעמד של פליט במדינה אחרת אם קיימת לו חלופה אמיתית לקיום בטוח במדינה המוצאת שלו – באזרע אחר, שהוא מוגן מבחינתו ויכול לאפשר לו תנאי מחיה (ראו, באופן כללי: Ninette Kelley, *Internal Flight/Relocation /Protection /Alternative: Is it Reasonable?*, 14 INT'L J. REFUGEE L. 4 (2002)

lezacir את הנחיות נציבות האו"ם לפליטים בעניין חלופת מגורים פנימית (UNHCR, *Guidelines on international protection: "Internal Flight or Relocation Alternative" within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees* (2003) (להלן: הנחיות נציבות בעניין חלופת מגורים)). הנחיות אלה מצינותו כי על מנת שתתקבל טענה של חלופת מגורים יש לוודא כי מדובר בחלופה רלוונטית וסבירה. בנסיבות זאת, יש לבחון מספר פרמטרים (המפורטים בסעיף 7 להנויות): האם האזרור של חלופת המגורים הוא בטוח ונגיש מבחינה חוקית לבקשת המקלט? האם סוכן הרדיפה הוא סוכן פרטי או מדינתי, והאם יש סיכוי שהסוכן פרטי ירדוף אחר מבקש המקלט גם לאיזור שבו מוצעת חלופת המגורים? האם מבקש המקלט יהיה חשוף בחלופת המגורים לרדיפה על-ידי גורמים אחרים? האם מבקש המקלט יוכל להיות חיים נורמליים באופן יחסי שאיןם כרוכים ב��שי בלתי-סביר (Undue Hardship)? כן יzion, כי לפי הנחיות אלה נטול ההוכחה בעניין מידת הרלוונטיות והסבירות של חלופת המגורים מוטל על מי שמציע את החלופה, ואין להטילו על מבקש המקלט (סעיפים 33-35 להנויות אלה).

מבוא טפכוני: התופעה של השחתת איברי מין נשים וההכרה בה כעליה להענקת מעמד פליט

8. הליך של FGM מוגדר, על-פי ארגון הבריאות העולמי, כפעולה כירורגית שכורוכה בהסרה חלקית או מלאה של איבר המין הנשי החיצוני או בכל פגיעה אחרת באיבר המין המתחבצת שלא מסיבות רפואיות, אלא בחלק ממנה דתית או מסורת קהילתית תרבותית (ראו: World Health Organization, *Female Genital Mutilation* (31.1.2018) באתר האינטרנט של הארגון: <https://www.who.int>). זהו הליך נפוץ בקרב קהילות רבות במדינות אפריקה, אך גם בחלק מדינות אסיה והמזרח התיכון, וכפועל יוצא מכ-גם בקרב קהילות מהגרים במדינות מערביות שמוצאן מאותם אזוריים (ראו: לימוד עצמאי "FGM ('AMILAT NASHIM') בישראל: על הצורך בעיגון חיקתי שייסור את התופעה" שער מספט ט 191, 192 (2017) (להלן: עצמאי)). ההליך מתבצע פעמים רבות ללא הרדמה, Antibiiotika או ציוד סטרילי (Jewel Llamas, *Female Circumcision: The History, the Current Prevalence and the Approach to a Patient*, 4 (2017) (להלן: Llamas)). תופעות הלואה המיידיות של הליך ה- FGM כוללות כאבים, זיהומים, שטפי דם, חלם רגשי ופיזי וכן לאיברים סמוכים כגון מערכת השתן והעיכול. בטוחה הארוך יותר ההליך עלול לגרום לתופעות של עצירות שתן, הפרעות במחזור החודשי עד כדי הפסיקתו, דלקות קרוניות בנורטיק ובדרכי השתן, העשויות לגרום לפגיעה בתפקוד הכלילי, וכן סיכון מוגבר להידבקות בנגיפים המועברים בדם כגון HIV וצחבת B ו-C. סיבוכים אפשריים נוספים כוללים עקרות, דימומים לאחר לידה ומות של יילודים (שם,

בעמ' 6). כל זאת, בנוספ' להשלכות הפסיכולוגיות והנפשיות הקשות שמהן סובלות נשים שbowcu בahn halik bccpia - הכלולות חרדה, דיכאון, הפרעה פוסט-טריאומטית וכן קושי Leigh A. Trueblood, *Female Genital Mutilation: A Discussion of International Human Rights Instruments, Cultural Sovereignty and Dominance Theory*, 28 DENV. J. INT'L L & POL' 437, 444-445 (2000) (and Chak מהנשים שעוברות את halik, בעיקר כאשר הוא נעשה בתנאים לא תנאים, מפחחות את חייה כתוצאה מדימום או מסיבוכים רפואיים אלו (נצחוני, עמ' 193).

9. על-פי המידע המופיע באתר ארגון הבריאות העולמי, יותר מ-200 מיליון נערות ונשים ברחבי העולם היו קורבן להשחתה אייבר מין בcupia. מאחר שבקרים טיפוסיים halik נעשה בילדות קטינות, יש לו קשר הדוק אף להיבט של זכויות ילדים (ומידע UNICEF – United Nations International Children's Emergency Fund שם צוין כי מתוך 200 מיליון הקורבנות של halik, 44 מיליון הן קטינות מתחת לגיל 15). עדותה הפורמלית של ארגון הבריאות העולמי היא כי FGM הוא הקרה של זכויות אדם של ילדות, נערות ונשים – ובכלל זה זכויות לבリアות, הזכות שלא להיות נתונה לעינויים ועונשים אכזריים, הזכות לאוטונומיה ושלמות הגוף וכן הזכות לחיים. זהה גם עדותו של UN Woman – הגוף האחראי על UN Woman, *Sources of International Human Rights Law on Female Genital Mutilation* (25.2.2011) העצתה הכללית של האו"ם החלטה הקוראת לכל הקהילה הבינלאומית לעשות מאמץ United Nations General Assembly, *Intensifying global efforts for the elimination of female genital mutilations*, A/C.3/67/L.21/Rev.1 (16 November 2012).

10. תופעה מדרמת זו חלה להיות נדונה במסגרת דיני ההגירה במדינות שונות שהחלו להיות מוגשות בקשה מקלט על-ידי ילדות ונשים שתענו כי הן חשופות לסכנה שיבוצע בהן halik FGM בעל כוachen. בקשה אלה עוררו את השאלה האם מדובר בעילה המצדיקה מתן מעמד של פליט לפי אמנה הפליטים.

11. הדיון בשאלת של פליטות על רקע של חסיפה לסכנה של FGM התאחד גם משולם שבעת ניסוחה של אמנה הפליטים המקרא הפרדיגמטי שעד גdag עני הmanshim היה זה של אירופה בתקופת מלחמת העולם השנייה. מעמד הפליט היה מזוהה עם דמותו של אדם שנרדף על רקע השתייכותו האתנית או הדתית, בדומה לכל על-ידי השלטונות עצם. הפן המגדרי של רדיפה אינו נזכר במפורש באמנה כלל. עם זאת, מבחינה תכליתית והגיונית

אמנת הפליטים אינה מצומצמת אך למצבים "המקוררים" שהולידו אותה. בשלב זה של התפתחות דיני הפליטים במשפט הבינלאומי ובשיטות המשפט השונות ברחבי העולם, דומה שקיימת הסכמה רחבה למרי כי אמתת הפליטים צריכה ומתחילה לחול גם במקרים של מחלוקת לגבי תקינות הטענה של FGМ – בכפוף להנחה של תשתיית עובדתית מתחילה. למסקנה זו הוצע, במהלך השנים, בסיס פרשני בדרכים שונות. מבחינות רבות, דרך המלך המובילת לכך היא פרשנות המונח "קבוצה חברתית מסוימת" כחל על מצבים שבהם נשים כקבוצה חשופות לסכנה של FGМ במדינה נתונה (בין כלל הנשים ובין נשים השVICות לקהילה מסוימת בה). לעיתים, ניתן לבסס מסקנה זו גם על כך שנשים נרדפות מטעמי "דת" כאשר הן מסРОבות לדרישת לבצע FGМ שנחמקת בטעמים דתיים, או אף מטיעמים של "השקה מדינית-פוליטית" כאשר התנגדותן נחפסת כסוג של סרבנות פוליטית (ראו למשל: Annemarie Maiddelburg & Alina Balta, *Female Genital Mutilation/Cutting as a Ground for Asylum in Europe*, 28 INT'L. J. REFUGEE L. (להלן: 416, 423-424) (2016)). למעשה, כפי שיווהו בהמשך, דין דני הודיע את דיני הפליטים גם על מצבים של חסיפה לסכנה של FGМ. המחלוקת במקרה זה מתמתקדת בסוגיה של הכרה ב"חלופת מגורים פנימיות".

12. בשנת 2009 הוציאה נציבות האו"ם לפלייטים מסמך הנחיות בעניין בקשה מקלט UNHCR, *Guidance Note on Refugee Claims relating to Female Genital Mutilation* (להלן: הנחיות הנציבות בעניין FGМ) (2009)). הנחיות אלה מסייעות למאץ של "גישור" בין לשונה של אמתת הפליטים והARIOועים ההיסטוריים שברקעם לבין ההיבטים הייחודיים למציאות שלא חשופות נשים שהן קורבנות FGМ.

13. בעיקרו של דבר, הנחיות הנציבות בעניין FGМ קובעות כי בכלל, טענה של נערה או אשה כי היא חשופה להליך של השחתת איבר מינה בכפיה יכולה להקים עילה למטען מעמד של פליטה בהתאם לאמנת הפליטים. כמו כן, צוין כי בנסיבות מסוימות גם להורה של קטינה החשופה לסיון האמור עשויה להימצא עילה של פחד מבוסס היטב מרדייפה על רקע הסיכון הנשקף לבתו (סעיף 1 להנחיות). באופן יותר ספציפי, נציבות האו"ם לפלייטים רואה ב-FGM כזרה של אלימות מגדרית שעולה כדי רדייפה כਮובנה באמנת הפליטים, וזאת על רקע של השתיכות לקבוצה חברתית, דעה פוליטית או דת (סעיפים 7 ו-22-27 להנחיות). כמו כן, נקבע בהנחיות כי על אף שהליך ה-FGM מתבצע לרוב על ידי גורמים פרטיים (להבדיל מדינתיים), אין בכך כדי לשול פחד מבוסס היטב מרדייפה כאשר הרשויות המדינה אין מוכנות או אין מסוגלות ליתן לנערות ונשים הגנה

ראואה מן הפרקטיקה (סעיף 16 להנחות). בהקשר זה צוין בהנחות כי על-פי דין זכויות האדם הבינלאומיים, מדינות מחויבות לנכות אמצעים הולמים ואפקטיביים כדי למנוע פעולות של השחתת איברי מין נשים בכפיה (סעיף 19 להנחות) וכי אין די בהקשר זה באיסור חוקי פורמלי על הפרקטיקה (סעיף 21 להנחות).

14. הנחות הנציבות בעניין FGM מוסיפה ומתייחסות באופן ספציפי לנושא של חלופת מגורדים פנימית. בהקשר זה, הכוונה היא לבחינות האפשרות שקיים לבקשת המקלט להתגורר במקום אחר במדינת המוצא שלא יחשוף אותה לסכנה של היליך FGM שיבוצע בה נגד רצוננה. באופן כללי, הנחות אלה מסתמכות על ההנחות הכלליות של הנציבות בעניין חלופת מגורדים, שיעירן הובא לעיל. בהתאם לכך, סעיף 28 להנחות הנציבות בעניין FGM קובע כי כדי לקבוע שקיים חלופת מגורדים פנימית במקרים הנוגעים לחשש מפני FGM, יש לבדוק האם מדובר בחלופה שהיא רלוונטית וסבירה. באשר ליישום של אמת מידת זו בהקשר הקונקרטי של FGM, נקבע בהנחות כי כאשר מדובר במדינה שבה הפרקטיקה היא אוניברסלית או כמעט-אוניברסלית, חלופת מגורדים פנימית לא תיחשב כרלוונטית וסבירה. כמו כן, ההנחות מציננות כי הידר אכיפה אפקטיבית בחלוקת מסוים של המדינה מהוות אינדיקציה לכך שהמדינה לא תוכל להגן בצורה אפקטיבית על מבקשת המקלט גם בחלוקת אחרים של המדינה. סעיף 29 להנחות מוסיף וקובע כי יש לבחון טענות בדבר חלופת מגורדים פנימית בקפדנות, ובכלל זה לבדוק את יכולתם הפוטנציאלית של "סוכני הרדיפה" להגיע אל הנערה או האשה המזועה בסיכון. סעיף 31 קובע כי חלופת המגורדים הפנימית לרוב לא תהיה סבירה ככל שהיא תותיר את מבקשת המקלט ללא תמייה משפחתיות או אם מבקשת המקלט צעירה מאוד.

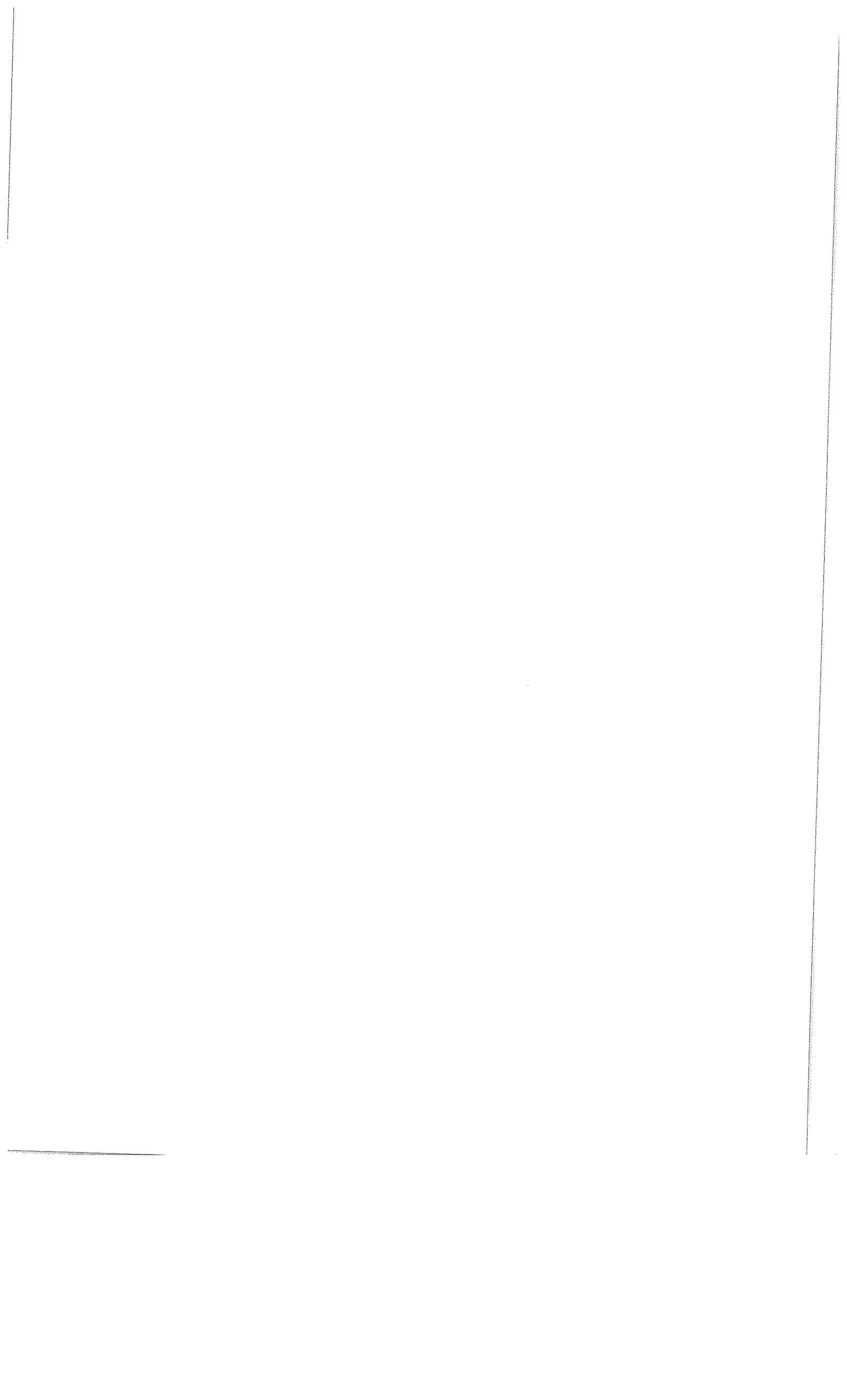
15. גם אם אין לדברים השלכה ישירה על המשפט הישראלי, ראוי לציין כי בשנת 2011 אימצה מועצת אירופה את האמנה בדבר מניעה ומאבק באליםות נגד נשים ואליםות במשפחה, הידועה כ"אמנת איסטנבול". במסגרת אמנה זו מחויבות המדינות החותמות במשפטה, שמוניה בה במפורש (ראו: Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence Against Women and Domestic Violence, CETS No.210 Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence Against Women and Domestic Violence, CETS No.210 UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status and Guidelines on International Protection Under the 1951 Convention and the 1967 Protocol*

ח' (לහלן: ספר העודר של *Relating to the Status of Refugees*, Reissued February 2019 הנציבות) צוין גם כן הצורך לפרש את אמנה הפליטים באופן המכיר ברדייפה על רקע מגדרי (Gender-related Prosecution. שם, בעמ' 84). הליך של FGM הוכר שם כדוגמה קונקרטית לרדיפה מסוג זה.

משפט השוואתי: דיני פליטים והשחתת אברי מין נשים במשפטן של מדינות אחרות

16. ראוי להזכיר ולהתיחס בקצרה לאופן שבו בחנו' ערכאות שיפוטיות במדינות אחרות בקשר להענקת מעמד של פליטים שהוגשו על ידי קטינות ובני משפחתן על רקע טענה של FGM. בחינה זו מלמדת על נוכנות עקרונית להכיר בטענה זו כבסיס לפליות, לצד קשיים מעשיים בישום העיקרון, במובן זה שלא אחת נדחו בקשה כאליה כלל מבוססות דין מבחינה עובדתית. הערת אזהרה נוספת נוגעת לכך שפסק הדין בנושא זה בinati משפט עליונים אינם חזון נפרץ – לאחר שרבות התחדיניות בנושא זה מתנהלת בתי משפט ובתי משפט גמוכים יותר. בהתאם לכך, אפנה להלן לצווני דרך פטיكتיים מרכזיים, גם כאשר החלטה אינה כזו שניתנה על-ידי הערכת השיפוטית היברידית במדינה הרלוונטית (להרחבה, ראו עוד: European Institute for Gender Equality, *Female genital mutilation in the European Union – Report*, 46 (2013)).

17. למעשה, החלטות חשובות בתחום זה ניתנו כבר החל בשנות התשעים של המאה הקודמת – על-ידי רשות הגירה בקנדה ובארצות הברית. כך, בשנת 1994 ניתן בקנדה מעמד של פליות לאשה ובתחום בנסיבות שבחן הוכחה שהילדה בת העשר הייתה עלולה ליפול קורבן להליך של FGM במדינה המוצאת להה (Minister of Employment and Immigration v. Farah, (I.R.B. Toronto, Doc. 93-2198, May 10, 1994). צוין דרך ידוע במיוחד הוא החלטתה של רשות ההגירה בארצות הברית בעניינה של פאווזיה קסינגה (In re Fauziya KASINGA, Applicant, 21 I. & N. Dec. 357 (B.I.A. 1996), החלטה שנחשבת עד היום בעלת ערך מנהה ואף שימשה בסיס בהמשך החלטות נוספות (ראו Kelleen O'Fallon, *Matter of A-T: Opening the Door for Gender as a Particular Social Group in Asylum Applications*, 9 U. MD. L.J. RACE RELIG. GENDER & CLASS 387 (2009); Zsahar E. Harivandi, *Invisible and Involuntary: Female Genital Mutilation as a Basis for Asylum*, 95 CORNELL L. REV. 599 (2010) במחצית השנייה ניתנו החלטות דומות גם במדינות נוספות וNST שוניות בדרגות שונות (ראו למשל את פסק הדין העדכני בנושא שנייתן על-ידי בית המשפט הפדרלי CAR15 v. Minister for Immigration and Border Protection [2019] באוסטרליה: [2019]

155 FCAFC, כמו גם החלטות קודמות שהתקבלו בנושא על-ידי בית הדין לענייני פליטים במדינה, למשל: RRTA 307 [2011] RRTA Case No. 1101038, [2011].

18. בשנת 2006 ניתן בבריטניה פסק דין חשוב בנושא זה אף בערכאה הגבוהה ביותר במדינה באותה עת, בית הולודים. באותו מקרה נקבע כי חשש מפני FGM עולה כדי פחד מבוסס היבט מפני רדיפה כמובנו באמנת הפליטים, ולפיכך מקרים יילת פליטות *Secretary of State for the Home Department v. K* [2006] 46 UKHL 1 [2007] 412 AC). פסק הדין נסב על עניינה של גערה שהגיעה לבריטניה בהיותה בת 15 מסירה לאון, מדינה שבה לפי הנחותם שהוצגו השכיחות של FGM בקרב נערות צעירות נוע בין 80 ל-90%. בפסק הדין התגלו חילוקי דעת בין השופטים באשר לאופן הגדרתה של הקבוצה אשר השתיכויה של המבקשת אליה גרמה לרדייפה. חלק מן השופטים קבעו כי קבוצה זו היא קבוצת הנשים. חלקם الآخر סבר כי מדובר בקבוצה מוגבלת יותר – קבוצת נשים הנמנוח עם קהילה מסוימת במדינה המוצאת של המבקשת. עם זאת, כלל השופטים הגיעו למסקנה כי מדובר במקרה החוצה תחת כנפייה של אמת הפליטים.

בקשות רשות הערעוור שבפניינו

19. לאחר שהוצגה המסגרת הרלוונטית לדין, הגיעו העת לפירוט את הפירוט העובדתי המתחייב ביחס לעניינים של בעלי הדין שבפניינו – זוג הורדים שמוצאים מחוץ השנהב ושתי בנותיהם הקטיניות – שבקשת המקלט שלהם בישראל נדחתה. בקשה נטען כי היא מעוררת שאלות בעלות חשיבות כללית בכל הנוגע להכרה בפליטות עקב השחתה כפואה של איברי מין נשים, ובפרט לסוגיה של חלופת מגורים פנימית במדינה המוצאת והוכחתה. כמו כן, נטען כי ההליך נסב על הזכות לשלהמאות הגוף של קטינות, וכי אף בשל כך קיימת הצדקה למתן רשות עדעור. לעומת זאת, המשיבה טענה כי בקשה המקלט נדונה ונבחנה בפירוט על ידי שתי ערכאות שלא מצאו לקבל את הטענות שהועלו כנגד ההחלטה בה, ועל כן לא מתקיימות אמות המידה למתן רשות עדעור ב"גלאול שלישי".

20. כבר עתה יזמין כי בדיון שהתקיים בפניינו ביום 10.6.2019 קבענו כי יש מקום ליתן בנסיבות העניין רשות עדעור. אוסף ואומר, כי לשיטתו הכרעה זו הייתה מהויבת המציאות בהתחשב בכך שהבקשה נסבה על שאלות שטרם החבררו עד תום בפסקתנו, בתחום רגיש שהוא בעל השפעה ממשית על זכויות יסוד של קטינות, ובכלל זה על זכויות היסוד של הקטינות שבפניינו. לפיכך, המבקשים יוכנו להלן המערערים.

21. המערערים 1-2 הם אゾרחי חוף השנhab ממקור מוסלמי המסתיכים לשbat מצפון המדינה. הם נכנסו לישראל שלא כדין במהלך השנים 2004-2005. לאחר הגעתם לישראל נולדו להם כאן שתי בנות קטיניות, בשנים 2006 ו-2013 (המערערים 1-2 יוכנו להלן גם: ההורים, ואילו המערערות 3-4 יוכנו להלן: הקטיניות).

22. ההורים הגיעו לראשונה בקשות מקלט מטעם בסמוך לאחר כניסה לישראל, על רקע טענות של נרדפות בגין דעה פוליטית או השתייכות שבתית. בקשותיהם הפרטניות נדחו, אולם שהייתם בארץ הוארכה בשל מדיניות אי הרחקה שנגאה ביחס לאזרחי חוף השנhab עד שנת 2012.

23. בשנת 2012 הגיעו ההורים בקשה לפתח מחדש את תיק בקשות המקלט שלהם בשל שינוי נסיבות. זו הפעם התמקדה הבקשה בחשש שבתם הבכורה, המערעתה 3, תיאלץ לעבור הליך של השחתת איבר המין בכפייה, כפי שאירע למערעתה 1 עצמה בילדותה. באותה עת הבקשה הוגשה רק בשם ההורים ובשם בתם הבכורה, לאחר שבתם הקטנה טרם נולדה. באופן יותר ספציפי, נטען כי משפחתה של המערעתה 1 מאימה על ההורים ודורשת מהם לעודך לבתם את הליך השחתת איבר המין מטעמים של "כבוד המשפחה". הם הוסיפו כי בעבור אמה של המערעתה 1, סבתן של הקטיניות, ביצעה הליך המשפחה". הם אחיגו אותה (אחותה של המערעתה 1), בשעה שאמה של זו נעדרה מהבית. שכזה בוגירה אחרת שלה (אחותה של המערעתה 1), בנסיבות המכוננת, הם כן נטען, כי לנוכח סירובם של ההורים להטיל מום בחתם בניגוד לתפיסה המסורתית, הם עצם צפויים להיות מצוים בסכנת רדיפה. לשיטת המערערים הם אינם יכולים להתגורר באזור אחר של חוף השנhab מאשר בני משפחתה של המערעתה 1 או בני השבט האחרים צפויים למצוא אותם ולהגיע אליהם גם אם יתגورو למקום אחר בשטח המדינה, וכי בנוסף לכך מצם הכלכלי יקשה עליהם לעשות כן.

24. בקשה זו הולידה הליכים שאין צורך להביא את כל פרטיהם כעת. בתחום ייאמר כי הבקשה נדחתה בתחילת על-ידי המשיבה, וכי המערערים נקטו בהליכים משפטיים כנגדם. בהמשך, חוזר עניינם של המעורערים לבחינה מחדש אצל המשיבה, ובינתיים אף נולדה המערעתה 4. בסוף שנת 2013 ערכה המשיבה חוות דעת בעניינים של המערערים לפיה בקשה למקלט אינה עומדת בקריטריונים הקבועים באמנת הפליטים.

25. ביום 2.9.2014 החליטה הוועדה המייעצת לענייני פליטים (להלן גם: הוועדה המייעצת) על דוחית הבקשה. בהחלטה צוין כי התופעה של השחתת איברי מן נשים

נפוצה בעיקר בקרב האוכלוסייה הרכבתית המתגוררת באזורי הצפון והמערב של חוף השנהב, ופחות במקומות אחרים של המדינה, וכי ממשלה חוף השנהב מנסה להילחם בתופעה, שאסורה בחוק, כך שנחונגה למעורערים הגנת המדינה, כמו גם זו של ארגונים ממשלתיים ולא ממשלתיים אשר מסייעים לנערות החוששות מביצוע הлик השחתה. עוד צוין כי באפשרותם של המערערים להתגורר בחלק אחר של חוף השנהב, שלא בקרבת משפחותם, כך שיש להם חלופת מגורים פנימית. שר הפנים אימץ את ההחלטה.

ההלים עד כה

26. המערערים הגיעו עדר על החלטתו של שר הפנים, ביום 24.9.2017 בית הדין לעוררים דחה אותו. בית הדין לעוררים הכיר בכך שהפחד מפני הлик השחתה של איבר מין מקיים עילית ודריפה לפי אמנה הפליטים על רקו של "השתיכות לקיבוץ חברתי מסוים", ככלומר כאשר מדובר בנשים המשתייכות למוצא אתני שבקרכו מנגה זה דוחה. כמו כן, הוא קבע כי לנוכח הטענה שהסתבא, אמה של המערערת 1, כבר הטילה מום באחת מנכדותיה, ספק האם רשות המדינה בחוף השנהב יוכלו לספק למעורערים הגנה אפקטיבית אם יתגוררו בצפון המדינה (שם מתגוררת הסבtab). אולם, בסופו של דבר, סבר בית הדין לעוררים כי אין מקום להתערב בהחלטה שהתקבלה לאחר שהמערערים יכולים להעתיק את מקום מגוריהם בתוך חוף השנהב כדי לאין את הסיכון האמור. זאת, בהתחשב בכך ש"סוכני הרדיפה" הם בני משפחתה הקרובה של המערערת 1. בית הדין לעוררים קבע עוד כי אין די בקשרים כלכליים או בחוסר נוחות כדי לשולב את חלופת המגורים. בית הדין לעוררים דחה את טענות המערערים לפיה אמה של המערערת 1 יכולה לדודף אחראי בנות המשפחה ברוחבי המדינה וכך לחטוף את הקטינות. בהקשר זה צוין כי אין למודד מן הפגיעה באחיניותה של המערערת 1 משום שהדבר געשה כאשר זו התגוררה בסמיכות למקום המשפחה המורחבת וכאשר הסבtab ניצלה את היעדרות ההורים לשם ביצוע זמה.

27. המערערים הגיעו עדר על החלטתו של בית דין לעוררים לבית המשפט המחווי בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (עמ"נ 16895-17-11, השופט ד' כהן-לקח). עיקר הערעור נסב על הקביעה לפיה עומדת למעורערים חלופת מגורים פנימית במדינה המוצאת האינית את ה"פחד המבוסס היטב" הצדיק מתן מעמד של פליט.

28. ביום 4.5.2018 דחה בית המשפט המחווי את הערעור. בית המשפט המחווי בחרן את קביעותו של בית דין לעוררים לאורן של הנחיות הנציבות בעניין חלופת מגורים ובעניין FGM וקבע כי אלה מתיחסות זו עם זו. כך, צוין כי מהות הדעת שנערכה

בunningים של המערערים עולה כי במרכז ודרומ חוף השנאה ממדי התופעה של FGM קטנים יותר ביחס לצפון ומערב המדינה, כי ישנה אכיפה פעילה של רשותות המדינה נגד התופעה, וכי ניתן סיווג לנערות החוששות לכך, אשר יכולות לקבל מקלט במתקנים ממשלתיים. צוין כי נתונים אלה התבססו בעיקר על מידע מהשנים 2009-2012. בהתאם לכך, בית המשפט המחויז מצא כי חלופת המגורים הפנימית העומדת למערערים היא רלוונטית וסבירה. בין היתר נקבע כי הטענה בדבר הסכונה הקיימת לבני המשפחה גם בדרום המדינה הועלתה באופן כללי, וכי לא הונח בסיס לטענה שאמה של המערערת 1 יכול לרדוף אחר הקטינות בכל מקום ברוחבי המדינה. בהקשר זה הוכחה החלטה של בית הדין לענייני פלייטים ובקשת מקלט בבריטניה לשנת 2014, שבו נדחתה בקשה מקלט על בסיס חשש מביצוע FGM לאחר שנקבע כי אין ראיות לכך שקיימת בחוף השנאה חופה של חטיפת קטינות לצורך ביצוע ההליך (Upper Tribunal Immigration Chamber, AA/02895/2013 (10 February 2014). (and Asylum Chamber, AA/02895/2013 (10 February 2014).

29. בית המשפט המחויז אף ייחס משקל לעובדה שהמערערים הם אנשיםMSCILIM, שהקימו משפחה גרעינית המתפקדת הרחק משפחותיהם במשך שנים, וכך שאין יסוד להניח שיתקשו להtagorder שלא בקרבת בני משפחתם המורחבות, אף בהתחשב בנסיבות הרקע של חברה שבטי. בית המשפט המחויז דחה את טענת המערערים לפיה על המשיבה מוטלת חובה להגדר עיר מסויימת כחלופת מגורים פנימית, בקבוע כי טענה זו אינה מתויישת עם ההחלטה בתחום.

30. באשר להנחיות הנזיבות בעניין FGM, צוין כי מהחומר שנאסף על-ידי המשיבה עולה כי נעשה מאמץ מטעם הרשותות בחוף השנאה להיאבק במנתג הנפשע, לרבות באמצעות מערכת של חלופת מגורים לקורבנות פוטנציאליים, וכן כי ממדי התופעה פחותים באזוריים של מרכז ודרום המדינה. לפיכך, נקבע כי אין לומר שהרשויות בחוף השנאה אין יכולות או אין מוכנות לספק הגנה באותם אזורים. בית המשפט המחויז ציין כי אמן בסעיף 28 להנחיות הנזיבות בעניין FGM צוין כי אם המדינה אינה מסוגלת להגן על הפרט בחלק אחד של המדינה, ניתן להניח כי היא אינה יכולה לעשות כן גם באזוריים אחרים. אולם, בית המשפט המחויז קבע כי אין מדובר בהנחה חלומה וכי הנתונים במקרה זה אכן מצביעים על מאਮצי הרשותות באופן שמניח את הדעת.

31. לבסוף, בית המשפט המחויז הוסיף כי המערערים התקשו להרים את הנTEL בנווגע לדרישה של פחד מbestos היטב במישור הסובייקטיבי, לאחר שלא העלו את הטענה בדבר חשש מפני השחתה איברי המין של בנותיהם בבקשת קורמות. בהקשר זה, בית המשפט המחויז דחה את טענות המערערים לפיהן מקורו של השינוי בכך שלא דאו צורך להעלות

את הנושא כל עוד חסן תחת ההגנה הקבוצתית וכן בקשר של המערערת 1 לחלוקת ולחשוף את החוויה הטריאומטית שעברה עצמה כילדת.

טענות הצדדים

32. לטענת המערערים, אמות המידה שפעילה המשיבה בהקשר של בקשות מקלט שנسبות על טענות לחשש מפני FGM הן חמירות מדי, והא ראייה שעד היום לא הוכחה בישראל ولو איש או קטינה אחת כפליטה על רקע זה. בנוסף, מעלים המערערים גם טענות כליליות בנוגע לשיעור הכללי הנמוך של היעדרות לבקשת מקלט על ידי המשיבה.

33. באופן יותר ספציפי, המערערים טוענים כי השחתת איבר מינה של ילדה או איש הוא מעשה שצפוי לגרום לה לסבל רב, לחשוף אותה למחלות ולזיהומים, לפגוע בתפקודה, למנוע ממנה יכולת ליהנות מיחסים מין לצימות ולגרום לה מצוקה نفسית ניכרת ואף סכנת מוות. על רקע זה, המערערים מדגישים כי מדובר בסכנה ממשית ובلتיה הפיכה. הם מוסיפים ומציינים כי אחת מכל שלוש נשים בחוף השנהב עוברת הליך של השחתת איבר מינה בכפייה, וambilן הנשים המוסלמיות (הדת אליה משתייכים המערערים) – שתים מתוך שלוש. הסתברויות אלה, כך נטען, מבססות טענה בדבר פגיעה בלתי הפיכה בקטינותו שנולדו וחיו כל חייהם בישראל. המערערים מוסיפים טוענים כי אמם אין ציפייה לכך שבית המשפט יאמוד במדוק את שיור הסיכון הנשקי לקטינות, אולם לשיטתם אין די באמירה כללית בדבר ירידה מסוימת בשכיחות הליני FGM בחלוקת מסוימים של המדינה או במאמצי הרשות כדי לשמות את הקרע תחת טענת הנרדפות.

34. המערערים מוסיפים וטוענים כי חוות הדעת בעניינים התבבסה על מחקר שטחי משנת 2014 מבלי שניתנה התייחסות לנסיבותיהן הפרטניות של הקטינות. לדבריהם, נתונים ערךניים מעלים כי חוף השנהב היא אחת המדיניות שהבן הפרקטיקה של FGM היא הנפוצה ביותר. המערערים אף מפנים להחלטות שהתקבלו במדינות אחרות שהן הובעה נכוונות להכיר בבקשת מקלט מחוץ השנהב כפליטות על רקע חשש מפני FGM.

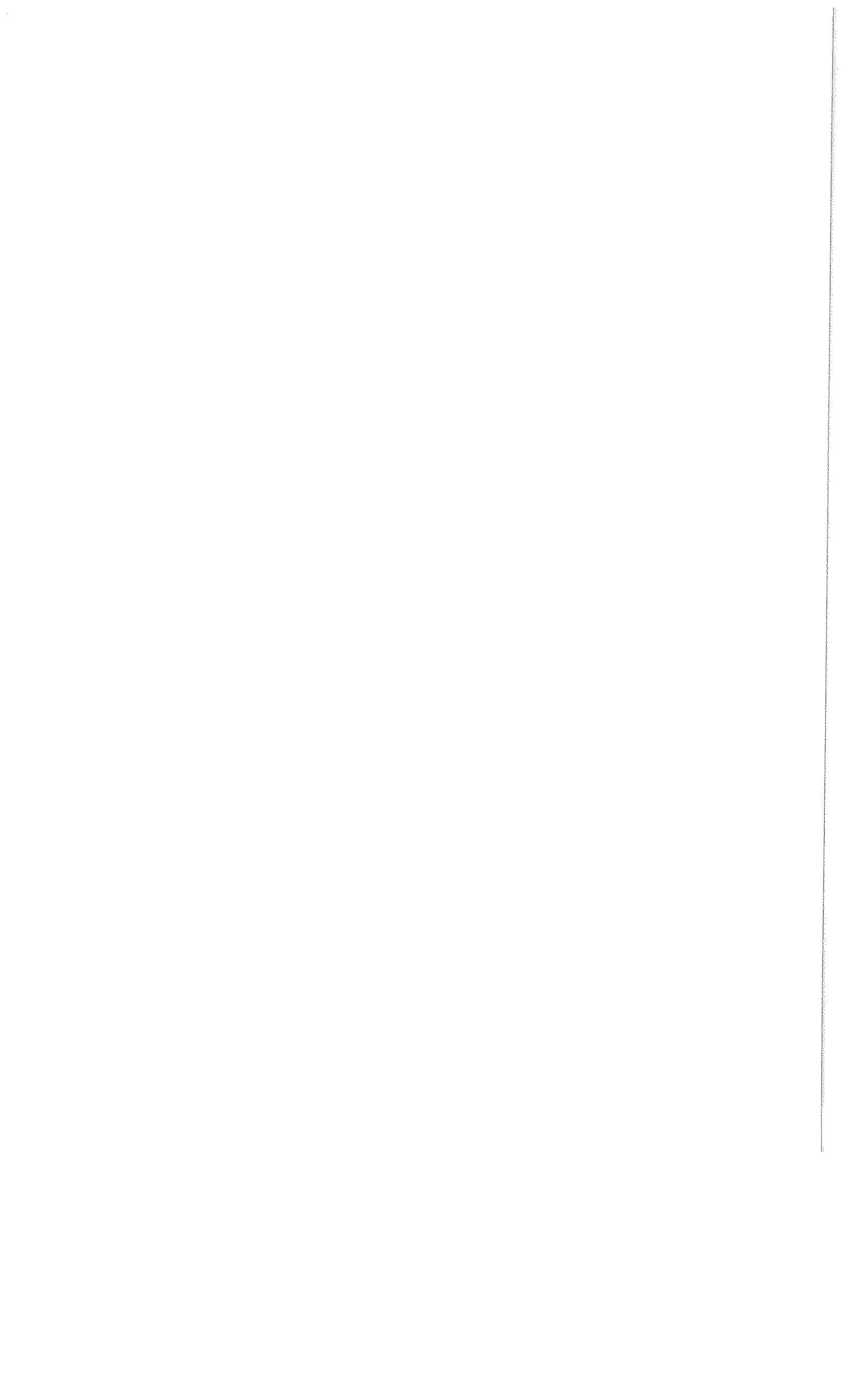
35. עוד נטען כי פסק דין של בית המשפט המזרחי אינו עולה בקנה אחד עם הנחיות הנzieיות בעניין חלופת מגורים. כך, נטען כי בהתאם לסעיף 196 להנחיות אלה, הנTEL להוכיחת הטענה בדבר חלופת מגורים פנימית מוטל על המעליה אותה, במקרה זה המשיבה, וכי זה לא הורם. עוד טוענים המערערים כי אף שהם נשאלו בראין המקלט

באופן כללי, מדובר אין ביכולתם לעבור למקום אחר בחוף השנhab, לא ניתנה להם זכות טיעון ביחס לאפשרות המגורים באזורי מסויים כפי שקבע בהנחיות שיש לעשות. לטענתה המערערים, הגם שאין מקום לדרוש מהמשיבה לנקוב בשם של עיר ספציפית המוצעת כחלופת מגורים פנימית, אף אין להסתפק בהתייחסות כללית לאזורי נרחבים בדורות המדינה וזרחה. המערערים מוטיפים וטוענים כי ממילא הגורם המשפייע ביותר על הסיכון ל-FGM הוא הדת והמצוות האתני של הקטינה, ולא אзор המגורים שבו היא חייה או השאלה אם מדובר באזרע עירוני או כפרי. באופן יותר ספציפי טוען כי לערערים קרובי משפחה המתגוררים באזורי אחרים של חוף השנhab, כך שהסיכון שנשקרים רקטיות אינם בלעדין לצפון המדינה.

36. לבסוף, המערערים טוענים כי בית המשפט המחויז שגה כאשר נמנע מלחת משקל להשפעות הנפשיות הקשות של ההחלטה על המערערת 1, שעבירה עצמה הליין של FGM. בהקשר זה מודגש הקושי של המערערת 1 לחלק את הטרואמה האינטימית שחוויתה עם פקידי המשיבה, אשר הוביל לכך שהטענות בעניין לא הועלו בבקשת המקלט הראשונות שהוגשו מטעם המערערים. עוד טוען כי בית המשפט המחויז לא נתן כל משקל לשיקול של טובת הילד, בשים לב לכך שמדובר בבקשת מקלט המוקדמת בהגנה על קטינות.

37. מנגד, המשיבה סבורה כי יש לדוחות את העדרו. לטענתה המשיבה, אף שבמישור האנושי ניתן להבין ללב המערערים, במישור המשפטי לא נפל פגם בהחלטה לסרב בבקשת המקלט שלהם. המשיבה טוענת כי עניינים של המערערים נבתן בכובד ראש לאורן גלגוליו הקודמים של התקיק, וכי אף במסגרת הליין הנוכחי ערכו גורמי המשיבה בחינות חוזרות על מנת לוודא ולתקף את עדותם. המשיבה מבהירה כי נקודת המוצא לדיוון היא אכן שפছ מבודס של אשה או ילדה מפני השחתת איבר מינית יכול להוות בסיס לטענת פליטות בנסיבות מסוימות. עם זאת, המשיבה חוזרת על עמדתה לפיה בנסיבות העניין עומדת לערערים חלופת מגורים אפקטיבית בחוף השנhab וכן אפשרות סבירה לקבל הגנה מהרשויות במדינה המוצה, ועל כן לא עלה בידם להובייח את התנאי של פחד מבוסס היטב באופן המצדיק מתן מעמד של פליט.

38. באשר להנחיות הנציבות בעניין חלופת המגורים, המשיבה מצינית כי מדינת ישראל אינה רואה עצמה מחויבת אליהן. לצד זאת, טוען כי – כפי שקבע בית המשפט המחויז – ההחלטה במקרה זה עולה בקנה אחד עם ההנחיות. המשיבה מוסיפה כי אף שהיא דוחה את טענות המערערים לפיהן נטל הוהכה בעניין חלופת המגורים מוטל עליה, הילכה למעשה היא הוכיחה ברמה הנדרשת כי לערערים חלופת מגורים סבירה

ורלוונטיות במרכזה או בדרך חוף השנhab, שם תופעת ההשחתה של איברי מין נשים היא מצומצמת יותר והרשוויות מסווגות לספק הגנה אפקטיבית לנשים. המשיבה חוותת ומציינת כי הפעולה של השחתת איבר מין שנעשתה באחיניותה של המערעתה 1 בוצעה בנסיבות שבהן היא התגוררה בסמוך למשפחתה של המערעתה 1, ולא רוחק ממנה. כמו כן, טוענן כי האפשרות של חטיפת הקטינות על-ידי בני המשפחה של המערעתה 1 הועלתה בכלליות ולא בוסטה.

39. באשר לרמת הסיכון הנשקף לקטינות, מציינת המשיבה כי אין חולק שהתוופה הקשה של השחתת איברי מין נשים עודנה קיימת באזרורים מסוימים לחוף השנhab, אולם אছוז שכיחותה במרכז המדינה עומד על כ-12% (לעומת כ-79.5% בצפון המדינה). המשיבה מוסיפה כי במסגרת בירור בבקשת רשות הערעור נערכה בדיקה של גורמי משרד החוץ מול "בני שיח לאומיים בחוף השנhab". במסגרת זאת נמסר כי לדברי נציגי הנציגות הלאומית לזכויות אדם של חוף השנhab, ביצוע של השחתת איברי מין נשים בכפיה לא מתן הסכמת הוריהם הוא נדיר ביותר בערים הגדולות לחוף השנhab (כגון יאמוסוקרו Grand-Yamoussoukro), שהוא עיר הבירה, אבידג'אן (Abidjan) וגראנד-באסט (Grand-Bassam). לצד זאת, נמסר על ידי "בני השיח" כי קיימת במדינה בעיה של אי-דיוח על ביצוע ההליך, כאשר במקרים רבים המידע נשאר במשפחה ולא מדוח לרשות, וכך שאלת מתknשות לאכוף את החוקה האוסרת על ביצוע ההליך. כן נמסר כי באזרורים הכהפריים של צפון מערב חוף השנhab, קיימת שכיחות גבוהה יותר של התופעה וההילך עשוי להתרחש גם מבלי שניתנה לו הסכמת ההורים.

40. באשר להגנת רשות המדינה לחוף השנhab מפני ביצוע של FGM, מציינת המשיבה כי מהמידע שנאסף על ידי הוועדה המייעצת טרם קבלת החלטה בעניינים של המערעים עליה כי קיימת אפשרות של החוקה האוסרת על התופעה, לרבות הטלה עונש מאסר בפועל, וכי קיימים ארגונים ממלכתיים ולא-מוסלמיים המונחים סיווע נשים בהקשר זה. המשיבה טוענת כי המערעים לא הרואו כי אם יפנו לרשותה בחוף השנhab לא יקבלו מענה הולם לפניהם.

41. לבסוף, המשיבה חזרה וטוונת כי בפני המערעים עומדת האפשרות להעלות את הטענה בדבר חשש מהשחתת איברי המין של הקטינות בשלבים מוקדמים יותר של ההליכים באופן כללי אף מבלי להידרש לחוויותה האישיות של המערעתה 1 בעניין זה, וכי הימנעות מכך מטילה דופי בטענה בדבר פחד מbestos היטב במדינת המוצא. המשיבה מוסיפה כי הטענה שהועלתה בעניין עקרון טובת הילד והמשקל הרואו שהיה מקום ליתן לו בפסק הדין היא טענה כולנית.

42. להשלמת החמונה יצוין כי בצדה של בקשה רשות הערעור הוגשה גם בקשה למתן סעד זמני, וכי ביום 4.7.2018 הוריתי כי לא יינקטו הליכי אכיפה נגד המערערים עד למתן החלטה אחרת.

הבקשה להצטרף במעמד של ידיד בית המשפט

43. ביום 4.6.2019 הוגשה בקשה מטעם מרכז קונקורד לחקלאות קליטת המשפט הבינלאומי בישראל (להלן: מרכז קונקורד) להצטרף להליך במעמד של ידיד בית המשפט. לטענת מרכז קונקורד, הבקשה דנן מעוררת באופן תקדים את הסוגיה של בקשות מקלט שمبرוסות על טענה של חשש מפני השחתה או הטלת מום באברי מין נשיים. על רקע זה, מבקש מרכז קונקורד "לחדר את מסגרת הדיון במשפט הבינלאומי". מרכז קונקורד מוסיף ומצין כי הוא מכון מחקר אקדמי עצמאי הבודח את קליטתן של נורמות מן המשפט הבינלאומי בדין הישראלי, ומכאן חרומתו הצפוייה לבירור ההליך.

44. לגוף הדברים, מרכז קונקורד טוען כי בקשות מקלט אשר מבוססות על חשש מפני חסיפה לפראקטיקה של השחתת אברי מין נשיים צריכות להיבחן תוך התייחסות למחוייבות המוגברת של מדיניות כלפי ילדות ונערות החיים בשטחן, וכי בהתאם לכך אם המדינה טוענת שקיים חלופת מגורים פנימית במדינה המוצא, עליה להראות שנייתן להבטיח את שלומן הגוף והנפשי של הקטינות שיורתקו למדינה זו. במקרה דנן, כך טוען, המשיבה לא עמדה בנטול האמור, וזאת בהתחשב בביטחון שמהווים גופים המפקחים על אمنות זכויות האדם בעניינה של חוף השנהב ונוכח הפעור הקיים בין החקיקה הפורמלית במדינה (האוסרת על השחתת אברי מין נשיים בכפייה) לבין חולשתם הניכרת של מנגנון הacicפה בהקשר זה.

הדיון בתיק והתפתחויות נוספות

45. כאמור, ביום 10.6.2019 התקיים בפנינו דיון בתיק, שבמהלכו אף ניתנה רשות ערעור. בתום הדיון ועל רקע שאלות והערות שעלו במהלך, ניתנה למשיבה האפשרות להגיש הודעה מעודכנת שבה תוכל להשלים התייחסות קצרה או לעדכן בעמדתה.

46. לאחר מספר ארכות שניתנו, הוגשה ההודעה המעודכנת מטעם המשיבה ביום 15.11.2019. בהודעה נמסר כי עניינם של המערערים הועבר לדיוון בוועדה הבינמשרדית המייעצת לקביעה ומתן מעמד בישראל מטעמים הומיניטריים (להלן: הוועדה

הבינמישרדיות), ובהמשך להכרעתו של מנכ"ל משרד הפנים. במסגרת זאת, נמסר כי "בשל הנסיבות ההומניטריות הייחודיות של המבקשים, ולפניהם משורת הדין, תאושר למבקשים אשרה מסווג א/ד למשך שנה". זאת, בהתחשב בקורסי הכרזות בכך שהקטינות יאלצו לגודול בחסות ניסיונות של ההורים להסחרין מפני משפחתן הגרענית, כמו גם בשל העובדה שאחותה של המערערת 1 לא הצליחה להגן על בתה מליפול קרבן להליך האזרוי של השחחת איבר מיניה. עם זאת, המשיבה הבירה כי היא סבורה שלא נפל פגם משפטי בהחלטה לדוחות את בקשת המקלט של המערערים. על רקע זה, טענה המשיבה כי הדיון בתק התייתר, לאחר שಮבחן מעשית ניתן למערערים המעד שבו הם חפציהם.

47. בתגובה המערערים שהוגשה ביום 26.11.2019 נטען כי הדיון בבקשת לא התיתר, שכן המשיבה עומדת על טענותיה בעניין הטעמים לדחית בקשה המקלט. יתר על כן, טענו המערערים כי בנסיבות העניין אין די בכך שהמשיבה הודיעה על מתן מעמד הומניטרי למשך שנה בלבד, ללא שום החייבות להארכו בהמשך. זאת, כך נטען, בניגוד לפוצדורה המועגנת בסעיף 11 לנוהל מבקשי מקלט, לפיו ככל יוארך רישيون הישיבה של מי שהוכר כפליט לתקופות הולכות ומתארכבות, ובלבבד שלא חל שינוי נסיבות. המערערים טוענים כי מהודעתה המשיבה כלל לא ברור מה היו השיקולים להארצת רישيون הישיבה שיינתן להם, וכך שעם סיום השנה שהוגדרה מראש הם עשויים להימצא שוב במעמד ארעי ולהזדקק שוב להכרעה שיפוטית בקשר להחלטות המנהליות שהתקבלו ביחס לבקשתם למקלט. המערערים מוסיפים וטענים כי עיתוייה ולשונתן של החלטת המשיבה על מתן מעמד הומניטרי מרמזות לכauraה על כך שניתנה על מנת לחמוק מביקורת שיפוטית ומהכרעה עקרונית בנושא שהתעורר בבקשתה.

48. בתגובה נוספת שהוגשה ביום 27.12.2019 מטעם המשיבה, היא הוסיפה כי רישيون הישיבה שיינתן לערערים יכול להיות מוארכ בשנה נוספת בהתאם לנחיי רשות האוכלוסין וההגירה העוסקים בהסדרת עבורה של הוועדה הבינמישרדית (נוהל 2.0022.5.2.0023) ובהארצת רישيون לישיבת ארעי מסווג א/ד (נוהל 5.2.0023), על בסיס מכלול המידע שיעמוד בפני המשיבה. בהקשר זה, הבירה המשיבה כי נוהל מבקשי מקלט לא יחול על המערערים וכי רישيون הישיבה שניתן להם הוא במסגרת המסלול הומניטרי, להבדיל ממסלול המקלט.

49. יצוין כי בהמשך, ביום 20.1.2020 הגיעו המערערים בקשה נוספת לצירוף מסמכים לתיק, ובה תבקש צירוףן של "החלטות שיפוטיות ומינהליות מהעת האחראונה הנוגעות לעניינים של בני משפחה שנסיבוותיהם דומות מאד לנסיבות של המערערים". המערערים ציינו בבקשתה כי באופן מקרה הוא願 מועד הומניטרי לבקשת מקלט חלף

הכרה בפליטות, ולאחרונה לא חודש המעד האמור, כך שיש במקרה זה כדי ללמד על מה שעשו להיות צפוי למערערים אם יופנו למסלול הומוניטاري. המשיבה התגנגה לבקשת הצינה כי נסיבות המקירה שאליו מבקשים המערערים להפנותهن שונות ב��לית. מכל מקום, אני רואה להידרש למכלול טענות הצדדים בהקשר זה מאחר שאני סבורה כי איןנו נדרשים לצירוף המסמכים לצורך הכרעה בערעור, בין היתר בהתחשב במועד שבו הוגשה הבקשה וברוחב היריעה שנפרס בפניינו ממלא בטענות הצדדים.

דיון והכרעה

50. אפתח בכך שאומר כי לשיטתך יש מקום לקבלת הערעור במקרה זה, וכן אציג לךibri לעשות.

51. אוסיף עוד, כי בשלבים קודמים של ההליך ניתן היה להתרשם כי אפשר היה להחותר את ההכרעה בעניין לעת מצוא, ככל שיימצא מענה לחשש מפני עיוות דין בעניינים של המערערים. אולם, לא כך היה בסופו של דבר בהתחשב בעמדת העדכנית של המשיבה. אני סבורה שההסכם המוגבלת שניתנה להענקת מעמד למערערים מטעמים הומוניטריים מיתרת את הדיון בבקשתה, בהתחשב באופייה המתוותם.

52. בשלב זה, לנוכח הצורך להידרש לפני העקרוני של הבקשה, אציג לךibri אף להיעחר בבקשתה של מכון קונקורד להutrף להליך במעמד של יידיד בית המשפט. עם זאת, בהתחשב בהיקף החומריים שהוגשו אף במסגרת בקשה הutrפות אני סבורה שאנו נדרשים להשלמת טיעון נוספת מטעמו.

חשש מפני השחתה או הטלת מום באיברי מין נשיים כ"פחד מbestos היטב" המקיים עילית פליטות

53. לא יכול להיות כל ספק באשר לאכזריותה של פרקטיקת ה-*FGM*. השלכותיה הפיזיות והנפשיות הקשות צוינו בהרחבה בפתח הדברים. מדובר במעשה אלים המבוצע בכספייה, בדרך כלל בקטינות רכות בשנים, באופן הגורם להן נזק חמור ובחלתי הפיך. על כן, נקודת המוצא לדין היא כי אכן, חשש של איש, נערה או ילדה (או הורים לילדיה) מפני השחתת איבר מיניה יכול לבסס עילה למתן מעמד של פליט מכוון אמנה הפליטים בגין העילה של "פחד מbestos היטב מפני דריפה", בלבד שהבקשה מבוססת מבחינה עובדתית. כך קבעו בית הדין לעררים ובית המשפט המחווזי, וכן גם הבהיר המשיבה בהליך דין (פסקה 71 לחשובה לבקשת רשות הערעור). למעשה, עניין זה אינו

שנוי בחלוקת בין הצדדים. כפי שכבר צוין, המחלוקת התמקדה בסוגיה של חלופת מגורים פנימית, אליה אתייחס בהרחבה להלן.

חלופת מגורים פנימית

.54. הסוגיה של חלופת מגורים פנימית, או "מעבר תוך-מדינה", כבר הוזכרה בעבר בפסקתו של בית משפט זה בתחום של בקשות מקלט בהקשרים אחרים. כך למשל, בע"מ 7945/12 Chidi נ' מדינת ישראל (28.11.2013) נדחה ערעורו של מבקש מקלט מניגריה אשר בקשו למלט נדחתה לנוכח אפשרותו להתגורר באזור אחר של ניגריה, המרוחק מהמלחמות בין קבוצות המורדים שבгинן ברוח לטענתו מהמדינה. במקרה אחר נדון ערורה של מבקשת מקלט מקולומביה שטענה כי היא נרדפת לכוארה על-ידי גורמים עבריינים בהקשר לסכסוך פלילי שבו, לטענתה, היה מעורב בן זוגה המנוח (ענ"מ 5667/14 הנזכר לעיל). באותו מקרה נדחתה בקשה המקלט תוך שנקבע כי מבקשת המקלט לא הוכיחה פחד מבוסס היטב מרדיפה כנדרש באמנת הפליטים. בתוך כן, נדרש פסק הדין גם לעובדה שבקשת המקלט לא הסבירה בצורה שכונעת מדוע אינה יכולה להתיישב במקום אחר בקולומביה, בריחוק מהמקום בו היא חוותה, לטענתה, לרדיפה (שם, בפסקה 31). התייחסות נוספת – אגביו באופיין – לשוגיה של חלופת מגורים פנימית ניתנת למצוא גם בהחלטות של בית משפט זה בכל הנוגע למסגרת הדיונית של סעדים זמינים בערעוריהם הנסיסים על בקשות מקלט (החלטות שניתנו בטרם הועברה הסמכות בנושא לבתי המשפט לעניינים מינהליים. ראו למשל: ענ"מ 6473/11 Elcin נ' משרד הפנים, פסקה 9 (19.9.2011); ענ"מ 8723/12 Okorom נ' משרד הפנים, פסקה 7 (31.1.2013); ענ"מ 13/13 OKPARA נ' משרד הפנים, פסקה 5 (10.3.2013)).

.55. האמת ניתנת להיאמר, כי במקרים האמורים הסוגיה של חלופת המגורים הפנימית לא ניצבה בלב-לבתה של ההחלטה לדחות את בקשה המקלט, כבעניינו. כמו כן, כאמור, במקרה דנן מדובר בפעם הראשונה שבה משפט זה עוסק בבחינת בקשה מקלט על רקע טענה לחשש מפני FGM וליישום הקונקרטי של הכללים בעניין חלופת מגורים בהקשר זה. לפיכך, אבקש לעמוד על מספר דגשים רלוונטיים בנושא.

.56. כפי שצוין בפתח הדברים, הן הנחיות הנציגות בעניין חלופת מגורים והן הנחיות הנציגות בעניין FGM מתייחסות לשתי אמות מידת מרכזיות לבחינותה של חלופת המגורים הפנימית – היותה של חלופת המגורים סבירה והיותה רלוונטית. כאמור, הנחיות הנציגות בהקשר זה אף מפרחות מספר שאלות משנהות שנעורו לסייע ולהנחות את הרשות הרלוונטייה כאשר היא בוחנת את חלופת המגורים שעל הפרק. בהמשך לכך, ניתן להציג

מספר שיקולים שהם קרייטיים לשיטתי לבחינת רלוונטיות וסבירות של חלופת המגורים המוצעת. בשולי הדברים אציין כי אין צורך להידרש לטענה שהעלתה המשיבה באשר לכך שהנסיבות הנכויות כלל אינן מחייבות אותה. ראשית, המשיבה לא הציבה על כל סטנדרט מנחה אחר, והלכה למעשה הסתמכה אף היא בטיעונה על אמות המידה המוסדרות בהנחיות. שנית, יש לציין כי נוהל מבקשי מקלט של המשיבה מפנה לספר העזר של הנציגות המקורי ולוונטי להסתיעות בעת בחינת בקשות מקלט (כמפורט לעיל בפסקה 12), ואילו ספר העזר ממוקה במפורש להנחיות הנציגות בעניין FGM ובעניין חלופת מגורים (שם, בעמ' 153 ו-159). שלישי, מילא רלוונטיות וסבירותם עקרונות כלליים של שכלי ישר, שיש מקום לעשות בהם שימוש אף ללא קשר לשאלת מעמדן הנורמטיבי של הנחיות הנציגות.

57. מיהם "סוכני הרדיפה"? – שאלת זו מתחשרת לשאלת היכולת הפוטנציאלית של גורמי הסיכון להגיע לנורדרף. בהקשר זה, הרגש צריך להיות מושם גם בשאלת האם מדובר ברדיפה מטעם המדינה עצמה, מטעם קבוצה מאורגנת הפעלתה באיזורים מסוימים, או מטעם סוכנים פרטיים.ברי כי ככל שהרדיפה היא מטעם המדינה עצמה, או קבוצות מאורגנות הפעלות באזוריים מסוימים ומוגדרים, חלופת המגורים תהא יותר רלוונטית וסבירה ככל שמדובר בחלופה באזור אחר בתחום המדינה אשר אין בו שליטה אפקטיבית לסוכני הרדיפה האמורים. לעומת זאת, כאשר מדובר ברדיפה מטעם גורמים פרטיים, שאלת השליטה האפקטיבית של המדינה (או של הקבוצה הפליטית או הצבאית שמנה נובע הסיכון) אינה בהכרח רלוונטית לבחינת חלופת המגורים, שכן הרדיפה אינה מוגבלת במקומות או בטריטוריה.

58. במקרים של רדיפה שאינה מדינית, וכפי שאנו צרין בהנחיות הנציגות, יש לחת את הדעת לשאלת מסוגלות המדינה לספק הגנה אפקטיבית לבקשת המקלט בחלופת המגורים המוצעת. כאמור בפתח הדברים, בהקשר זה אין להסתפק בקיומו של איסור חוקי על פרקטיקה מסוימת, אלא יש להידרש לשאלת האכיפה של האיסור האמור וליכולתה של המדינה להגן באופן ממשי על תושביה מפני אותה פרקטיקה. עוד יצוין, כי האחריות הישרה להגנה על נרדפים נתונה למدينة עצמה, ולא ניתן להסתמך בהקשר זה באופן משמעותי על פעילותם של ארגונים לא-מוסלحيים (ראו: & Maiddelburg Blata, בעמ' 450).

59. מהו הטעם לדידפה? – בהקשר זה, יש לבחון האם מדובר ברדיפה על רקע מאפיין שאינו ניתן ל"ניתרול" באמצעות מעבר תוך מדינתי. כך למשל, ככל שמדובר בסיכון פוליטי שאינו פועל או דומיננטי באזור מסוים של המדינה לעומת זאת אחר, חלופת

המגורים עשויה להיות סבירה ורלוונטית, ולהפוך. אין בדוגמה זו כմובן כדי למצות את המקרים שבהם חלופת מגורים פנימית תוכל לשמש מענה, אךברי כי מידת "הנפרדות" של מקום המגורים החלופי מושפעת בהכרח גם מטעם הרדייפה. ראוי להזכיר בהקשר זה החלטה נוספת של בית הדין לענייני פליטים באוסטרליה שבו ניתן מעמד של פליטה לבקשת מקלט מאוגנדאה אשר אביה הוא גורם בכיר בקהילה הדתית התומכת ב-*FGM*: RRTA 217 [2009] RRT Case No. 0808751.

משל לאפשרות שהאב או גורמים מטעמו ייפעלו לאחר את מבקשת המקלט גם במקומות המרוחקים מהכפר שבו מתגוררת המשפחה.

60. מהי דרגת הסיכון של הפרק ומיהו הגורם המזוי בסיכון? – בהקשר זה יש לבחון את הנתונים הקונקרטיים של מבקש המקלט שבקשו נבחנת באותו עניין. כמו כן, יש לחת את הדעת האם מבקש המקלט מתייך לאוכלוסייה פגיעה כלשהי. בכך, כאשר בקשה המקלט עניינה סכנה הנשקפת לקטינים, הנטייה תהיה לבחון את חלופת המגורים ביתר דקדקנות, וזאת בהתחשב במחוביות הבינלאומית של מדינת ישראל לא רק מבחינת דיני הפליטים אלא גם במישור זכויות הילד (ראו והשו: ע"מ 07/09094 סנץ' נ' משרד הפנים, פסקה 13 (4.3.2013); ע"מ 9890/09 נוואח נ' משרד הפנים, פסקאות 3-5 לפסק דין של השופט (כתוארו אז) מלצד (11.7.2013); חמר מורג "עשרים שנה אחריו: תפיסת זכויות הילד על פי האמנה בדבר זכויות הילד" זכויות הילד והמשפט הישראלי 15 (תמר מורג עורךת, 2010); עדנה ארבל "הילד בראוי המשפט" ספר ذורות ביניש 567 (קרן איזורי ואחרים עורכים, 2018)).

61. הוועדה האחראית על יישום אמנת הפליטים, הפעלתה במסגרת נציבות האו"ם לפלייטים, קבעה בהחלטתה משנת 2007 כי בהחלטות בעניינים של ילדים מבקשי מקלט Executive Committee of the High Commissioner's Programme, Conclusion on Children at Risk No. 107 High Commissioner's Programme, Conclusion on Children at Risk No. 107 (LVIII) - 2007, 5 October 2007, No. 107 (LVIII) אף הוא ברגישיות המיעודות בנסיבות מקלט הנسبות על סכנה הנשקפת לקטינים – ובכלל זה גiros בכפיה של קטינים לצבא, סחר בילדים וכן השחתת איברי מין של קטינות בכפיה. בהקשר זה נקבע בספר העוזר כי:

"States should, therefore, give utmost attention to such child-specific forms and manifestations of well as gender-based violence in persecution as national refugee status-determination procedures... A child-sensitive application of the refugee definition would be consistent with the 1989

Convention on the Rights of the Child"
(שם, בעמ' 147-146).

62. לא לモתך לציין כי בנוספַּק לקטינימ, אף נשים הן קבוצה שניית להגדרה כאוכלוסייה פגיעה, וזאת על רקע העובדה שנשים שוופות לסוג ספציפי של אלימות שהוא ייחודי להקשר המגדרי (ראו: Andrea Binder, *Gender and the 'Membership in a Particular Social Group' Category of the 1951 Refugee Convention*, 10 (COLUM. J. GENDER & L. 167 (2000)

63. נעל מי מוטל נטל ההוכחה? – לבסוף, ולמעשה זהו שיקול מכריע, כפי שאף עולה מהנחהיות הנציגות בעניין חלופת מגורים, נטל ההוכחה בעניין סבירותה ומידת הרלוונטיות של חלופת המגורים המוצעת צורך להיות מוטל – ولو באופן ראשוןי – על הטוען לקיומה. מובן כי אין בכך כדי להטיל על המשיבה את הנטל להוכחה בכל מקרה כי חלופת המגורים היא בטוחה ב-100% עבור מבקש המקלט. כאמור, אמת המידה היא חלופת סבירה ורלוונטיות בהתאם לשיקולים שלעיל. יחד עם זאת, אין די בהצבעה על גודלה של המדיננה ועל האפשרות הטכנית לעבור לאזרור אחר שלא כדי להרים את הנטל לעניין זה, והמשיבה אכן נדרשת לספק נחונים קונקרטיים יותר שלמדו על סבירותה של הchlופה המוצעת ועל היותה רלוונטית לאيون הסכנה המשנית הנשקפת למבקש המקלט. הדברים אמורים גם בשם לב לכך שאמנת הפליטים עצמה אינה מתייחסת במפורש לנושא של חלופת מגורים, אלא מקנה זכאות לא מסויגת למי שעומד בתנאים שהוגדרו בה. במילים אחרות – הטענה בדבר חלופת מגורים פנימית نوعדה ליצור חריג ביחס להסדר הקבוע באמנת הפליטים. אם כן, כשם שהנטל הראשוני להוכחה את תנאי הזכאות למעמד מוטל על הטוען להתקיימותם (ראו: עניין גונזאלס, בפסקה 12) – כך גם הנTEL הראשוני להוכחה את החריג לאמנה מוטל על מי שטווען לקיומו.

64. השאלה שפודטו לעיל מובאות כאן כ"כלי עבודה" ראשוניים ואין מצות בהכרח. אין בהן כדי לגרוע מן השיקולים ואמות המידה המפורטים בהנחהיות הנציגות, כפי שאלה צוינו בפתח הדברים, ובכלל זה: האם האזרור של חלופת המגורים המוצעת נגייש מבחינה חוקית למבקש המקלט; האם מבקש המקלט מסוגל להיות באזרור זה חיים סבירים ונוחים באופן יחסיב או שהוא מעבר לטיל עליו נטל בלתי סביר אשר בסופו של דבר יוביל אותו לשוב לאזרור שבו הוא מצוי בסכנה ממשית; וכן האם המעבר לחלופת המגורים יותיר את מבקש המקלט "מבודד" לחלוותן בכלל נסיבות העניין.

65. כתעת אפנה לבחון את עניינם הפרטני של המערערים שבפניינו, בהתאם לאמות המידה והשיקולים שפורטו לעיל. כפי שכבר צוין, איןנו נדרשים לשאלת האם חשם של המערערים מפני ביצוע הליך FGM בנסיבות מסוימות את התנאי של פחד מbestos היטב מרדייפה – מאחר שענין זה אינו שנוי בחלוקת בין הצדדים, ומילא הערכאות הקודמות פסקו שכן הדבר, כאמור לעיל – הדין עמן. המוקד במקרה זה הוא הדיוון בשאלת חלופת המגורים הפנימית. לצד זאת, יש להתייחס גם לטענות – שלויות יותר – שהועלן בדבר אמינותם של המערערים וביסוס חשם הסובייקטיבי מרדייפה בנסיבות העניין.

(א) חלופת המגורים הפנימית

66. בעיקרו של דבר, אני סבורת כי אין הצדקה בנסיבות העניין לדחות את בקשת המקלט של המערערים בהתחשב על הקביעה כי עומדת להם חלופת מגורים פנימית סבירה ורלוונטית. במובן זה הגעתו למסקנה אחרת מזו שאליה הגיע בית המשפט המחווי, כמפורט להלן.

67. הטענה בדבר חלופת המגורים התבססה כאמור על אפשרותם של המערערים לעזוב להתיגורר באזורי אחרים של חוף השנהב – דרום ומרכז המדינה – שבהם השיעור של ביצוע הליכי FGM נמוך יותר מאשר בצפון המדינה. הנחותים שהוצעו לנו מלמורים כי כ-38% מהנשיים בגלאי 15-49 בחוף השנהב היו קורבן להשחתה של אייר מין בכפיה. אך, דו"ח של נציבות האו"ם לפליטים משנת 2017 מלמד כי בשנת 2013 דיווחה חוף השנהב למגנווני האו"ם כי בצפון המדינה שיעור הקורבנות של הליכי FGM מגיע ל-87%, ובצפון-מערב – לכ- 73% (United Nations High Commissioner for Refugees Regional Representation for West Africa - RSD Unit, Côte d'Ivoire COI Compilation 110-111 (August 2017)). כן צוין שם כי אחוז השכיחות משתנה בקרב קבוצות אתניות שונות – כ-72% בקרב הקבוצה האתנית המכונה Voltaïques, כ-70.5% בקרב הקבוצה המכונה Mandé ואחوات נוכחים בהרבה (כ-3.5%). בקרב הקבוצה האתנית המכונה Akan. המערערים ציינו כי קבוצה אתנית זו מרכזת באזורי של מרכז ודרום חוף השנהב, ומכאן השוני בשכיחות בין חלקי המדינה. עוד ציינו המערערים כי גם באזורי אלה התופעה קיימת בשיעורים מתרדים – בין 36.1-22.9% בדרום המדינה ובין 15.5-12.2% במרכז המדינה.

68. אם כן, יש להודות בכך שקיימת שוניות בשיעורי ה-FGM בין אזוריים שונים בחוף השנהב. יחד עם זאת, אין בנקודת השוני שיפורטו כשלעצמו כדי להרים את הנTEL לעניין חלופת המגורים הפנימית. על מנת לבחון את סבירותה ואת מידת הרלוונטיות שלה, יש להידרש לאותה המדידה שעליהן עמדתי לעיל.

69. בענייננו, סוכני הרדיפה הם גורמים פרטיים – בני משפחתם של המערערים. הרדיפה אינה מדינית – שכן באופן פורמלי לפחות, החוק בחוף השנהב אוסר על ביצוע FGM. אם כן, על פני הדברים מדובר בסיטואציה המעוררת חשש כי בני המשפחה יגיעו אל המערערים גם כאשר הם לא יתגדרו על דרך קבוע בצפון המדינה (יצוין בהקשר זה, כי המרחקים בין האיזורים השונים נעים בין 100 ל-400 ק"מ, דהיינו מספר שעות נסעה ברכב לכל היוטר). זאת, בהתחשב בכך שמהחומר שהציגו הצדדים לא הוכח במידה הנדרשת שמדינה המוצאת של המערערים מסוגלת להעניק לקטינות הגנה אפקטיבית מפני פגיעה.

70. כך, ממסמן ההערות המסקנות של הוועדה לזכויות אדם (הגולם המפקח מטעם האו"ם על יישום האמנות הבינלאומיות לזכויות אדם) ביחס לחוף השנהב משנה 2015 עליה כי הועודה הביעה דאגה לכך שפרקטיות האיסורות על-פי חוק, כדוגמת FGM, ממשיכות להתקיים במדינה (Committee, Côte d'Ivoire, U.N. Doc. CCPR/C/CIV/CO/1 (2015) Concluding observations of the Human Rights Committee, Côte d'Ivoire, U.N. Doc. CCPR/C/CIV/CO/1 (2015)). על רקע זה, דרשה הוועדה מהוף השנהב להבטיח את אכיפת החוק ולנקוט בכל האמצעים הדרושים כדי למנוע את הפרקטיקה הפוגענית (שם, בסעיף 12). בשנת 2018 שלחה הוועדה המפקחת על האמנה בדבר זכויות הילד רשימה שאלות לחוף השנהב לקרأت דין בדיווח התקופתי שלה. במסגרת זאת, דרשה הוועדה מהוף השנהב לספק נתונים על מספר ההרשעות במקרים של הפרת האיסור הפלילי על FGM וכן למסור מידע על היקפי התופעה במדינה (Committee on the Rights of the Child, List of issues in relation to the second periodic report of Côte d'Ivoire, U.N. Doc. CRC/C/CIV/Q/2 (24.10.2018)). בתשובה שהגישה החוף השנהב לוועדה בחודש Mai 2019 (זהיינו, לפני פחתות משנה), היא ציינה כי החוק האוסר על FGM נחקק בשנת 1998, אולם המקרה הראשון של העמדה לדין בגין הפרתו תועד רק 14 שנים לאחר מכן – בשנת 2012. באותו מקרה הועמדו לדין תשעת נאשמים ונגזרו עליהם כספים ועונש מאסר בפועל בן שנה אחת – אשר לא מומש בשל גילם המבוגר של הנאשמים. בנוסף לכך צוינה הרשעה של ארבעה נאשמים נוספים בשנת 2013 (בגינה נגזרו עליהם כספי ומאסר בן שנה וחודשים) ושני מעצריהם שבוצעו בשנת 2016. הא – ותו לא (Réponses de la Côte d'Ivoire à la liste de points, CRC/C/CIV/Q/2/Add.1 (15.5.2019))

לא השיבה לשאלת הנוגעת להיקפי התופעה הנוכחים. כאמור, בהתחשב בשיעורים המטרידים של התופעה ברוחבי המדינה (כפי שידועים מנתונים של גופי האו"ם וארגוני לא-משלתיים), מספר ההרשעות והמעצרים כפי שפורטו איננו מלמד כלל על אכיפה אפקטיבית. הדברים מקבלים משקל כאשר מבאים בחשבון שאלה נתונים שנמסרו על-ידי המדינה הנוגעת בדבר עצמה.

71. מכל מקום, בנסיבות העניין, הנקודה המכירה את הכך היא שהמשיבה כשלה בהצגת נתוני משכנעים בדבר היקף ההגנה מפני FGM שמניקה חוף השנהב לנשים בשטחה, שנותנים מענה לסקות שהוצגו לעיל. כפי שצוין, המשיבה התייחסה באופן עמוס ל"בדיקה" שנערכה מול "בני שיח מקומיים" בחוף השנהב, שבמסגרתה נמסר מפי נציגי הנציבות הלאומית לזכויות אדם במדינה כי ביצוע FGM בעיר הגדולה במדינה ללא מתן הסכמת ההורים ובני המשפחה הוא נדר ביותר, וכי "לדעתם" (של בני השיח) הסביבה בעיר אבידג'אן (העיר הגדולה במדינה) בטוחה לילדות ונערות. מעבר לכך שמדובר במסרים כלליים ומעורפלים שהועברו לגורמי המשיבה – ממשילא אף "בני השיח" מסרו באותה נשימה כי "קיימת במדינה בעיה של אי-דיוח אודות ביצוע ההליך, כאשר במרקם רבים המידע נשאר במשפחה ולא מדוחה לרשויות, מה שוביל לכך שהרשוויות מתקשות לאכוף את החקיקה האוסרת ונתקלות בעיות של תחת-דיוח. בעיה זו נובעת מכך שהורים רבים חוששים שעקב דיווחם ייפגע בן משפחה או אדם מהקהילה שיביצع את ההליך האסור" (סעיף 95 לחשובה המשיבה לבקשת רשות העדרון). זאת ועוד: נתוניים משנת 2018 של הארגון Too Many FGM בעיר אבידג'אן – שאלה ה"בני השיח" של המשיבה כבתווחה – עומדים על כ-36% (יצוין כי זהו ארגון בינלאומי שפועל למיגור התופעה של FGM בתיאחס-

28 המדינות שבהן היא נפוצה, וכי שני הצדדים הפנו לנתוניים שנאספו על ידו).

72. לא מותר לציין גם כי אכיפה של דין פלילי, מתייחסת לענישה בדיעבד על ביצוע פעללה של FGM, ולא למניעתה של הפעולה מלכתחילה. מובן זה הנתונים שספקה המשיבה כלל לא התייחסו למנגנוןים המופעלים בחוף השנהב כדי להגן על קטינות בטרכם יבוצע בהן ההליך בכספייה. בהקשר זה צינה המערערת 1 בראיון שנערך לה עם גורמי המשיבה:

"ש: האם את יכולה לפנות למשטרה ולהגיד שאתה לא

רואה?

ת: המשטרה בכלל לא מעורבת בבעיה כזו...

ש: אתה יודע שיש חוק בחוף השנהב שאסור מילת נשים?

ת: זה מדובר חדש עם הממשלה החדשה אבל בפרויקטיקה ממשיכים לעשות את זה. הם סירבו להפסיק, הם עושים

אפילו וגם אם המשטרה אומרת להם הם לא מפחדים. הם שומרים על המסורת אין להם שום עסק עם המשטרה. ש: אין את ידעתה שימושיים לעשות את זה, שלא מפחדים מהמשטרה?
ת: כי אם א שלי התקשרה היא אמרה שנעשה את זה. זה אומר שימושיים לעשות את זה" (פרוטוקול הראיון מיום 17.10.2013 (להלן: ראיון המקלט של המערערת 1, עמ' 6).

בראיון שנערך עם המערער 2:

"ש: הממשלה במדינה שולץ עווה פועלות על מנת להפחית את התופעה זו, אתה יודע?
ת: אין חוקיםDMI ומי שעווה בכוח ונחפס אז אומרים לו שהוא יהיה חודשיים או ארבעה חודשים בבית סוהר ואין חוקים, זה רק בדיורם. מי שנחפס ככה הם נשבטים לחודשיים או ארבעה חודשים אבל הם לא ננעשים בפועל.
זה רק דיבורים" (פרוטוקול הראיון עם המערער 2 מיום 17.10.2013 (להלן: ראיון המקלט של המערער 2), עמ' 6).

.73. יתר על כן, יש לתת את הדעת כאמור גם לטעם לרדיפה. מדובר ברדיפה על רקע של דת ומגדר. במילים אחרות, עצם מין של הקטינות והשתיכותן לקהילה מוסלמית ספציפית הם שמציבים אותן בסיכון כמעט חלוף. העובדה שהמעעררים יעברו להתגורר בדרכים או מרכז המדינה לא אומר斯基מוניון של הקטינות כ"מוסדות פוטנציאליות" ליפול קורבן להליך של FGM בהכרח יקטן. מהנתונים שהציגו המעעררים עולה כי אחוז הנשים העוברות FGM בחוף השנאה גבוהה במיוחד בקרב מוסלמיות (למעלה מ-64% – כשתים מתוך שלוש נשים מוסלמיות). במילים אחרות, יש לבחון את שיור הסיכון לא רק בהתאם לאזרור המגודים הרלוונטי אלא בהתאם למאפיינים של המעעררים עצמם ולטעם לרדיפתם. הקהילה שאליה משתייכים המעעררים "מפוזרת" ברתבי חוף השנאה, כאשר היא אמנם מרוכזת בעיקר בצפון המדינה אך קיימים "ניצנים" שלא גם באזורי אחרים. הדברים עולים באופן גם מן הראיונות שנערךו עם המעעררים 1-2 על-ידי המשيبة. כך למשל סיפרה המערערת 1 בראיון שנערך לה:

"ש: את מצינית שאתה חושת כי בנוחיך יעברו מילת נשים?
ת: כן."

ש: מודיע את חושבת שהן יעברו מילת נשים?
ת: אצלנו בקהילה שלנו זאת חובה אם את איש או זה חובה שיעשו לך מילה, אני בעצם עשו לי.

...
ש: [כ]שאת אומרת קהילה למה את מתכוונת?
ת: אצלנו המוסלמים, הגולה.

... ש: להורים יש את האחריות על הילדים שלא אם הם מחליטים שהם לא רוצים אז איך זה מתבצע? ת: זה באירופה, אבל באפריקה זה שונה. בקהילה שלנו זה לא קל, רוצים לשמר על המסורת.

... ש: אני יודעת שקשה לחשב אבל איך את חושבת שזה יכול להתרחש אם את חסרבי? ת: המילה שלי בכלל לא מתייחסים אליה בנושא זהה... אין לה שום משקל לokedים גונבים את הילדים. הבט של אחורי הגדולה גנבו אותה שהיא לא הייתה נוכחית זה אותו דבר. איפה שאת לא תהי הם הולכים וגונבים את הילדים בחברה אומרם לאמא שזה שהוא טוב שהיא הולכת לפיה המסורת.

... ש: אם אתם תתרחקו מהמשפחה, האם תוכלו לגור בעיר אחרת? ת: איפה שלא יהיה הם בכל מקום הם ימצאו אותן. ש: מה הכוונה הם? ת: ההורים שלי ואפילו גם ההורים של הבועל שלי, כי הם אומרם שזה ככה הכבוד של המשפחה אם הם לא עושים את זה, אמא שלי בחברה לא תהיה מכובדת יותר" (ראיון המקלט של המערערת 1, עמ' 4-6).

ובהמשך הריאיון:

"ש: אני מבינה שאתה מפחדת מהקהילה שלך? מהמשפחה שלך?
ת: מהקהילה.
ש: מהקהילה שמתגוררת בעיר הולדתך?
ת: הקהילה יש בעיר שנולדתי, אבל הקהילה הזאת מחולקת בכל חוף השנאה.
ש: אתה מפחדות לגלות?
ת: כן.
ש: כל אדם בקהילה יכול לבצע זאת או רק המשפחה?
ת: אם מאשרים לבן אדם, המשפחה אם היא מאושרת בסתר, כי הקהילה הם כולם אחד עם השני מאוחדים, אם מאשרים לו אז הוא יכול לבצע את זה" (שם, עמ' 7).

דברים דומים עלו גם מראיון המקלט של המערער 2:

"ש: אתה יודע שמילת נשים היא מחוץ לחוק בחו"ח
השנאה?
ת: אין חוק כזה, אבל זה מנהג שהם עושים את זה.
ש: לא הבנתי, מנהגשמי עשו את זה?
ת: כל אלה שבאים מהצפון, לא משנה איפה הם גרים, הם עושים להם את זה, לנשים.
..."

ש: מה יקרה אם תנסו לעבור למקומות אחר בחוף השנאה, לדרום או למוזה ?
ת: אני אין לי שם בית לлечת ואין לי מקרים ויש לי אישתו
ושתית בנותה. הבעייה שאם הם יודעים שאתה מהצפון ואתה
עובד לדרום הם עוברים וחוטפים אותך בשבייל לעשות את
זה. אם זה בתוך כפר אז לוקחים אותך האנשיים לתוך הג'ונגל
אבל אם זה בתוך העיר לוקחים אותך לשירותים ונעושים להם
את זה עם סכין גילוח או משחו חותך".
(יאיון המקלט של המערען 2, בעמ' 6 ו-8. ההדגשה
הוסף – ד' ב' א').

74. לכל האמור מתחופפים נתוניהם הקונקרטיים של המערערים, ובפרט העובדה שהמערעתה 1 עצמה הייתה קורבן להליך של FGM בcpfיה, וכך גם אהותה וכבהה הקטינה, כאשר הליך ההשחתה שבוצע בקטינה זו בוצע ללא הסכמת אמה ותוך ניצול הזדמנות שבה האם לא השגיחה על הקטינה. כמו כן, כפי שציינו המערערים, בני משפחות אינם מרווחים בצפון המדינה בלבד – אלא מתגוררים גם באזורי אחרים שלה, בין היתר איזוריהם שהוצעו על-ידי המשיבה כחלופת מגוריים (כגון העיר אבידג'אן, שבה חיים שני דודים של המערעתה 1, ועיר הבירה יאמוסוקרו שבה גרה דודתה של המערעתה 1 – שלדבריה מקורבת מادر לאמה של המערעתה 1, שכאמור לווחצת על המערערים לבצע בקטינות את ההליך). במילים אחרות, במקרה זה קיימות אינדיకציות קונקרטיות לקיומו של הסיכון.

75. לבסוף, העובדה שעל הפרק מצוי סיכון לשיטמות גופן של קטינות – אחת מהן בת כשש שנים בלבד – מהייתה לבחון את חלופת המגורדים המוצעת בדקדנקות יתרה.

76. סיכומו של דבר: כפי שצוין, נטל הוכחה בעניין סבירותה ומידת הרלוונטיות של חלופת המגורדים מוטל – ولو באופןראשוני – על הטוען לקיומה של חלופת מגוריים, ובעניןינו המשיבה. כאשר מציבים את מכלול הנתונים, השיקולים והמידע אלה מול אלה, המסקנה המתבקשת היא כי המשיבה לא עמדה בנטול זה.

(ב) אמיןותם של המערערים והחשש הסובייקטיבי מרדייפה

77. כאמור, המשיבה טענה בין היתר כי במקרה זה מתעורר ספק באשר לאמיןותן של טענות המערערים בדבר חשש מרדייפה, וזאת על רקע העובדה שהטענה בדבר חשש M-FGM לא הועלה על-ידם בשלבים מוקדמים יותר של ההליכים שהתנהלו מול המשיבה, כמו גם העובדה שהמערעתה 1 הייתה עצמה קורבן להשחתת איבר מינה בcpfיה בעת שהיא הייתה קטינה.

78. סוגיות האמינות של טענות בעניין FGM בהליך מקלט זctaה אף היא להתייחסות הן בהנחות הנציבות בעניין FGM והן בספרות המקטועית העוסקת בכך. וכן קובע סעיף 12 להנחות האמורות:

"Even when the parents have been in the country of asylum for some time, a well-founded fear on behalf of the child or because of the parent's own opposition to FGM can arise upon the birth of a daughter post-flight. The fact that the applicant did not demonstrate this conviction or opinion in the country of origin, nor act upon it, does not itself mean that a fear of persecution is unfounded, as the issue would not necessarily have arisen until then. The birth of a daughter may, in these circumstances, give rise to a sur place claim".

אם כן, הגישה המובעת בהנחות הנציבות היא כי העובדה שהטענה בדבר חשש מפני FGM לא הועלתה "בהתמדנות הראשונה" אינה מלמדת כשלעצמה על בעיה אמינות או על היעדר חשש סובייקטיבי מפני רדיפה. זאת, בהתחשב במקלול הסיבות והטעמים שעשוים להוביל לעיכוב בהעלאת הטענה.

79. כך, יש לזכור ש-FGM נחسب ל"טאבו" בקרב קהילות וחברות רבות, והחשש מפני סטיגמה, בושה ודחיה על-ידי המשפחה או הקהילה עלול להביא לכך שהנושא יוסתר מפני רשוויות ההגירה. לפיכך, עצם העובדה שהנושא לא הועלה באופן מיידי או מיזמתה של מבקשת המקלט לא צריך להשליך באופן ישיר על אמינותה של מבקשת המקלט או של הבקשה (Middelburg & Blata, בעמ' 442-443). זאת ועוד: מחקרים שנערכו בתחום הטיפול הרפואי למדדים כי בדרך כלל נשים שעברו טראומה מינית לא ישתפו את הרופא המטפל בהן בנושא מיזמתן בנושא, בשל מכלול קשיים הקשורים בכך (ראו: Llamas, בעמ' 5). דומה כי הדבר נכון מילוד וחומר בכך הנוגע לשיתוף של פקידי (ראו: University of Oxford Refugee Studies Center, *FGM and Asylum in Europe 2* (May 2015) מקלט שעברו בעצם הליך של השחתת איבר מין בכפיה מפני שיתוף).

80. דברים אלה מתיישבים גם עם חשיבותה של המערעתה ו לשאלת מדוע לא החיישה להליך שבועה בה בקשות המקלט הראשונות שהגישה, או בהליכים אחרים קודמים מול המשיבה. בהקשר זה היא ציינה בראיון כך:

ש: איזו בעיה לא אפשררת לך לחזור?
 ת: מדובר על המילה של הילדה שלי.
 ש: של הילדה הבכורה?
 ת: הבכורה ועכשו אני רק ילדתי עוד בת אז גם נוגע לה.
 ש: מדובר לא ציינת את הבעיה הזאת בראיון שהיתה לך?
 ת: באותו זמן היה לי ויזה, זה היה מגן עליי...
 ש: קודם אמרת שהסתירה את הבעיה, מדובר הסתרת אותה?
 ת: זאת בעיה שמתביחסת לספר, לא מדברים על זה ככה.
 ש: והיום את תוכל לספר לי על הבעיה?
 ת: כן אם אני חייבת בשבייל להגן על הילדים שלי אני אדבר" (ראיון המקלט של המערעתה 1, עמ' 4).

81. אם כן, המערעתה 1 מבהירה כי ככל עוד היא חסתה תחת ההגנה הקבוצתית שהייתה נתונה לאזרחי חוף השנהב עד שנת 2012, היא לא ראתה צורך לחסוף את הטראומה שחווותה. בהקשר זה ציינה כי המערעתה 1 ציינה בראיון שנערכן עמה שהיא אף לא דיברה על הטראומה שחווותה עם רופא, על אף שהיא לעיתים, לדבריה, "שריפה" בקיום יחסים (ראיון המקלט של המערעתה 1, עמ' 9). בהתחשב בכל האמור לעיל, הסבר זה של המערעתה 1 נראה סביר, ואני סבורה כי יש בעניין זה כדי לעורר ספק המצדיק כשלעצמם את שלילת ההגנה מהמערערים בנסיבות העניין.

הנרא לפנינו סיום

82. בשלב זה, משוחנו על שולחני חוות הדעת של שני חברי – השופט אלרון, החולק עלי, והשופט יי' גוטסקובף, המנסכים עמי – אבקש להוסיף רק הבהירות קצרות, לאחר שהنمתקי מדברת بعد עצמה. אינני סבורה שניתן להסתפק במקרה דנן בהענקת המעד ההומניטاري שהמשיבה הסכימה ליתן למערערים. הטעם לכך הוא כפול – דיווני ומהותי. במישור הדיווני, כפי שהדרגיש חברי השופט גוטסקובף, משניתנה רשות ערעור זמן רב לפני שהמדינה הודיעה על הסכמתה למתן המעד ההומניטاري והענין נדון בפניינו כערעור, המבקשים זכאים לקבל את הסעד המבוקש על-ידם משוכיחו כי הם עומדים בתנאים לקבלת מעמד של פליטים. במישור המהותי, זו את לגוף הדברים, ראוי להזכיר כי הגם שני המסלולים (מסלול המקלט והמסלול ההומניטاري) מובילים תחילה למושב רישון יסיפה בישראל מסווג א/5, העקרונות החלים עליהם אינם זהים. זאת, בפרט בכל הנוגע לאופן הארצת הרישוין, הן מבחינות הגדולה הברורה של תקופות ההארצה (בנוגע לבקשת מקלט) והן מבחינות השיקולים הרלוונטיים החלים על הרישון בבקשת

הארכה (כשמדובר בדברים שיקול הדעת של הרשות רחבי יותר בהקשר ההומניטרי). לדברים אלה נודעת חשיבותו הרבה בנסיבות העניין בהתחשב בסירובה הנחרץ של המשיבה לנוקוט כל עמדה ביחס לעתיד בעניינים של המערערים, שההחלטות הקודמות דנו אותן לחרדה קיומית מתחמת באשר למה שילד יום. אם כן, לשיטתי, ההכרעה במקרה זה אינה נדרשת רק מן ההחלטה העקרוני, אלא גם מן ההחלטה הפרטנית של המערערים ונסיבותיהם.

סיכום

83. בפתחו של בית המשפט עומדת משפחה הכוללת זוג הורים ושתי קטינות, בנות שש ושלוש עשרה לעורך, שנולדו וגדלו בישראל. לשיטתי, הונח בפנינו בסיס מספק לטענה כי קיים חשש מבוסס היבט מפני רדייפת בני המשפחה על רקע השתייכותם לקבוצה חברותית מסוימת – כאשר הסיכון מתבטא בחשש מפני ביצוע הליך השחתת איברי מין של הקטינות בכפייה וחדרף התנגדות ההורים. המדויבר בהליך אכזרי שעלויל להוtier את הקטינות פצעות בגוף ונפש באופן בלתי הפיך. וכל זאת, בנסיבות שבهن טענות המשיבה לקיומה של חלופת מגורדים פנימית התבessa על מסרים בעלי אופי מעורפל, ולא ביסוס עובדתי מספק. בהתחשב בכל זאת, אני סבורה כי עלה בידיים של המערערים להוכיח כי הם זכאים להגנה מכוח אמנה הפליטים. בסופה של דבר, גם בתחום זה – הדין נוצר מן העובדות. כל מקרה יצטרך להיבחן על-פי העובדות שביסודו.

84. אשר על כן, לו תישמע דעתך, נקבל את העדעור ונוראה למשיבה ליתן למערערים מעמד בהתאם לנוהל מבקשי מקלט. המשיבה תישא בהוצאות המערערים בסך של 25,000 שקלים.

שופטת

השופט יי' אלדורן:

1. קראתי בעיון את חוות דעתה המפורטת של חברתי השופט ד' ברק-אלה, ודעתו שונה.

לאחר שבחןתי את הדברים, אני סבור כי העדעור התייתר ועל כן דין להידחות.

2. המערערים שוואפים לקבל מעמד פליטים, אשר יתבטא בקבלת רישיון לישיבת ארעי מסוג א/5 (להלן: רישיון א/5), שמצוה בהטבות סוציאליות שונות ופותר את מעסיקיהם מהפקדת הסכום הקבוע בסעיף 1יאו לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.

בינתיים קיבלו המערערים רישיון א/5 מטעמים הומניטריים, אולם לגישתם אין די בכך, שכן מעמד פליט נושא "משמעות מעשית וסמלית".

כן, נטען כי הארכת הרישיון הקיים חלה בשיקול דעתן של הרשות, וכי יש הבדלים במועד הארכת הרישיונות: רישיון לפליטים מוארך בראשונה בשנה, אחר כך בשנתיים, ולבסוף בשלוש שנים לכל הארכה נספח (סעיף 11(ד) לנוהל רשות האוכלוסין וההגירה 2.0012.5 "נוהל הטיפול במבקשי מקלט מדיני בישראל" (10.10.2019) (להלן: נוהל מבקשי מקלט) – ואילו רישיון מטעמים הומניטריים יש להאריך בכל שנה.

3. לטעמי, העיקר הוא שהמערערים קיבלו רישיון א/5 כפי שביקשו. הרישיון, בין מטעמים הומניטריים ובין מטעמי פליטות, הארכתו כפופה תמיד לשיקול דעת. על כן אני סבור כי ההבדל במועד ההארכה יוצר שני רישיונות שונים זה מזה בהיבט מהותי.

עוד על שיקול הדעת, אלה הנימוקים המצוינים בהחלטה ליתן למערערים רישיון

א/5 מטעמים הומניטריים:

"בנסיבות הסpecificות המועלות בעניינם של המבקשים לפיהן יאלצו בנות המשפחה לגודל תחת ניסיון ההורים להסתירן כל העת שמא יד המקרא תוביילן להיחשף בפני משפחות הגრעינית, וביתר שאת לנוכח העובדה כי בנסיבות הסpecificות עולה כי אחות המבקשת לא הצליחה למנוע מבתה להיותמושאה להלין אcordי זה, לאור חריגותו של המקרא, החלטתי לפנים משורת הדין לאשר למבקשים אשרת א/5 לשנה".

שני הטעמים המובאים בהחלטה, הצורן להסתיר מפני בני המשפחה וניסיון העבר, דומים לעיקר הטעמים בבקשת להכיר במערערים בתור פליטים, ולכנן דומה כי במקרה זה שיקול הדעת בבקשת ההארכה יהיה דומה בלי תלות בכורתה הרישיון. כמובן, חזקה על המשיבה כי הנימוקים האמורים יעדדו לנגד עיניה בכל פעם שתחליט אם להאריך את הרישיון שבידי המערערים, בהתאם לתוקפם בעת ההיא.

יתר על כן, את הרישיון לפליטים מאירן מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה (סעיף 11(ד) לנוהל מבקשי מקלט), ואילו את הרישיון מטעמים הומניטריים – מנהל לשכת

אוכלוסין (סעיף יב לנוהל רשות האוכלוסין וההגירה 5.2.0022 "נוהל הסדרת עבודה של הוועדה הבינמשרדית המיעצת לקביעה ומתן מעמד בישראל מטעמים הומניטריים") (31.12.2018), ובاهיבט זה דומה כי דוקא הרישויון שבידי המערערים נוח יותר להארכה.

בנסיבות אלו אני סבור כי המערערים קיבלו סעד הדומה מספיק לסייע המבוקש בערעור, וכן ערעורים החיתר ודיגנו להידחות בלי לדון בו לגופו.

4. עם זאת, בשל חשיבות הסוגיות המתעוררות בתיק ומماחר שחברתי הרחיבה בהן, אוסיף כמה מילים משלי.

5. השחתת איברי מין של נשים, נערות, ילדים ופצעות היא תופעה חמורה שיש לבער.

הכינוי "מילת נשים" עשוי להצביע על דמיון למילת גברים, שמקובלת מאוד בחברה בישראל ואף עולה כדי מצווה ذاتית בקרב יהודים ובקרב מוסלמים. אולם מדובר במנהגים הנבדלים זה מזו מבחינה כמותית ו מבחינה מהותית. אין להשוות כלל את הפגיעה הגוף והנפשות נשים (בנות כל הגילאים) למצווה המילה, והן שונות אלו מזו תכלית השינוי. על כן אין לנဟג סלחנות או הבנה כלפי השחתת איברי מין של נשים.

הכלי הפלילי עשוי לסייע במקרה בתופעה זו. דיני העונשין בישראל אינם קבועים עבירה מיוחדת אשר אוסרת השחתת איברי מין של נשים (UBEIRA MIYOTDAH KBOUAH בבריטניה: Female Genital Mutilation Act 2003, c. 31 Crimes, ובינוי סאות' וילס: The Queen v. A2 [2019] NSW Act 1900 s 45). עם זאת, עבירות אחרות חלות על מעשים שעולמים כדי השחתת איברי מין נשים, בהתאם לנسبות העניין.

בפרט, השחתת איברי המין עשויה לעלות כדי עבירות שקבעות בחוק העונשין, התשל"ז-1977: חבלה בכונה מחמירה, לפי סעיף 329; חבלה חמורה, לפי סעיף 333; פציעה, לפי סעיף 334; חבלה ופציעה בנסיבות חמירות, לפי סעיף 335, בהתאם לחלופות השונות בסעיף זה; תקיפה קטן או חסר ישע, לפי סעיף 368, בין היתר במקרים של גרים חבלה חמורה ושל תקיפה בידי מי שאחראי על הקטינה; התעלמות קטן או חסר ישע, לפי סעיף 368; תקיפה, לפי סעיפים 378-379; תקיפה הגורמת חבלה ממשית, לפי סעיף 380; תקיפה בנסיבות חמירות, לפי סעיף 382, בהתאם לחלופות השונות בסעיף זה.

6. אני מסכימים, והמדינה לא חלקה על כך, כי סכנה להשחתת איברי מין של נשים עשוייה להקיים במקרים מתאימים עלית פליטהות.

לעד זאת, חשוב להבהיר כי אין בכך הכרה גורפת בכל טענות פליטות מהטעם האמור, וכי יש לבחון בכל מקרה לפי נסיבותו אם הוכח חשש מבוסס של מבקשת. במקרה שנטענו טענות נוגדות, יש לברר אף אותן.

קבלתן של כל הבקשות למעמד פליטה מחשש להשחתת איברי מין של נשים במדינה פלונית, בלי בירור העובדות בכל אחד מהן, עלולה להביא לכך שככל מי שmagua- ה
 לישראל ממדינה זו (ולכל הפחות מקבוצה שנוהג בה מנהג זה), תוכר בתור פליטה. לא לכך نوعדה האמנה בדבר מעמדם של פליטים, כ"א 3, 5 (נחתמה ב-1951).

הפתרון לחשש זה הוא כאמור בדיקה של כל בקשה לגופה: על מבקשת המקלט להוכיח עילתה אישית להכרה בה בתור פליטה, ככלומר כי כל התנאים הנדרשים לכך מתקיימים לגביה; נוסף על כך, יבוררו סוגיות העשוויות להביא לתוצאות הפוכה, כגון קיום אפשרות סבירה ורלוונטית לשוב לאזרור אחר במדינה אשר אין בו חשש לרודיפה.

7. סוף דבר, ובהתחשב בכך שהמערערים קיבלו רישיון לישיבת ארעי מסווג א/5 מטעמים הומניטריים, אצייע לחבריהם לדוחות את הערעור.

ש ו פ ט

השופט ע' גוזנקופף:

אני מסכימים לפסק דין המקיף והעמיק של חברותי, השופטה דפנה ברק-אהז, על מכלול נימוקיו ומסקנותיו.

המערערים, בני זוג מחויף השנהב ושתי בנותיהם הקטיניות שנולדו בארץ (להלן: "המערערות הקטיניות"), פנו לשער הפנים בבקשת לקבלת מקלט מדיני בישראל על רקע חשש מפני השחתה או הטלת מום כפואה של איברי המין של המערערות הקטיניות במדינת המוצא שלהם. בקשה נדחתה. המערערים ערעו על החלטה זו לפני שתי הערכאות שהדין מקנה להם זכות ערעור אליהם: בית הדין לעדרים לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 ובית המשפט המתויזי. ערעוריהם נדחו, תוך שנקבע כי אין הם זכאים לקבל מקלט מדיני בישראל. המערערים לא אמרו נואש, והגינו בקשה לרשوت ערעור

לבית משפט זה. במסגרתה ביקשו המערערים, בין היתר, כי ייקבע שהם זכאים למעמד של פליטים מכח האמנה הבינלאומית בדבר מעמדם של פליטים משנת 1951 (להלן: "אמנת הפליטים"), ובהתאם זכאים הם לקבל מקלט מדיני. בהחלטה שניתנה במסגרת הדיון שהתקיים עבנין ביום 10.6.2019, קבענו כי יש מקום להעניק רשות עדרו במרקזה זה. לאחר הדברים הללו, ביום 14.11.2019, הודיעה המדינה כי הוחלט להעניק לערערים רישון לישיבת ארכי מסוג A/5 לשך שנה, מטעמים הומניטריים. החלטה זו אינה מספקת את המערערים, והם עומדים על קבלת הכרעה בערעור. המחלוקת הונחה לפניינו בפראצ'דורה הקבועה בדיון, ניתנה זכות ערעור, וumarערים עומדים על זכותם לקבל הכרעה בו. במצב דברים זה, החלטת המדינה להעניק לumarערים מעמד הומניטרי בישראל, אשר ייתכן כיumarערים היו מסתפקים בה בשלב מוקדם יותר של הדיון, ושאלוי אף הייתה מצדיקה הימנעות מהיענות לבקשת רשות הערעור, אינה יכולה לשולב בשלב זה של ההליך את הזכות שניתנה לumarערים להכרעה בערורם. דהיינו, בשאלת האם הם זכאים לקבל מעמד של פליטים.

כפי שהטيبة להבהיר חברתי, השופט ברק-אחת, אין חולק כי איום מפני השחתה או הטלת מוות באבורי מין נשים יכול לעלות כדי רדייפה אשר תקים לידיה, לנערה או לאישה המאוימת מעמד של פלייטה מכוח אמנה הפליטים. בעניינו, אף לא היה חולק כי הונחה תשתיית עובדתית ומשפטית מספקת לטענה כי איום מעין זה מרחף מעל המערערות הקטינות במקום מוצאם שלumarערים (להלן: "צפון חוף השנhab"), וכי הוא עולה לכדי "פחד מבוסס היטב מפני רדייפה", העשי להקים עילה למטען מעמד של פליטים לumarערות הקטינות ולהוריהם. המחלוקת בכך זה היא בשאלת האם עלה בידי המדינה לשכנע כי איום הפגיעה במערערות הקטינות אינו מבסס עילה להענקת מעמד פליטים, לאחר שמתקיים בעניין חריג "חולופת המגורים הפנימית". על פי חריג זה, ניתן לדחות את בקשהumarערים למקלט מדיני אם עומדת להם חלופה רלוונטית וסבירה להיות מוגנים מפני האיום האמור באזור אחר במדינה מוצאם.

במחלוקת זו השתכנית מטייעוניumarערים כי עמדת המדינה אינה עומדת בנטל המוטל עלה: לא הונחה תשתיית מספקת המלמדת על כך שהumarערות הקטינות יהיו מוגנות מפני איום הפגיעה בהן באזרחים אחרים של חוף השנhab, בהם התופעה אינה כה נפוצה (להלן: "האזורים האחרים"), וזאת בשים לב לכך שטוכני הרדייפה במרקזה זה הם בני ובנות משפחתן, העשויים להציג בנסיבות יחסית בכל תחומי חוף השנhab; לא הונחה תשתיית מספקת לכך שהumarערים יצליחו לאורך זמן להתגורר באזרחים האחרים, ולא יאלצו לשוב לאזור צפון חוף השנhab, בו אין חולק כי איום הפגיעה במערערות הקטינות הוא ממשותי וمبוסס. וזאת יש לזכור: הזכאות להגנה הן בראש ובראשונה המערערות

הקטינות, שאים הפגיעה מופנה במישרין אליהן. על כן ראוי לגונן עליהם לא רק מפני הסיכון כי סוכני הרדייפה יצליחו להגיע אליהן באזורי האחרים, אלא גם מפני האפשרות שהוריהן יאלצו או ישוכנו לחזור להתגורר באזור צפון חוף השנhab. ולבסוף, כשלעצמו, לא השתכנעתי כי רמת האיום לפגיעה במערכות הקטינות באזורי האחרים היא נמוכה דיה על מנת להציג קביעה כי הם מהווים חלופת מגורים סבירה. הפרטיקה האcordית של הטלת מום באברי מין נשימים נהוג מאד בקרב קבוצת האוכלוסייה עלייה נמנים המערערים. קבוצת אוכלוסייה זו מתגוררת בעיקר בצפון חוף השנhab, וממילא פגיעות מסווג זה נפוצות, כגון סטטיסטי, בעיקר באזור זה. ואולם, לא הובאו לפנינו ראיות לפיהן הפרטיקה האמורה אינה נהוגה בקרב אותה קבוצת אוכלוסייה עלייה נמנים המערערים גם באזורי האחרים, אלא כל שהובא הן ראיות לכך שאחוז הנשים הנפגעות באזורי האחרים נמוך יותר (ה גם שדרין אינם מבוטלים) – עניין שייתכן שנוצר בעיקרו מהבדלים דמוגרפיים, ואין בו כדי לשקף הבדל ברמת האיום לפגיעה במערכות הקטינות בהינתן קבוצת האוכלוסייה אליה אין משתיכות.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דין של השופט ד' ברק-אהן, אליה הצליף השופט ע' גראוסקובף, כנגד דעתו החקיקת השופט י' אלרון.

ניתן היום, י"ד בשבט התש"ף (9.2.2020).

שופט

שופט

שופטת

נספח 2

**צילום תגובה המדינה לבקשת
רשות הערעור**

פלונית ואחר'
על-ידי ב"כ עוזר יד מיכל פומרמן ו/או אסף וייצו
מרחי הוברמן 10, תל-אביב
טל': 03-6868596; פקס: 03-5619666

המבקשים

ג ג ד

המשיבת

רשות האוכלוסין וההגירה
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466590 פקס: 02-6467011

תגובה מטעם המשيبة לבקשת רשות ערעור

ולבקשת לسعد זמני

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כב' השופטת ד' ברק-ארزو) מיום 18.7.4. מלהארכות מועד שנייתנו, מתכבדת המשيبة להגיש תגובה מטעם המשيبة לבקשת רשות ערעור ולבקשת לسعد זמני.

פתח דבר

1. עניינה של בקשה רשות ערעור בפסק דין של בית המשפט המחויז שבתו כבית משפט לעניינים מנהליים בירושלים, בעמ"ז 17-11-16895 מיום 18.5.4. (כב' השופטת דנה כהן-לקח) (להלן: "פסק הדין"). במסגרת פסק הדין נדחה ערורום של המבקשים על פסק דין של בית-דין לעירדים לפי חוק הכנסת לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכנסת לישראל") בערך (י-ם) 15-1427 (כב' הדינית שי-בן-שאול ויס) מיום 17.9.24. במסגרתו נדחה ערור המבקשים על החלטת המשيبة לדוחות את בקשת המערערים למקלט מדיני בישראל בהתאם להמלצת הוועדה המייעצת לענייני פליטים. עד קבע בית המשפט קמא כי על המבקשים לעזוב את תחומי המדינה עד ליום 18.7.8.

העתיק פסק הדין של בית המשפט קמא, צורף לבקשת רשות ערעור כנספה 1.
העתיק פסק הדין של בית דין לעירדים, צורף לבקשת רשות ערעור כנספה 4.

2. חלק מבקשת רשות ערעור, הגישו המבקשים בקשה לسعد זמני ולפיו "לא ינקטו הליכי אכיפה נגד המבקשים עד למתן החלטה בבקשת רשות ערעור".

בהחלטה בית המשפט הנכבד מיום 18.7.4 נקבע כי "ניתן בזאת צו ארכיעי לפיו לא ינקטו הליכי אכיפה נגד המבקשים, עד להחלטה אחרת".

.3. המשיבה תטען כי דין בקשה רשות הערעור להידחות, הנו על הסף והוא לגופה וכן גם ממילא הבקשתה לسعد זמני.

דין הבקשתה להידחות על הסף, בשל העובדה חורגת מאמות המידה המכמצמות שהתו למתן רשות ערעור ב"גלאגול שלישי". הולכה ברורה וידועה היא כי רשות ערעור תינתן רק במקרים חריגות, כאשר עולה מן הבקשתה שאלת אשר חורגת מטענים הקונקרטי של הצדדים, או כאשר אי-מתן הרשות לערער יגרום למגש הבקשתה עיוות דין חמוץ. כפי שיפורט, תנאים אלו אינם מתקיימים במקרה שלפנינו, באשר הוא אינו מעורר שאלת החורגת מעניינים של הצדדים, והוא נתוע כל כלו בעובדות המקירה הפרטניות. כמו כן, לא נפל כל עיוות דין בפסקים הדיין המפורטים שניתנו, וזאת לא עיוות דין חמוץ המצדיק מתן רשות ערעור.

יתריה מזאת, המשיבה תטען כי דין הבקשתה להידחות גם לגופה. אף כי במישור האנושי, ניתן להבין לבב המבקשים ורצונם בקבלת מעמד בישראל, הרי שבמישור המשפטי, לא נפל כל פגס בחילתה המשיבה לסרב את בקשת המבקשים למקלט מדיני בישראל. עניינים של המבקשיםណון מספר פעמים על ידי נציגי המשיבה וכן על ידי ערכאות שיפוטיות שונות, והכל מצאו כי אין מקום להתערבות בהחלטת המשיבה שלא להעניק למבקשים מקלט מדיני בישראל.

ນצין כבר עתה, כי עניינים של המבקשים נבחן בכובד ראש לאורך גלאגולו הקודמים של התקיק, וכן במסגרת ההליך הנוכחי ערכו גורמי המדינה השונים בחינות חוותות על מנת לוודא ולתפרק את עמדתם, כפי שיפורט בהרחבה להלן. לעומת המשיבה, עומדת למבקשים חלופת מגוריים אפקטיבית במדינה מוצאם, וזאת אף בשיסים לב לנסיבותיהם הפרטניות, ועל כן לא נפל פגס בחילתה שהתקבלה בעניינים.

לצד זאת, בשיסים לב לנסיבותיהם הפרטניות של התקיק, החליטה המשיבה לפנים מסורת הדיין, להעניק למבקשים סיוע ביציאה מרצונו בדמות רכישת כרטיסי טיסה למשפחה וכן סיוע כספי סמלי עד גובה של 400 דולר, וזאת על מנת להקל במידה מה את חזרתם של המבקשים למדינה מוצאם והסתגלותם באוצר בו קיימת להם חלופת מגוריים, במיוחד משפחתיות עצמאית. יצוין, כי סיוע זה ניתן בכפוף לשיתוף פעולה מלא מצד המבקשים והציג מסמכי נשיאה עבור כל בני המשפחה.

כך בתמצית, וכעת ביתר הרחבנה.

הרקע העובדתי

.4. המבוקשת 1 (להלן: "ה.mvpkشت"), ילידת שנת 1973, היא אזרחית חוף השנהב, שעלה פי ה萃רתה, הסתננה ביום 15.10.05 לישראל. המבוקש 2, (להלן: "ה.mvpkש") אזרח חוף השנהב, ליד 1980, הסתנן לישראל על פי ה萃רתו ביום 5.3.04. המבוקשת 3, ילידת 2006, וה.mvpkשת 4, ילידת 2013, הן בנותיהן הקטיניות של המבקשים 1-2 אשר נולדו בישראל.

.5 לביקשת המקלט הנווכחית של המבוקשים, קדמו בקשות מקלט פרטניות שהוגשו על ידי המבקש והmbוקש בתנופה, בעליות שונות מזו העומדת בסיס הבקשה דן. למען שלמות התמונה, יפורט להלן הרקע הרלוונטי בעניינים של המבוקשים.

כל שלא צוין אחרת, הניטחונים המוצגים להלן צורפו לתיק מוצגי המשיבה שהוגש בבית המשפט כמו, המצורף לבקשת רשות הערוור בנספח 10.

הרקע הרלוונטי בעניינה של הבקשה

.6 המבוקשת פנתה לנציגות האו"ם לפליטים וביום 2.1.06 נערך לה ראיון לבחינת בקשה למקלט. במסגרת הריאיון, טענה המבוקשת כי המצב המדינה לא טוב. לדבריה, בשל הנסיבות שהתרבו (דאז) חורגים נתינים שמתגוררים בצפון המדינה (חו"ף השנהב), שכן חדשם בהם שם חברות במפלגת RDR. לטענתה, דודה, אשר היה דובר של מפלגת ה-RDR, מעיר למשך 6 חודשים לאחר שנחשד וכי שוכנו הPicca, ואולם ברוח לארה"ב שם הגיע בקשה למקלט.

העתק פרוטוקול ראיון המבוקשת מיום 2.1.06 צורף נספח 1 לתיק מוצגי המשיבה.

.7 ביום 18.6.06 נולדה הבקשה 3.

.8 ביום 26.9.06 נופק לבקשת רישון ישיבה מסוג ב/1 שהוארך עד ליום 29.10.07.

.9 ביום 24.1.08 אושרה חוות הדעת שערכה נציגות האו"ם לפליטים, לפיו המבוקשת אינה עומדת בקריטריונים לקבלת מקלט בהתאם לאמנת הפליטים, וביום 18.3.08 החליט מינהל האוכלוסין דאז לקבל את המלצת הוועדה המייעצת, בהליך מקוצר ולדוחות את בקשה המבוקשת.

העתק חוות הדעת מיום 24.1.08 צורף נספח 2 לתיק מוצגי המשיבה.

העתק המלצת מינהל האוכלוסין מיום 18.3.08 צורף נספח 3 לתיק מוצגי המשיבה.

העתק מכתב המשיבה מיום 18.3.08 צורף נספח 4 לתיק מוצגי המשיבה.

.10 על אף שבקשה הפרטנית של המבוקשת למקלט נדחתה, שהייתה הוארכה עד ליום 31.12.08 בשל מדיניות "אי ההרחקה" שנגנה באותה עת ביחס לנטיין חוף השנהב.

.11 ביום 17.11.08 הגישה המבוקשת בקשה לעיון חוזר על החלטה לדוחות את בקשה הפרטנית למקלט וביום 24.12.08 הוחלט כי יש לעורך לה ראיון נוסף לשם בוחנת הבקשה. בהתאם לכך, ביום 28.1.09, נערך לבקשת ראיון נוסף בו טענה כי היא חוששת לחזור לארץ מאחר שאומה על ידי אשתו לשעבר של דודה, אשר תמכה במפלגת FPI, בעוד דודה תמק במפלגת ה-RDR. לדבריה, היו ברשות דודה מסמכים אשר עשויים hei לפגוע במפלגת FPI, אך אשתו לשעבר גנבה את המסמכים, ואולם מאוחר שידעה כי לבקשת ישנו העתק של מסמכים אלה, איימה על חייה.

העתק חוות הדעת בבקשת לעיון חזר מיום 24.12.08 צורף **בנוסף 5** לתיק מוצגי המשيبة.
העתק ראיון המבקשת מיום 09.01.28 צורף **בנוסף 6** לתיק מוצגי המשيبة.

12. ביום 20.2.10, בעקבות העברת סמכויות בין נציגות האו"ם לפלייטים לבין יחידת מבקשי המקלט של המשيبة, מילאה המבקשת טפסי בבקשת מקלט, במסגרתה שבה על טענותיה כי חשש מפני אשטו לשעבר של דודה.

העתק בבקשת מקלט מיום צורף **בנוסף 7** לתיק מוצגי המשيبة.

13. ביום 10.2.23 נערך לבקשת ראיון רישום ויזהו ביחิดת המסתננים של המשيبة.

העתק פרוטוקול תשאל המבקשת מיום 10.2.23 צורף **בנוסף 8** לתיק מוצגי המשيبة.

14. ביום 10.5.10 נופק לבקשת רישיון ישיבת ביקור זמני מכוח סעיף 2(א) 5 לחוק הכנסה לישראל, שהוארך מעט עד ליום 12.3.20.

15. ביום 18.7.10 הועבירה חוות הדעת בעניינה של המבקשת (אשר אושרה ביום 11.2.28), לפייה יש למחוק את הבקשת לעיון מחדש על הסף מאחר שלא הצינה פירוט של שינוי הנסיבות הרלוונטיות להחלטה. כמו כן, צוין כי לאור ההתקפות החזיבתיות בחוף השנגב התגבשה במשרד החוץ הישראלי עמדת הנורשת כי אין מניעה לחשב נתני חוף השנגב לארכץ", ולפיכך גם ההגנה הזמנית שניתנה לנ廷ני חוף השנגב תופסק. ביום 12.3.28 נמסר לבקשת מכתב דחיה עליו סירבה לחתום.

העתק חוות הדעת בבקשת לעיון מחדש מיום 11.3.28 צורף **בנוסף 9** לתיק מוצגי המשيبة.

העתק מכתב המשיבה מיום 12.3.28 צורף **בנוסף 10** לתיק מוצגי המשيبة.

הרקע הרלוונטי בעניינו של המבוקש

16. המבוקש הסtanן לישראל ביום 5.3.04 (לפי הצהרתו). ביום 11.3.04 פנה לראשונה לנציגות האו"ם לפלייטים בבקשת מקלט.

העתק בבקשת המקלט מיום 11.3.04 צורף **בנוסף 11** לתיק מוצגי המשيبة.

17. ביום 5.5.04 נערך לבקשת ראיון בו מסר כי איןנו מעוניין לחזור למדינתו משום שהוא מאמין כי הוא בסכנת רדיפה בשל השתיכותו ל专家组 הלאומית "דואלה".

העתק ראיון המבוקש מיום 5.5.04 צורף **בנוסף 12** לתיק מוצגי המשيبة.

- .18 ביום 25.7.04 נופק לבקשת רישיון ישיבה מסוג ב/1 שהוארך מעט לעת עד ליום 21.11.08.
- .19 ביום 30.3.08 אושרה חוות הדעת של נציבות האו"ם לפלייטים לפיה הבקש אינו עומד בקריטריונים הקבועים באמנות הפלייטים.
- .20 העתק חוות הדעת של נציבות האו"ם לפלייטים מיום 30.3.08 צורף **בנספח 13** לתיק מוצגי המשيبة.
- .21 לאחר שכל חברי הוועדה קיבלו את חוות הדעת של נציבות האו"ם והמליצו לדוחות את הבקשה למקלט, הועבר התקיק למנהל אוכלוסין דז'ז, אשר קיבל את המלצת הוועדה והחליט לדוחות את הבקשה למקלט ביום 12.8.08. מכתב התשובה המודיע על דחיתת הבקשה נשלח אל המבוקש ביום 15.12.08.
- .22 העתק החלטת מנהל אוכלוסין מיום 12.8.08 צורף **בנספח 14** לתיק מוצגי המשيبة.
- .23 העתק מכתב המשيبة מיום 15.12.08 צורף **בנספח 15** לתיק מוצגי המשيبة.
- .24 ביום 28.12.08 התקבל מהబוקש מכתב ערעור. במסמך טען המבוקש כי הוא מסרב לצאת לחו"ה השנהב מאחר והוא Laurent Gago עדיין בשלתו וכי הוא הסיבה שהמלחמה מכוונת רק לקבוצה האתנית Dioula וכי ככל עוד הוא נמצא, חייו בסכנתה.
- .25 בתאריך 13.01.09 החל המבוקש בתהליך יציאה מרצון, חתום על מסמך בקשה ליציאה מרצון אך ניתק קשר מיד לאחר מכן. לבקשת תואם מועד טישה לתאריך 15.02.09, אשר הובא לידייעוטו, ואולם הוא לא התיעצב. מבצע היציאה מרצון הסתיים בתאריך 22.02.09.
- .26 בשל העברת סמכויות בין נציבות האו"ם לפלייטים לבין המשيبة, נכח המבוקש ביחידת ה-RSD-RDR בתאריך 16.1.10 ומילא בקשה למקלט. במסגרת הבקשה טען כי הקים מחלוקת של מפלגת ה-RDR בישראל וכי הוא אחראי על גיוס האנשים למפלגה.
- .27 העתק בקשה למקלט מיום 16.1.10 צורף **בנספח 16** לתיק מוצגי המשيبة.
- .28 ביום 17.1.10 נופק לבקשת רישיון מכוח סעיף 2(א) 5 לחוק הכניסה לישראל, שהוארך מעט לעת עד ליום 5.3.12. באותו המועד נערך לבקשת ראיון רישום ויזהו ביחידת המסתננים של המשيبة, במסגרתו ציון כי הגיע לישראל לצורכי עבודה.
- .29 העתק פרוטוקול תשאלול המערער מיום 17.1.10 צורף **בנספח 17** לתיק מוצגי המשيبة.
- .30 ביום 22.1.12 ניתנה המלצת המשيبة כי יש למחוק את בקשתו של המבוקש לעיון מחדש שלא הציג פירוט של שינוי נסיבות. בהתאם לחוות הדעת, שינה המבוקש את גרטמו מהערכה

הראשונה, לרבות ברכיב מקום מגוריו וזיקתו הפוליטית, והרשות שנוצר היה כי המבוקש מנסה לנצל את המצויאות המלחמתיות ששררה במדינת מוצאו על מנת "לشدרג" את מרכיבי בקשו למקלט. עוד צוין בחותם הדעת כי המבוקש יצא מחו"ף השנהב בשנת 1997, שנים רבות לפני פרוץ המלחמה במדינתו, והוא שהה 7 שנים במצרים לפני הגעתו לישראל, ולפיכך עזיבתו את המדינה והגעתו לישראל אינן נוגעות למלחמה שהתחוללה בחוף השנהב. עוד צוין, כי לאור ההתקפות הchioבות בחוף השנהב התגבהה במשרד החוץ הישראלי עד מהרה הגורשת כי אין מניעה להשבת נתני חוף השנהב לארצם. ביום 19.3.12 נשלחה למערער החלטת המשיבה והוא נדרש לצאת מהארץ בתוך 7 ימים.

העתק חוות הדעת בבקשת לעיון מחדש של המערער מיום 22.1.12 צורף **כנספה 18** לתיק מוצגי המשיבה.

העתק מכתב המשיבה מיום 19.3.12 צורף **כנספה 19** לתיק מוצגי המשיבה.

.26. להשלמת התמונה העובדתית יצוין, כי המבוקשים היו חלק מתווך 249 עותרים מחו"ף השנהב אשר עתרו כנגד סיום מדיניות אי ההרחקה הזמנית וכנגד דרישת המשיבה מנתני חוף השנהב לעזוב את ישראל באופן לוונטרי עד ליום 1.2.12 (עת"מ 02/12/27790-02). העתירה המנהלית בעניינים נדחתה וכן גם הערעור שהוגש עלייה לבית המשפט העליון (עמ"מ 12-3231).

בקשות המשותפת החדש של המבוקשים למקלט מדיני – תבקשה מושא בבקשת רשות הערעור דנן

27. ביום 23.5.12 התקבלו ביחידת RSD**R** בקשות המבוקשים לפתיחת תיקם מחדש. המבוקשים צירפו מכתב מבאת כוחם, בMSGRATO טענו, כי חל בעניינים שינוי נסיבות המחייב הגשת בקשה חדשה מטעם – סיום מדיניות אי ההרחקה הזמנית לנטיי חוף השנהב וטענה בדבר חשש מחזרה לארצם בשל סירובם לעורך לבitem מילת נשים.

העתק בבקשת המקלט ומכתב באת כוח המבוקשים מיום 23.5.12 צורף **כנספה 20** לתיק מוצגי המשיבה.

.28. ביום 22.7.12 סירכה המשיבה את בקשת המבוקשים להגשת בבקשת המקלט בשל שינוי הנסיבות. זאת, לאור העובדה שבראיונות האחראונים עם המבוקשים, לא העלו את הטענה בדבר סירובם לעורך מילת נשים לבתים, ועל אף שבתם הבכורה, המבוקשת 3, כבר הייתה בראיון אחד בת שנתיים ובראיון אחר בת 4.

העתק מכתב המשיבה מיום 22.7.12 צורף **כנספה 21** לתיק מוצגי המשיבה.

.29. כנגד החלטת המשיבה מיום 22.7.12 הוגשה עתירה מנהלית לבית המשפט המחו"ז בתל-אביב-יפו, (עת"מ 12-2001). ביום 14.11.12 התקבל בלשכת מנכ"ל המשhiba מכתב מ"המוסצת הלאומית לשлом הילד" בבקשת בבחינת בקשה המערערים.

ביום 24.12.24 הושב כי לא ניתן לתת מענה לפניהה בשל העתירה התלויה ועומדת בעניינים. ביום 26.8.13 ניתן פסק הדין בעת"מ 12-2001. בהתאם לפסק הדין נדרשה המשיבה להחזיר את עניינים של המבקשים לבחינה מחדש אצל המשיבה.

העתק מכתב המועצה הלאומית לשлом הילד מיום 14.11.12 ותשובה המשיבה מיום 24.12.12, צורף **בנספח 22** לתיק מוצגי המשיבה.

העתק פסק הדין בעת"מ 12-2001 מיום 26.8.13 צורף **בנספח 23** לתיק מוצגי המשיבה.

.30. ביני לבני, ביום 10.3.13 נולדה המבוקשת 4.

ביום 17.10.13 נערכ לכל אחד מהמבקשים בנפרד וairo, במסגרתו טעו לחשם ממילת נשים וכן מהמצב השורר בחוף השנאה. לאחר הפסקה בה נצפו המבקשים מדברים ביניהם, הויסיפו וטענו (המבקש במסגרת הריאון שנערך עמו, והמבקש במסגרת שירות מסדרון לאחר סיום הריאון) כי משפחתם מאיימת עליהם ואם יחוירו למדינת מוצאים, יבצעו בبنوتיהם מילת נשים.

העתק פרוטוקול ראיון המערער מיום 17.10.13 צורף **בנספח 24** לתיק מוצגי המשיבה.
העתק פרוטוקול ראיון המערער מיום 17.10.13 צורף **בנספח 25** לתיק מוצגי המשיבה.

.32. באותו היום, שלחה באת כוח המבקשים תיעוד לשיחת המסדרון שנערכה בין נציגת המשיבה לבין המערערת, במסגרת ציינה המבוקשת כי אם תחוור לחוף השנאה ותתנגד שיערכו לבנותיה מילת נשים, משפחתה תפגע גם בה, וביקשה כי הדברים ישקלו בעת בוחנת הבקשה.

העתק מכתב ב"כ המבוקשת מיום 17.10.13 צורף **בנספח 26** לתיק מוצגי המשיבה.

.33. ביום 17.12.13 נערכה חוות דעת בבקשת המבקשים (חוות הדעת אושרה ביום 15.5.14) לפיה הבקשה אינה עומדת בקריטריונים הקבועים באמנת הפליטים ולפיכך יש לדוחותה.

.34. בכל הנוגע לסוגיית הערכת אמינותם של המבקשים, צוינה בחוות הדעת העובדה כי המבקשים סייפו בתחילת בראיונותיהם כי חשים נוגע לנורל הצפי לבנותיהם אם ישבו לארצם, ורק לאחר שנפגשו במסדרון (בשעה שהbakshet כבר הייתה לאחר סיום הריאון והמבקש היה בהפסקה), העלו טענה חדשה לפיה הם חוששים מפני בני משפחתם ומפני אלו המבקשים לבצע בנותיה מילת נשים, כאשר המבוקשת טענה רק לאחר סיום הריאון כי היא חששת גם לחיה. כאשר נשאלו המבקשים מדוע לא העלו טענה זו בתחילת הריאון, השיבו כי שכחו לציין זאת. לעניין המבוקשת צוין, כי טענתה לפיה היא חששת גם מהורי המבוקש, אינה יכולה להתקבל שכן לפי דבריו שני הוריו נפטרו בשנים 1989 ו-1991. עוד צוין ביחס לסוגיות האמינות, העובדה שטענת הסכנה מפני הליך המילה נטעה רק כאשר הבת הבכורה הייתה בת 6 ולא קודם לכן.

.35 כפי שעולה מחוות הדעת, על אף שעלו תהיות בנוגע למחיינות המבוקשים, הוחלט לבחון את מרכיבי ה"פחד" של בקשתם, כהגדרת מונה זה באמנת הפליטים. בחוות הדעת הוצאה סקירה מקיפה של תופעת מילת הנשים בחוף השנhab, לפיה על אף שהחטופה לא חלפה מהמדינה, ממדיה קטנים באזורי המרכז והאזורים של המדינה, היא אסורה בחוק וקיים אכיפה פעילה של הרשוות נגד התופעה ואף ישנה מערכת תמייה והגנה באמצעות חלופת מגורים עבור מי שחשש להיות קרובן לAMILת נשים. עוד צוין בחוות הדעת של המשيبة, כי אין מניעה שהמבקשים והקティינה יעדיפו את מקום מגורייהם למרכז חוף השנhab או לדרומה, שכן התופעה נפוצה בעיקר בצפון המדינה.

העתק חוות דעת המשيبة מיום 13.12.13 צורף **בנספח 27** לתיק מוצגי המשيبة.

.36 ביום 13.2.14 פנו המבקשים ליחידת האכיפה לצורך רישום ביקורת גבולות. נערכם תשאלות והוצעו כנגדם צוויי לשמורת וחרקה.

פרוטוקול שמיעת טענות המבוקש, צו משמרות מיום 13.2.14 וצו הרחקה מיום 16.2.14 צורפו **בנספח 28** לתיק מוצגי המשيبة.

פרוטוקול שמיעת טענות המבוקשת, צו משמרות מיום 13.2.14 וצו הרחקה מיום 16.2.14, צורפו **בנספח 29** לתיק מוצגי המשيبة.

.37 ביום 26.2.14 נופק למבוקשים רישיון מסוג 2(א) 5 לפי חוק הכניסה לישראל, שהוארך מעט לעת עד ליום 31.7.15.

.38 ביום 23.6.14 התקנסה הוועדה המייעצת לענייני פליטים בעניינים של המבוקשים.

העתק פרוטוקול הוועדה המייעצת לענייני פליטים מיום 23.6.14 צורף **בנספח 30** לתיק מוצגי המשيبة.

.39 ביום 2.9.14 ניתנה המלצת הוועדה כי יש לדחות את בקשה המקלט. בהמלצתה, דחתה הוועדה את טענת המבוקשים כי לא יכולו להתנגד לAMILת בנותיהם. הוועדה תתייחס לפסיקה עדכנית מאנגלית לפיה אין ראיות שאכן מתבצעת מילת נשים בנגדם לדעת החורים; קיומו של חוק מפורש האוסר על מילת נשים והמטיל עונשי מאסר וקנסות, אשר נאכף ומיושם; וכן קיומם של ארגונים ממשלטיים ולא ממשלטיים אשר מסייעים בקבלת מקלט לנערות החוששות ממילת נשים. נקבע כי קיימת למבוקשים הגנה מדינית אליה יכולים לפנות. כן צוינה אפשרות של המבוקשים לחלופת מגורים פנימית, לאור העובדה שתופעת מילת הנשים נפוצה בעיקר בצפון ומערב חוף השנhab.

העתק החלטת הוועדה המייעצת לענייני פליטים מיום 2.9.14 צורף **בנספח 31** לתיק מוצגי המשيبة.

.40 ביום 8.12.14 קיבל שר הפנים Dao את המלצת הוועדה המייעצת, וביום 19.1.15 נשלח לב"כ המבקשים מכתב סירוב רשמי.

העתק החלטת שר הפנים מיום 8.12.14 צורף בנספח 32 לתיק מוצגי המשيبة.
העתק מכתב המשיבה מיום 19.1.15 צורף בנספח 33 לתיק מוצגי המשيبة.

.41 נגד החלטה זו הוגש ביום 22.2.15 ערד לבית הדין לערירים וביום 6.12.15 הוגש כתוב תשובה מטעם המשيبة. ביום 20.3.17 התקיים דיון בבית הדין וביום 24.9.17 ניתן פסק דין.

העתק כתוב הערד צורף לבקשת רשות הערעור בנספח 6.
העתק כתוב התשובה צורף בנספח 34 לתיק מוצגי המשيبة.
העתק פרוטוקול הדיון בבית הדין לערירים צורף לבקשת רשות הערעור בנספח 5.
העתק פסק הדין בית הדין לערירים צורף לבקשת רשות הערעור בנספח 4.

.42 ביום 21.8.17 הגיעו המבקשים ערעור על פסק הדין של בית הדין לערירים לבית המשפט המחוזי שבתו כבית משפט לעניינים מנהליים.

.43 במסגרת הערעור, טענו המבקשים, בין היתר, כי אם הם ישבו למדינת מוצאים בנותיהן צפויות לעמוד בפני סכנה ממשית לביצוע מילת נשים בכפייה, בניגוד לרצון הוריהם ובניגוד לטובותן, וכי הדבר עולה כדי רדיפה לפי אמת הפליטים. עוד טענו המבקשים נגד קביעת בית הדין כי לא הצבעו על "פחד מbestos היטיב" המצדיק מתן מעמד פליט בישראל, בשל קיומה של חלופת מגורים פנימית במדינת מוצאים. המבקשים טענו כי לא עומדת בפניהם האפשרות לחלופת מגורים פנימית בחוץ השנhab, בין היתר, שכן מגורים מרוחקים משפחתם עלולים להוביל למוצאה כלכלית ונידוי חברתי משמדobar במדינה שבטייה. כן טענו המבקשים כי אין לראות בהעלאת טענת המקלט בשלב מאוחר כחוסר כוות המעד על העדרו של פחד סובייקטיבי.

העתק כתוב הערעור צורף לבקשת רשות הערעור בנספח 3.

.44 ביום 4.3.18 הוגש עיקרי טיעון מטעם המשيبة. ביום 2.5.18 התקיים דיון בערעור וביום 18.5.18 ניתן פסק דין, מושא בבקשת רשות הערעור דין.

העתק עיקרי הטיעון צורף לבקשת רשות הערעור בנספח 10.
העתק פרוטוקול הדיון מיום 2.5.18 צורף לבקשת רשות הערעור בנספח 2.
העתק פסק דין צורף לבקשת רשות הערעור, כאמור לעיל, בנספח 1.

.45 בית המשפט קמא נדרש לטענות המבקשים בפרוט רב, ומצא כי יש לדחות את הערעור. בפסק הדין ניתחה כבוד השופטת כהן-לקח את הנחיות נציבות האו"ם לפלייטים בעניין חלופת מגורים פנימית ומילת נשים ומצאה כי מסקנות פסק דין של בית הדין לערירים מתיאשיות עם הנחיות אלה.

כך, בין היתר, נבחנה השאלה האם חלופת המגורים רלוונטיות וסבירה, תוך שיקבב, כדלקמן:

"**במישור הרלוונטיות של חלופת המגורים הפנימית – סעיף 7(1) וסעיף 15** להנחות קבועים, בין היתר, כי כאשר סוכן הרדייפה אינו גורם ממשלי אלא פרט (זהו מצב בענייננו), יש לבחון האם סוכן הרדייפה צפוי לרודוף את מבקש המקלט גם במקום החלופי והאם הרשותיות מסווגות ונכונות להגן על מבקש המקלט מפני הסיכון האמור. בהקשר זה, קבע בית-הדין בפסק-דין כי אמה של המערעתה אינה גורם רב השפעה בכל רחבי חוף השנhab שהיא מדינה גדולה ורבת היקף, וכי אין בסיס לקבע כי היא תוכל לרודוף אחר בנותיה של המערעתה או אחרי המערערים עצם בכל מקום ברחבי המדינה... לא מצאתו להטערת בנסיבות נשים, קבועים כי עצם קיומו של איסור סטוטוטורי על מילת נשים במדינה המוצא, אין די בו כדי לקבע כי הרשותיות מסווגות ונכונות להגן על מבקש המקלט מפני דיפתו, ויש להראות כי הרשותיות נוקטות פעולות מנעה, אכיפה וענישה כנגד מילת נשים. בהקשר זה, אזכיר כי המערער ציין בראיו עמו מיום 17.10.2013 כי הרשותיות בחוף השנhab נוקטות בהליך פליליים כנגד מבצעי מילת נשים כפiosa וכן מטלות עונשי מאסר (שם, עמ' 6), אך לטענתו 'זה רק דיבורים'. דא עקא, כפי שפורט לעיל, בהתאם לחומר שנאוסף על-ידי יחידת הטיפול במבקשי מקלט, נעשה מאמץ מטעם רשותות המדינה בחוף השנhab להילחם במנגנון הנפשע של מילת נשים (לרובות באמצעות מעצמות מרכז ודרום המדינה). לפיכך, אין לומר שההרשויות בחוף השנhab אין יכולות או אין מוכנות לספק הגנה באותם אזורים.

...

כאמור, הנתונים אליהם מפנה חוות-הදעת של יחידת הטיפול במבקשי המקלט מצביעים על מאפיין הרשותיות ועל הफחתה בשיעורי מילת נשים באזורי אחרים של חוף השנhab, שאינם בצפון המדינה בה מתגוררת משפחת המערעתה.

במישור הסבירות של חלופת המגורים הפנימית – סעיף 7(11) להנחות קבוע כי יש לבחון האם חלופת המגורים הפנימית במדינה המוצא, תאפשר למבקש המקלט בנסיבותיו האישיות, חיים נורמליים יחסית ("relatively normal life") ללא להיאlez לעמוד בפני קושי מיותר או מופרז ("undue hardship"). בית-הדין קבע בפסק-דין כי המערערים יכולים לחיות "חיים נורמליים יחסית" בחלוקת אחרים של חוף השנhab שאינם בצפון המדינה (שם מתגוררת אמה של המערעתה ומשפחתה, שם נפוץ במיוחד המנהג של מילת נשים). בהקשר זה, נקבע כי המערעת אינה אם ייחדנית או אישת לא נשואה חסרת כל תמיכה, אלא שני המערערים מהווים ייחדיו משפחה גרענית מלוכדת, והם תומכים זה בזו ובבנותיהם. שני המערערים הנם אנשים משכילים, הם היו בנפרד ממשפחותיהם המורחבות לצורך רכישת השכלה לפני שהגיעו לישראל, והם שוחים ייחדיו בני-

זוג נשואים תקופת אורך בישראל במרקחך רב משפחותיהם. בהתחשב בכל אלה, אני מסכימה עם מסקנת בית-הדין לפיה טענת המערערים בדבר הקושי להtaggoror בחוף השנגב שלא בקרבת בני משפחתם המורחבת אינה משבעת, וזאת אף בהתחשב בכך שמדובר בחברה שבטיית באופייה. טענת המערערים בראינונות עטם כי לא יכולו להtaggoror בדרכם המדינה שכן אין מקרים שם אף אחד, מעוררת קושי בשים לב لكن שני המערערים הגיעו לישראל כארץ זרה בעברם. גם טענת המערערים לקשהים כלכליים בחוף השנגב, במיוחד אם יctraco להיות הרחק ממשפחתם המורחבת, אין די בה כדי לשלול את המסקנה כי המערערים יכולים להיות "חילים נורמליים יחסית" בחופה המגוררים הפנימית. אך, שכן לפי סעיף 24 וסעיף 29 להנחיות, המבחן איןנו רוחה כלכלית אלא היישדות כלכלית... בסעיף 29 להנחיות נקבע במפורש כי יודעה ברמת החיים או הרעה במעמד הכלכלי, אין מสภาพים כדי לשלול חלופת מגורים פנימית".

עוד נקבע בפסק הדין, ביחס לבחינת בקשתם של המבקשים, כדלקמן:

"בקשת המערערים למקלט מדיני נבחנה לפי המסלול השלישי בנהול, שהוא מסלול הבדיקה המעמיק מבין שלושת המסלולים הקבועים בנהול, אשר כולל עריכת ראיונות מקיפים למבקשי המקלט, וכן דיון במליאת הוועדה המייעצת לענייני פליטים..."

באשר לשאלת ביסוס הבחן של המערערים במישור הסובייקטיבי ומועד העלאה טענת הרדיפה, נקבע, בין היתר, כך:

"לכן יש להוסיף כי המערערים התקשו להרים את הנטול בנוגע לדרישת של "בחן מבוסס היטב" במישור הסובייקטיבי, וזאת אף בהתחשב בנסיבות וברגשות המתחyiבים בעת בוחנת בקשה למקלט מדיני... מקובלת עליי עמדת בית-הדין לעדרים לפיה בנסיבות בוחנת בקשתם החדש של המערערים למקלט מדיני, המשיבה הייתה רשאית להתייחס למועד המאוחר של העלאה עלילת הרדיפה בגין החשש ממילת נשים, וזאת לצורך הערכת אמינות הבחן הסובייקטיבי לו טוענים המערערים..."

לסיום, קבעה קבוע השופטת כהן-לקת כי "המסקנה אליה הגעתינו היא כי אין עילה להתערב בהחלטת המשיבה לדוחות את בקשת המערערים למקלט מדיני בישראל, וממילא אין עילה להתערב בפסק-דין של בית-הדין לעורדים".⁴⁶

על פסק דין המפורט והמנומך של בית המשפט קמא הוגשה בקשה רשות הערוור שלפנינו.⁴⁷

לשומות התמונה יזכיר, כי ביום 31.5.18 הגישו המבקשים בקשה לוועדה הבינמשרדית המייעצת לקביעה ומתן מעמד בישראל מטעמים הומניטריים, לקבלת מעמד בישראל. בקשה זו נדחתה על

ידי ראש דסק צפון ביום 18.8.2018. יצוין, כי כעולה מהmericanת הממוחשבת שבידי המשיבים, לא הוגש עורך נגד החלטה זו.

העתק ההחלטה ראש דסק צפון מיום 18.8.2018 מצורף ומסומן מש/1.

הרקע הנורמלי

נתן מעמד בישראל - שיקול הדעת הרחב המוקנה לשר הפנים

סעיף 1(ב) לחוק הכניסה לישראל קובע, כי מי שאינו אזרח ישראלי, או בעל אשרת עולה או תעוזת עולה (כמשמעותו בחוק השבות, התש"י-1950) אינו בעל זכות כניסה לשבט בישראל, וכי ישיבוו בישראל מותנית ברישוון ישיבה שיינתן לו לפי חוק זה. חוק הכניסה לישראל קובע עוד, כי הסמכות ליתן רישיונות ישיבה וכן שיקול הדעת להפעלת סמכות זו, מסוריות לשר הפנים או למי שהוסמך על ידו.

הלכה היא כי שיקול דעת זה, המסור לשר הפנים בכל הנוגע להפעלת סמכויותיו על פי חוק הכניסה לישראל, ובכלל זאת הסמכות להעניק מעמד בישראל, הוא רחב ונובע מאופי הסמכות וריבונותה של המדינה, בהגנה על האינטרסים החיווניים לקיומה, לפפקח ולהחליט מי ייכנס בשעריה (בג"ץ 431/89 קנדל נ' שר הפנים, פ"ד מו(4) 505, 520 (1992); בג"ץ 482/71 קלרק נ' שר הפנים פ"ד כז(1) 117 (1972); בג"ץ 1031/93 אליאן (חוה) פסרו (גולדשטיין) נ' שר הפנים, פ"ד מט(4) 661 (1995); בג"ץ 4156/01 דימיטרוב נ' משרד הפנים, פ"ד נו(6) 289 (2002)).

בקשות לקבלת מקלט מדיני בישראל

מדינת ישראל הצטרפה לצד לאמנה הפליטים בשנת 1951 וכן לפרווטוקול המשלים לה משנת 1967. האמנה אمنت לא נקלטה בחקיקה הפנימית הישראלית, אולם מדינת ישראל מכבדת את הוראות האמנה ומימושה אותן.

הדבר בא לידי ביטוי ב"ניהול הטיפול במקריםי מקלט מדיני בישראל" אשר קובע כי "התיפול בבקשתות לקלט מדיני יעשה בהתאם לדין בישראל ובשים לב למחויבותו שנטלה על עצמה מדינת ישראל לפי אמנה גינהה בדבר מעמדם של פליטים משנת 1951 ולפי הפרווטוקול בדבר מעמדם של פליטים משנת 1967".

על פי האמור בסימן אי, סעיף א(2) לאמנה, "פליט" הוא מי שנמצא מחוץ לארץ אזרחתו "בגלל פחד מבוסס להיות נרדף מטעמי גזע, דת, אזרחות, השתיכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשफה מדינית מסוימת ואינו יכול להיזקק להגנתה של אומה ארץ או אין לו רצה בכך בgal הפחד האמור; או הנמצא עקב המאורעות האמורים מחוץ לארץ שבה היה קודם לכן מקום מגורי הקבוע, והוא חסר אזרחות ואינו יכול לחזור אותה ארץ או אין לו רצה בכך בgal הפחד האמור". אמנה הפליטים מקנה לאדם אשר הוכר כ"פליט" על ידי מדינת המקלט שורה של הגנות וזכויות כאשר

הבסיסית בהן היא ההגנה מפני גירוש למדינה בה יהיה חייו או חירותו של הפליט בסכונה בשל הטעמים האמורים (סעיפים 34-12 לאمنتת הפליטים).

.53 בקשה לקבלת מעמד של פליט נבחנת **באופן פרטוני** ביחס למבחן, ועליו להוכיח כי קיים **legatee based trust** מבוסט הייטב מרדייפה על בסיס אחד היסודות הקבועים באמנת הפליטים (דת, גזע, לאום, השקפה פוליטית והשתיכות לקיבוץ חברתי מסוים או להשקפה מדינית מסוימת). לפחד זה צריך להיות בסיס **סובייקטיבי** ובסיס **אובייקטיבי** - ראייתי, מותשי ויציב. על המבחן להוכיח כי הוא מצוי מחוץ למדינתו בשל החשש מרדייפה כאמור וכי הוא قادر לזכות להגנת מדינתו.

.54 בכל הנוגע לבקשת מקלט מדיני, הנトル להביא ראיות אשר יוכחו את זכאותו של מבחן המקלט לקבלת מעמד של "פליט" לפי אمنتת הפליטים, ולמצער להגנה מפני גירוש, מוטל על המבחן. כך עולה מנהל הטיפול במבקשי מקלט והדברים מתישבים גם עם הנחיות נציבות האו"ם לפלייטים.

.55 הערכת התשתיות שבבסיס בקשה המקלט, ובכלל זה הערכת מהימנותו של מבחן מקלט, מתבצעת על ידי הרשות שחוسمכו ווהוכרזו לכך, וכןרכת בין היתר על בסיס התרומות בלתי אמצעית ממבחן המקלט. בעבר, נעשתה הערכה זו על ידי נציגות של נציבות האו"ם לפלייטים בישראל, אך לימים היא הועברה ליחידה ה-RSD שבמשרד הפנים, כפי שיפורט לעת.

נווהל הסדרת הטיפול במבקשי מקלט בישראל

.56 ביום 1.7.09 החלה לפעול ברשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול יחידת הטיפול במבקשי מקלט בישראל, "יחידה ה- RSD", אשר תפקידה לטפל, לבחון ולהערכ בקשה לקלט מדיני בישראל. יחידה זו בא להמלא את התפקיד אותו מלאה מילאה נציבות האו"ם לפלייטים עד יולי 2009, וזאת עקב עלייה חרפת התקדים במספר הבקשות לקלט מדיני בישראל, והצורך לסינון הבקשות בין אלו המבקשים מקלט עקב מצוקה אמיתית לבין אלו המנצלים לרעה את החקלאות במטרה לקבל חסינות ולו זמנית מפני הרחקה.

.57 ביום 2.1.11 נכנס לתוקף נוהל עדכני, המסדריר את הליך הגשת ובחינת הבקשות לקבלת מעמד של פליט והערר על החלטות בבקשתו (להלן: "הנוהל").

העתקו המעודכן של הנוהל צורף **בנספח 37** לתיק מוצגי המשיבה.

.58 הנוהל מגדר את "הוועדה" - שהיא מיעצת לענייני פלייטים לשר הפנים או למי שהוסמך על-ידו. יוושב ראש הוועדה הינו שופט בדימוס או מי שכשיר להיות שופט בית משפט מחוזי, שאינו עובד מדינה, ואשר ימונה על-ידי שר הפנים בהחלטות עם שר המשפטים. כמו כן כוללת הוועדה את נציג משרד המשפטים, נציג משרד החוץ ונציג רשות האוכלוסין וההגירה.

.59 הנוהל קובע מספר מסלולים אפשריים לבחינת בקשה לקלט מדיני בישראל:

מסלול "דוחה על הטענה" (סעיף 4 לוגה): במסגרתו יכול מראיין אשר ערך עם מבקש המקלט "ראיון בסיסי" (בהתאם לסעיף 3 לוגה), ומצא, כי הטענות והעובדות העומדות בסיס הבקשה, גם אם יוכחו כולם, אין מגבשות אף לא אחד מהיסודות הקבועים באמנת הפליטים, להעbir את עניינו של המבקש לראש צוות, לאישור דוחית הבקשה על הטענה, וזאת בכפוף ליתר תנאי הסעיף.

מסלול בחינה על-ידי יושב ראש הוועדה המיעצת בסדר דין מקוצר (סעיף 6 לוגה): במסגרתו בוחן יושב ראש הוועדה, שלא באמצעות דין במליאת הוועדה, בקשה למקלט מדיני המבוססת לכואורה על אחד מהיסודות הקבועים באמנת הפליטים, אך נמצא על יסוד "ראיון מקיף" כי המבקש אינו אמין, טענותיו חסרות בסיס או כי ה飯店 שהציג אינו מבוסס היטיב, כך שהמדובר למעשה בבקשתו אשר אינה מגלה בסיס עובדתי או משפטיא מינימאלי לקבלת מקלט מדיני. יושב ראש הוועדה בוחן את כל החומר, ואם נמצא מדובר למי שביקשו אינה מגלה בסיס מינימאלי לביקשת מקלט כאמור לעיל - יעביר המלצתו למכ"ל הרשות לצורכי קבלת החלטה. מכ"ל הרשות מוסמך לדוחות את הבקשה, או להעביר אותה לדין במליאת הוועדה. מסלול זה הוא המסלול בו נבחנות מרבית בקשות המקלט שמוגשות על ידי נתוני מדינות שונות.

מסלול של דין במליאת הוועדה (סעיף 7 לוגה), מתקיים באחד משני מקרים: האחד, כאשר מכ"ל הרשות אשר דין בחמלצה שנותן יושב ראש הוועדה בסדר דין מקוצר מחייב להעבירה לדין במליאת הוועדה. השני, כאשר לאחר הריאון המקיף נמצא כי אין לדוחות את הבקשה לפי סעיפים 4 או 6 לוגה אשר פורטו לעיל. במקרים אלה הוועדה מגבשת המליצה על יסוד החומר המונח בפנייה ולאחר מכן מועבר להכרעת שר הפנים. בדרך זו נבחנה בקשה המקלט שבעניינו.

60. ויודגש, הן ההליך לפי סעיף 6 לוגה, במסגרת הבקשה נבחנת על-ידי יושב ראש הוועדה ומוכרעת על-ידי המכ"ל הרשות, והן ההליך לפי סעיף 7 לוגה, במסגרת נבחנת הבקשה על-ידי מליאת הוועדה ומוכרעת על-ידי שר הפנים - נערכים לאחר ביצוע ראיון מקיף למבקש המקלט ובהתאם לתוצאותיו.

61. הריאון המקיף מוסדר בטיעוף 5 לוגה ונקבע כי ייערך בשפה הרשמית של מדינת אזרחותו של מבקש המקלט או בכל שפה אחרת המובנת לו, ובמידת הצורך באמצעות מתרגם (הוראה זהה קיימת גם לגבי ראיון בסיסי). המבקש אף זכאי לכך כי בא כוח מטעמו יהיה נוכח בראיון. ראיון זה נדרש לבחון לעומק את בקשת המקלט ואת טענות המבקש, ולאפשר לו להציג את כל המסמכים והטייעונים בעניינו. ראיון זה מהוווה - הן עבור המבקש והן עבור הרשות - את עיקר ההליך של בקשת המקלט שלאחריה מגבשת חוות-דעת מקצועית של יחידת הטיפול במבקשי מקלט שמתוויה את המשך הטיפול בהליך כפי שפורט לעיל. רק לאחר קיומו של ראיון מקיף כאמור מוחלט אם מדובר במקרה בו נדרש לבחון את הבקשה בסדר דין מקוצר (על-ידי יושב ראש הוועדה שיעביר את המלצתו למכ"ל הרשות לצורכי קבלת החלטה כאמור בסעיף 6 לוגה) או במסלול של דין במליאת הוועדה (שתעביר המלצה לשר הפנים, כאמור בסעיף 7 לוגה).

כאמור, במקרה דנן, עניינים של המבקשים נבחן במסלול השלישי, המקיים ביותר.

עמדת המשיבה

.62. בהחלטתו מיום 4.7.18, הורה בית המשפט הנכבד למשיבה להתייחס בתגובהה הן לבקשה לממן רשות ערעור והן לבקשה לسعد זמני.

באשר לביקשת רשות ערעור, עמדת המשיבה היא כי זו אינה מוגלה כל עילה להטעבות בפסק הדין של בית המשפט קמא, וממילא אינה מעלה כל שאלה כללית אשר חשיבותה חריגה מעניינו הקונקרטי של המבקשים, כנדרש בבקשתות כגון דא. מכאן, שיש לדחותה על הסף. ונכיר - בעניינו מדובר ברשות ערעור "בגלאול שלישי" על החלטת בית דין מינחלי מקצועני - בית הדין לעוררים של רשות האוכלוסין וההגירה, אשר בית המשפט הנכבד קבע זה מכבר כי מטאפיין "במקצועיות ובמומחיות בתחוםו יסוקו"; תוך שכך קדמתה החלטת המשיבה שתתקבל לאחר בוחנה מעמיקה וmpsופרתת של הבקשה, תוך קבלת חוות דעת הוועדה המייעצת לענייני פליטים. ודוק, שיקול דעתה של המשיבה, בבדיקה בקשות מסווג זה שהגיש המבקש, הוכר בפסקה אף הוא כシיקול דעת רחב. כל אלה עמדו לבחינות היסודות של בית המשפט קמא, ולפניהם של בית הדין לעוררים, אשר מצאו כאמור כי לא נפל כל פגם בהחלטת המשיבה. לאור האמור, ברור אפוא כי בפני המבקשים עומדת משואה גבוהה, אשר הם אינם חוצים בבקשתם.

אף לגופם של דברים, המשיבה טוענת כי אין כל עילה להטעבות בהחלטת המשיבה, וכי המבקשים לא הציבו על כל פגם שנפל בפסק דיןו של בית המשפט קמא.

בהתקופה, המשיבה סבורה כי יש אף לדחות את בקשה המבקש לسعد זמני. זאת, מן הטעם כי סיכון הבקשה ב"גלאול שלישי" נמוכים מאוד. אשר לשיקולי מאזן הנוחות שבין הצדדים, הרי שיש להביא בחשבון שנקודות האיזון נוטה אף היא לעבר דחיתת הבקשה לאחר שתי ערכאות שיפוטיות הורו על יציאת המבקשים מן הארץ.

ונפרט.

דין הבקשה להידחות על הסף

.63. המשיבה טוענת כי דין הבקשה להידחות על הסף בשל היותה "גלאול שלישי" של אותו עניין עצמו. הלכה ברורה וידועה היא כי רשות ערעור תינתן רק במקרים חריגות, כאשר עולה מן הבקשה שאלה כללית אשר חשיבותה חריגה מעניינים הקונקרטי של הצדדים, או כאשר אי מתן הרשות לערער יגרום למבקש עוות דין חמור (רעים 103/82 *תניון חיפה נ' מצת אור, פד"י לו(3) 123* (1982)). בעניינו עסקין בבקשת רשות ערעור ב"גלאול שלישי" על החלטת בית דין מינחלי – הוא בית הדין לעוררים על החלטות רשות האוכלוסין וההגירה לפי חוק הכנסת לישראל. מתן רשות ערעור במקרה שכזה מותנה בשיקולים שונים שפורטו בהחלטת בית המשפט הנכבד בבר"ם 2237/11 הוועדה המקומית לתכנון ובניה נ' גרמנוב (פורסם בארא"ש, החלטה מיום 23.9.12):

"ambilי קבוע רשיימה סגורה של שיקולים, יש להתחשב **בטיבו של התרבותן** הראשון שדן בעניין - ככל שהוא קרוב יותר לבית משפט זה. שיקול נוסף הוא **מידת המומחיות** הנכונות ליתן רשות לערער לבית משפט זה. שיקול נוסף הוא **מידת המומחיות** **שהה ניחן התרבותן** בוגר לשאלה העומדת לדין - ככל שעומדים לרשותו ידע ומומחיות מיוחדת בשאלת, ובהתאם זה אף הנהה הוא מיתרונו על פניו בית המשפט, אך תקנון הנכונות להעניק רשות ערעור. שיקול שלישי הוא **מספר ה"גלגולים"** שבהם נשמע העניין קודם לביקשת הרשות לערעור: ככל שהעוני נדונן מספר רב יותר של פעמים, כך קטנה ההסתברות שנפללה טיעות בהכרעתה הדריכאות הקודומות שנדרשו לעניין, ובהתאם קטנה הנכונות להעניק רשות ערעור לשם בירור נוסף. **שיקול זה מתחזק ככל שהגיאו הדריכאות הקודומות** **שדנו בעניין למסקנה זהה**, שאו קטן הסיכוי שבית משפט זה יטה להתערב בהכרעתן זו". [ההדגשות הוספו - הח"מ]

64 מעמדו של בית הדין לעררים של רשות האוכלוסין וההגירה נדונו, בין היתר, במסגרת בר"ס 5778/15 פלונית נ' משרד הפנים, פורסם באר"ש, 27.8.15; (להלן: בר"ס 5778/15) :

"**טענותיה של המבוקשת נדונו ונדרחו כבר על-ידי שתי ערכאות, ובכלל זה על-ידי בית הדין לעורדים המתאפיין במקצועיות ובמומחיות בתחום עיסוקו** (ראו: סעיף 31 Gang) לחוק הכנסתה לישראל, לפיו "כשיר להתמנות לבית הדין לעררים שופט בדים או מי שכיר להתמנות לשופט בבית משפט שלום, הבקי אבדני הכנסתה לישראל והיציאה ממנה ובדין האזרחות", וכן סעיף 31cn לחוק זה, לפיו בית דין ידון בערר בהתאם לעילות, לסמכוויות ולסעדים שלפיהם דין בית משפט לעניינים מינהליים, בעתייה מינחהלית). הבקשה דין מהוות אפוא "גלגול שלישי" של הפרשה, ומכאן שחללה עליה **אמת מידת מצמצמת**, בשם לב לאופיו של בית דין לעוררים ולמידת מומחיותו, **כמפורט לעיל, וכן למספר ה"galgolim" שעובר ההליך**". [ההדגשות הוספו - הח"מ]

עוד ראו לעניין זה את שנקבע במסגרת בר"ס 4535/16 אחсин נ' שר הפנים (פורסם באר"ש, החלטה מיום 2.11.16), כדלקמן :

"18. לאחר ששלתתי את הדברים הגועטי למסקנה כי דין הבקשה להידוחות, במידוע, על בקשת רשות ערעור בגלגול שלישי בהליך מינהלי חלה אמת מידת מחמירת, הדומה לו הנווגת בהליכים אזרחיים (ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (חדר חיפה) בע"מ, פ"ד לוו(3) 123 (1982)). **זאת, בשם לב לטיבו של התרבותן המינהלי שדן בעניין בגלגול הראשון, במידת מומחיותו בנושא הנדון ובמספר הgalgolim הכללי שעובר ההליך** (ראו: בר"ס 1874/12 הוועדה המקומית לתוכנן ולבניה חולון נ' אנגל 1.5.2012) (להלן: עניין אנגל); בר"ס 2237/11 2012 הוועדה המקומית לתוכנן ולבניה "שורקota" נ' גרמנוב, פסקאות 14-13 (23.9.2012); חמ"י בן-נון וטל חבקין הערעור האזרחי 600 (מהדורה שלישית, 2012)). איני סבורה כי הבקשה דין עומדת באמות מידת האמורויות, כמפורט להלן.

19. כפי שהוסבר בפתח הדברים, המקורה שבפני נדו לראשונה בפני בית הדין לעערבים. זהו גוף ייעודי שהוקם על ידי המחוקק בשנת 2011 וחול לפועל, הילכה למעשה, בשנת 2014. הקמתו של בית הדין לעערבים נועדה לרכז את הדיונים בתחום הכנסה, היישבה והיציאה מישראל, כמו גם בתחום האזרחות והתושות, בידיה של ערוכה יהודית ומקצועית אחת, וכן לפשט וליעל את ההליכים בתחוםים אלה, הכוונים לא אחת בנושאים רגשיים ומורכבים המציגים התייחסות מיוחדת (ראו: חוק הכנסה לישראל (תיקון מס' 22), התשע"א-2011; דברי הסבר להצעת חוק הכנסה לישראל, התשע"א-2011, ח"ח 312, 550). הדינאים המכנים בבית הדין נדרשים להיות שופטים בדיני הכנסה שכשרים להתמודנות לשופט בית משפט שלום, וכן להיות בקאים בדיני הכנסה לישראל והיציאה ממנה ובדין האזרחות (ראו: טעיף 13(ג) לחוק הכנסה לישראל). זהו אפוא טריבונל מנהלי, מקצועי בעל מאפיינים שיפוטיים שהוא בעל מומחיות וידע בנושא הנדון, ועל כן מידת ההטעבות בחלתו היא מצומצמת וחירה (ראו והשוו: עניין אנגל; בר"ם 8250/10 מנדلسן נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חזקה, פסקה 8 (16.3.2015); בר"ם 2814/15 אלטוב נ' משרד הרישוי, פסקה 8 (31.5.2015)). [ההדרשות הוספו – הוח"מ].

65. בית הדין לעערבים מהוOA ערוכה ראשונה, ומתאפיין, כפי שקבע בית המשפט הנכבד, "במקצועיות ובמומחיות בתחוםי עסקוקו". עניינים של המבקשים נדו על ידי בית הדין לעערבים, וכן על ידי בית המשפט המחויז בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים. ערכות אלה, ככל, הותירו את ההחלטה על כנה – ומכאן שגם שיקול זה מטה את הcpf אל עבר דחיתת הבקשה על הסף. אם כן, יש לנוקוט בעניינו באמת מידת מצמצמת", ולהעניק רשות ערעור רק אם מדובר בעניין שיש לו השלכות רוחב ממשמעות או אם עלול להיגרם למבקשים עיות דין חמוץ, דבר שאין הוא מתקיים בעניינו. כאמור בפתח הדברים, הבקשה דן אינה מעלה שאלת הח�גת מעניינים של המבקשים, והיא נטועה כל כולה בעבודות המקורה הפרטניות, ועל אופן יישומן בעניינים של המבקשים.

66. בית משפט נכבד זה אף דחה בעבר על הסף בקשות רשות שעוניין בחינה ב"גלאול שלישי" של ערעור על החלטת בית הדין לעערבים בעניין בקשה מקלט מדיני בישראל. וראו לעניין זה את שנקבע בר"ם 5671/17 פלונית ואחר נ' רשות האוכלוסין והגירה - מינהל אכיפה וזירות (פורסם באר"ש, :

"29. טענותיה של המבקשת נדונו ונדחו כבר על-ידי שתי ערכות, ובכלל זה על-ידי בית הדין לעערבים המתאפיין במקצועיות ובמומחיות בתחוםי עסקוקו. הבקשה דן מהוOA אפוא "גלאול שלישי" של הפרשה, ומכאן שחללה עליה אמת מידת מצמצמת, בשיט לב לאופיו של בית דין לעעררים ולמידת מומחיותו (ראו: בר"ם 15/5778 פלונית נ' משרד הפנים - רשות האוכלוסין והגירה (27.8.2015)). עם זאת, ייתכנו מקרים שבהם יידרש בית המשפט לבקשת גס מקום שבו לא מועלית שאלת משפטית עקרונית זו זאת בהינתן נסיבות מיוחדות, תוך מתן משקל מיוחד מיוחד לפגיעה בלתי מידתית בזכות לחרויות (ראו למשל: בר"ם 15/6698 וולדמארי נ' רשות האוכלוסין והגירה, פסקה 3 (19.10.2015); בר"ם 16/11727 בנקו נ' מדינת ישראל - משרד הפנים, פסקה 12 (8.1.2017)).

30. יישום אמות המידה האמוראות על עניינו מעלה שאין הצדקה להיעתר לבקשת. על-אף שהREQUEST טעונה בבקשתה טענות עקרוניות למכביר באשר לאופן בוחינת בקשה מקלט על-ידי המשיבה, לא מצאת כי עניינה ונסיבותה מצדדים מעת רשות ערעור, מאחר שאף אם יתקבלו – לא יועלו לבקשת נוכחות הקביעות העובדיות של בית הדין לעעררים ובית המשפט המחויז בעניינה (השו: בר"ם 14/1114 יוסף נ' עיריית באר-שבע, בפסקה 14 (13.4.2014)).

31. בקשר זה, יצוין כי הлик בחינת בקשת המקלט שהגישה המבוקשת גערן על-ידי המשיבה בהתאם להחלטם לנהלים מפורטים וברורים, כפי שפורטו בפסק דין של בית המשפט המחויזי (בפסקאות 17-19). במסגרת הлик זה, המבוקשת זומנה לדיאלוגות רביים, ובסתור הועברה המליצה מנומקת ומפורטת המתיחסת למכלול טענותיה של המבוקשת, לגרסתה ולמסמכים שהציגה בפני מראיינה. לא מיותר לשוב ולציין כי המבוקשת אף הייתה מיוצגת במהלך חلك מהריאזנות שנערכו לה. בית הדין לעורדים ובית המשפט המחויזי בחרנו אף הם בפירות ובהרחבתה את מכלול טענותיה של המבוקשת, וקבעו – כל אחד מהם בתורו ובאופן מנומך – כי החלטת המשיבה אינה בלתי סבירה. נוכחות האמור, גם לא השתכנעתי כי לבקשת גרים עיות דין, מעבר לכך שתוצאותיו של פסק הדין אינה נוחה, מטע הדברים, מנוקדת מבהלה. כידוע, הכרעות בענייני הגירה – קל וחומר בענייני בקשות למקלט מדיני – הן קשות ביותר מבחן אונושית. איינו מקרה בכר ראש, ביחוד בשים לב לך שלמבקש שני ילדים בישראל. ואולם, הן החלטתו של בית הדין לעורדים והן פסק דין של בית המשפט המחויזי הם מנומקים ומפורטים, ומתיחסים בהרחבה למכלול טענותיה של המבוקשת, ולא מצאתה עילה להתערב בהם". [ההדגשות הוסיף – הח"מ].

67. הדברים האמורים יפים לעניינו. כמפורט לעיל, עניינים של המבקשים נדונ על ידי הוועדה המיעצת לענייני פליטים, כאשר לעיון הוועדה הוגשה סקירת מקורות מידע עדכנית המותבשת, בין היתר, על דוחות רשמיים שפורסמו על ידי מחלקה המדינה של ארה"ב (בשנים האחרונות), סוכנות ההגירה הבריטית, מאמר של סוכנות הידיעות של האו"ם, פסיקה וכו'. המבקשים אף עברו ראיונות ביחידת מבקשי המקלט ובהתבסס על ראיונות אלה, ערכות הוועדה המיעצת חוות דעת מנומקת בבקשת המבקשים. על בסיס חוות דעת זו ניתנה החלטת המשיבה. החלטת המשיבה נזונה ונבחנה בפירות ובהרחבתה hon על ידי בית הדין לעורדים, והן על ידי בית המשפט קמא בשנותו כבית משפט לעניינים מינחים – כל אלה מצאו לדוחות את טענות המבקשים בחלות מפורטות ומnomקות. אשר על כן לא גרים להם עיות דין, לא כל שכן חמור, מחייב בקשתם.

על-כן ואף שברמה האנושית ניתן להבין ללב המבקשים,atri כו' אין בכך מצב שבו מתקיימות אמות המידה המשפטיות למתן רשות ערעור בגלגול שלישי.

דין הבקשה להידחות גם לגופה

68. המשיבה תוסיף ותטען כי דין הבקשה להידחות אף לגופה.
69. כאמור, לעומת המשיבה, אף כי במישור האנושי, ניתן להבין ללב המבקשים ורצונם בקבלת מעמד בישראל, הרי שבמישור המשפטי, לא נפל כל פגם בהחלטה המשיבה לסרב את בקשה המבקשים למקלט מדיני בישראל. עניינים של המבקשים נדונ מספר פעמים על ידי נציגי המשיבה וכן על ידי ערכאות שיפוטיות שונות, והכל מצאו כי אין מקום להתערבות בהחלטה המשיבה שלא להעניק למבקשים מקלט מדיני בישראל.
70. עניינים של המבקשים נבחנו בכובד ראש לאורך גלגוליו הקודמים של התיק, ואף במסגרת ההליך הנובי ערכו גורמי המדינה השונים בחינות חוזרות על מנת לוודא ולהתקף את עדותם. לעומת

המשיבה, עומדת לבקשתם חלופת מגורים אפקטיבית במדינת מוצאים, וזאת בשיטות לב לנסיובותיהם הפרטניות, ועל כן הם אינם נכנסים לגרדי אמת הפליטים.

71. אף פסק דין המפורט והמנומך של בית המשפט קמא, התקבל לאחר דין מפורט בטענותיהם של המבוקשים.

ויבחר, נקודת המוצא לדין בעניינו היא כי, אכן, לחם מבועס של איש או לדקה מפני השחתת אייר מינה יכול להוות בסיס לטענת פליטות מכוח אמת הפליטים בנסיבות מסוימות.

וכך נכתב בהחלטת הוועדה:

"**נציגות הא"ם לפלייטים** רואה את מילת הנשים כסוג של אלומות מדינית אשר גורמת פגעה, הן נפשית והן פיזית ועולה כדי רדיפה. יחד עם זאת, קובעת **נציגות הא"ם** כי יש לבדוק זמיןותה של הגנה מדינית על מנת להכריע בשאלת הרדיפה".

72. בעניינים של המבוקשים, אף כי התנהלותם הטילה בספק את אמינותם בקשרם ואת יכולתם לבסס לחץ במישור הסובייקטיבי, הניחו המבוקשים - לצורך הדין - כי יתנו וצפויה לבקשתם הקטינות סכנה מפני מילת נשים ככל שיתגוררו בקרבת בני משפחות באזורי מוצאים בצפון המדינה, שם נפוץ מנהג מילת הנשים.

אף בית המשפט קמא יצא מנקודת הנחה זו בפסק דין. עם זאת, כפי שנקבע בהרחבה בפסק דין של בית המשפט קמא, כמו גם בפסק דין של בית הדין לעררים ובחוות דעת RSD, המבוקשים לא הוכיחו את עמידתם בתנאי אמת הפליטים, ובדרישה להוכיח "לחץ מבוסס היפך" באופן המצדיק מתן מעמד פליט בישראל, בעיקר, בשיסם לב לקוימה של חלופת מגורים פנימית במדינת מוצאים ולאפשרות הסבירה לקבל הגנה מרשות מדינת המוצא.

73. המשיבה תטען כי לא נפל כל פגם בקביעות פסק הדין, וכי אין הצדקה להתערבותו של בית המשפט הנכבד במקרה דין.

לצד זאת, כפי שצוין בפתח הולוגבה, בשיסם לב לנסיובותיהם הפרטניות של התקיק, החליטה המשיבה לפנים משורת הדין, להעניק לבקשתם סיוע ביציאה מרצון בדמות רכישת כרטיסי טיסה למשפחה וכן סיוע כספי סמלי עד גובה של 400 דולר, וזאת על מנת להקל במידת מה את חזרתם של המבוקשים למדינה מוצאים והסתגלותם באזור בו קיימת להם חלופת מגורים, כיצד משפחתי עצמאי. יצוין, כי סיוע זה יינתן בכפוף לשיתוף פעולה מלא מצד המבוקשים והציג מסמכי נסיעה עבור כל בני המשפחה.

74 עמדות המשיבים, שהתקבלה חן על-ידי בית הדין לעוררים והן על-ידי בית המשפט קמא, היא כי קיימת לבקשתם חולופת מגורים פנימית בחוף השנhab, בעיקר בדרך ומרכז המדינה.

75 בהתאם לפסיקתו של בית המשפט הנקבז, מקום בו קיימת חולופת מגורים פנימית במדינה המוצא, הדבר מצדיק את דחיתת בקשה לקבלת מקלט מדיני בישראל. כך בע"מ 12/7945 נ' מדינת ישראל (פורסם באר"ש, 28.11.13), נקבע:

"בכתב הטיעונים שהוגש בפניו הסתמן המערער על הנחיות נציבות האו"ם בעניין שלילת מעמד פליט על-פי אפשרות של מעבר חוק-מדינתי UN High Commissioner for Refugees, Guidelines on International Protection No. 4: "Internal Flight or Relocation Alternative" Within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees, 23 July 2003; להלן: הנחיות האו"ם או הנחיות). בקשר זה הוא מפנה לטיעף 2 להנחיות, שם נקבע כי "The concept of an internal flight or relocation alternative is not a stand-alone principle of refugee law, nor is it an independent test in the determination of refugee status". כמו כן יש להפנות לטיעף 4, המגדיש שהחוק הבינלאומי אינו מחייב פלייטים למצאות את כל האופציות לתמיון בתחום מדיניות טרם יבקשו מקלט מדיני במדינה אחרת. יחד עם זאת, סעיף 2 להנחיות ממשך וקובע כי "The question of whether the claimant has an internal flight or relocation alternative may, however, arise as part of the refugee status determination process המסמך נקבעו מבחנים ספציפיים לבחינת מעמדו של פליט לאוד אפשרות העתקת מקום מגוריו בתחום מדינת מוצאו (ראו שם, סעיף 7; סעיפים 10-12.).

בעניינו המלצה נציבות האו"ם, לאור האופציות העומדות לבקשתו של מעבר למיקום אלטרנטיבי בתחום מדינת מוצאו, שלא לקבל את בקשתו לקלט מדיני. כאמור, המלצה זו התקבלה על-ידי רשות האוכלוסין והגירה בהחלטה לדחות את הבקשה, ואושרה על-ידי בית משפט המחויז. לא מצאת כי נפלת בכך טעות שבדין. בראשון המקורי שהתקיימים בנציבות האו"ם, הזכיר המערער את פחדו מקבוצת מורדים מיליטנטית אשר רודפת אותו בשל סיורבו לשתח איתה פעהלה. לדבריו, סייר להעביר כספים מהפרויקט החינוכי שבו היה מעורב לידי המורדים. אך בהסתמכו על המבחןים המופיעים בהנחיות, קבע דו"ח הנציבות שרדיפה זו אינה מהויה עילה מספקת לקבלת מקלט מדיני. לאחר הדגשת העובדה שקבוצת המורדים פועלת באזורי הדلتה בלבד, פירט הדו"ח כי המבקש יכול להיות חיים נורמליים וטובים באזור אחר ניגריה: "The applicant is a highly-educated, healthy young man (31 years old) with impressive employment record. He can reasonably be expected to live and work elsewhere in Nigeria, for example Lagos or Abuja (where the organization at which he previously worked is now based), outside the area of operation of the militants/rebels he claims to fear".

הערכות דומות כבר נאמרו מפי בית משפט זה כדי לשלול מקלט מדיני. מבקשתו בשל אפשרות של מעבר פנימי בתחום מדינת ניגריה. בפסק"ד נאמר (מפי השופט י' עמית) כי

אף לא עלה בידי המבוקש להסביר מדוע לא מיצת חלופות מגורים אחרים בניגריה, שהיא ארץ המשטרעת על שטח ענק, ומה המניעה כי יתגורר בחבל הארץ אחרים בניגריה (השו ע"מ Chidi 7945/12 נ' מדינת ישראל [פורטם בגבו] בפסקה 7 (22.11.2012) (ע"מ Okorom 8723/12 נ' משרד הפנים (31.1.2013), בפסקה 7; וראו עוד ע"מ Nwora Chimaobi Okpara 798/13 נ' משרד הפנים (10.3.2013).

גם במקרה דנא, דומה שדי בהערכה הנ"ל להצדיק את ההחלטה החוזרת ונשנית שאין להעניק לערערן מקלט מדיני בישראל".

76. צוין, כי בית המשפט קמא בחר את שאלת חלופת המגורים הפנימית בעניינים של המבוקשים בהתבסס על ניתוח הנחיות נציבות האו"ם לפליטים, וזאת אף שהנחיות אלה אינן מחייבות באופן פורמלי ומדינת ישראל אינה עצמה מחויבת אליהן. גם בתוך כך, מצא בית המשפט קמא כי קיימת בעניינים של המבוקשים חלופת מגורים רלוונטית וסבירה, כפי שפורט בהרחבה בפסק הדין.

77. אכן, בהתאם לסעיף 2 להנחיות נציבות האו"ם לפליטים בדבר חלופת מגורים פנימית (להלן: "הנחיות"), ניתן לש考ל את אפשרות קיומה של חלופת מגורים בתוך מדינת המוצא כשיקול במסגרת בחינה של בקשה למקלט מדיני.

78. כפי שהציגה המשיבה בהליכים הקודמים, בהתאם למקורות המידע המצויים בידיה, הליך המילה עודנו מבוצע בהליכים מסוימים של חוף השנhab, בעיקר בקרב האוכלוסייה הכפרית בצפון ובמערב המדינה. לעומת זאת, נקבע בחוות הדעת של ייחידת הטיפול במבקשי המקלט, כי מרכז ודרום המדינה יכולות להיות חלופת מגורים, זאת שכן באזורי אלה תופעת מילת הנשים קטנה יותר, **בפרט מקום בו ההורים מתנגדים לכך**, ורשות המדינה נכוונות וمسئולות לספק הגנה ואכיפה אפקטיבית.

79. המבוקשים טוענים כי המשיבה היא שנושאת בנטל להראות כי באפשרותם להעתיק את מקום מגורייהם לאזור ספציפי וכי חלופת המגורים היא חלופה סבירה. יוער, כי טענות המבוקשים בסוגיות נטל ההוכחה, כמו גם טענתם כי היה על המשיבה להציג חלופת מגורים באזור ספציפי, הועלו ונדונו בהרחבה על ידי בית המשפט קמא. טענות אלו של המבוקשים מבוססות על הנחיות נציבות האו"ם. נזכיר, כי הנחיות אלה אינן מחייבות באופן פורמלי ומדינת ישראל אינה רואה עצמה מחויבת אליהן, וכי בהתאם לפסיקת בית המשפט הנכבד שהובאה לעיל בעניין חלופת מגורים, על מבקש המקלט למצות את האפשרויות העומדות לרשותו במדינהו בטרם הוא פונה לסייע בינלאומי. מכל מקום, המשיבה תטען כי בית המשפט קמא בחר טענה זו והתייחס לכך בפסק דין, עת קבע כי חלופת המגורים שהוצעה היא ספציפית דיה, וכי חלופת זו הוצאה למבוקשים וניתנה להם זכות טיעון לגביה במסגרת הראיות שנערכו עימם. ממילא, תטען המשיבה כי אף שהיא דוחה את טענת המבוקשים כי נטל ההוכחה מוטל עליה בעניין זה, הרי שהיא הוכיחה ברמה הנדרשת כי לxdbוקשים חלופת מגורים רלוונטית וסבירה, כנדרש בהתאם להנחיות.

80. המשיבה תטען כי אכן המבוקשים יכולים להעתיק את מקום מגורייהם למרכו או דרום חוף השנhab, שם תופעת מילת הנשים אינה נפוצה באותה מידת, וכן שם יהיו רחוקים מבני משפחתם.

.81. המבוקשים טוענים כי החשש למילת נשים לבנותיהם קיים גם אם יגורו רוחק מבני משפחותם, וכי הם חוששים כי בני משפחותם ימצאו אותם ויחטפו את בנותיהם לצורך עriticת מילת נשים. לביסוס טענה זו הם מפנים ל蹶ה של בת אחותה הגדולה של המבוקשת, אשר התגוררה ליד אמה של המבוקשת, וטענים כי במקרה זה חטפה אם המבוקשת את נבדתה וביצעה בה מילת נשים על אף התנודות האס, אחות העוטרת.

לעמדת המשيبة, אין בטענה זו ממש.

.82. ראשית, אחות העוטרת התגוררה בסמוך לבני משפחתה, ואילו למבוקשים מוצע לגור באזור אחר במדינה, בו יהיו רחוקים מאות קילומטרים מבני משפחתם ויכולו לקבל הגנה מפני הרשויות. כך למשל, על-פי בדיקה שהتبיעה על ידי גורמי המקצוע אצל המשيبة, נמצא כי באפשרות המבוקשים לעבור לגור במחוז מרכז ובמחוז מרכז מזרח של המדינה, שם שכיחות תופעת מילת הנשים הוא הנמוך בחוף השנגב. במחוזות אלו מצויה, בין היתר, עיר הבירה יאמסקוּרו המונה למעלה מ-230,000 תושבים. ערים נוספות במחוזות אלה הן, למשל, העיר בונודוקו, העיר סן פדרו והעיר אבגورو. בדרום המדינה, באפשרות העוטרים לגור, בין היתר, בעיר אבידיאן, העיר הגדולה בחוף השנגב הנחשבת לבירתה הכלכלית, ומונה כחמישים מיליון תושבים (ניתן לעין במידע זה אודות אוכלוסיית חוף השנגב בכתבota האינטראנט – <https://www.cia.gov/library/publications/-ENU/World-factbook/geos/iv.html>). לשמות התמונה יצון, כי בבדיקה גורמי המקצוע של המשيبة באתר <https://www.distancecalculator.net/country/ivory-coast> המודד מרחק נסיעה בכיבושים (כאשר נבחר המסלול הקצר ביותר), נמצא כי מרחק הנסעה מבואקה - מקום לידת המבוקשת ומקום מגורי אמה - לאבידיאן שבדרום הוא 347 ק"מ; מרחק הנסעה מבואקה לסן פדרו הוא 246 ק"מ; מרחק הנסעה מבואקה לבונודוקו הוא 312 ק"מ; מרחק הנסעה מבואקה לאבגورو הוא 284 ק"מ ומרחק הנסעה מבואקה לבירה יאמסקוּרו הוא 108 ק"מ. ואלו הן כמובן דוגמאות בלבד.

וכן, לעניין זה קבוע בית הדין לערים בעניינים של המבוקשים:

"... העוררים לא הרואו כי קיים להם פחד מbestos היטב המכדייק מתן מעמד של פליט בישראל, משמעותו הרדיפה", אמה של העוטרת (ויתכן אף חלק מבני המשפחה המורתבת, למרות שהעוררת הצבעה על כך שאחיזותה אף הנו מתנדדות לכך), אינו גורם "כל יכול" או רב השפעה ברחבי חוף השנגב, מדינה גדולה ומרובת אוכלוסין. אני דוחה את הטיעון כי אמה של העוטרת יכולה לדודף אחריה ברחבי המדינה ואף למצוא אותה (ולחוטף את הבנות, נטען). גם טענתה של העוטרת, כי אמה ביצעה את הטלת המום באחיזותה, מתחבס על מגורי אחות העוטרת בקרבת אמן, אשר מצליחה את העדרותה של האחות" [ההדגשה הוספה – הח"מ].

.83. שנית, עמדת המשיבים היא כי מלבד הפניות המבוקשים ל蹶ה של אותה אחות, המבוקשים לא ביססו טענה לפיה קיימת תופעה של חטיפת ילדים לצורך ביצוע מילת נשים, מקום בו הוריהם מתנגדים לכך, בפרט ככל שיתגוררו במרכז או דרום המדינה. בהקשר זה יודגש, כי עניינים של המבוקשים שונה הוא לחיוב מתנות המצב הכללי עליה מבססים המבוקשים את טענותיהם למקלט על רקע מילת נשים בחוף השנגב, מושום שבקרה הפרטני שלפנינו ניצב תא משפחתי

גרעיני, מלוד ו מגוון אשר מתנגד למנהג המשפחה המורחבת למול נשים. במצב דברים זה, מתחדדת עוד יותר האפקטיביות של חלופת המגורים שהוצעה לSubviews, אשר ישחו כתא משפחתי מגוון ומilocד הרכק-הרכק ממשפחת המשפחתי, אשר מפנה נטען החשש למליה.

הרף הנדרש להוכחה בקשה למקלט מדיני - שיעור הסיכון הצפוי להשחתת איברי המין של המבקשות
3-4 בכל שיגורשו:

- .84. לטעתת המבקשים, נפל פגם בפסק דין של בית המשפט קמא בכך שלא קבוע מהי ההסתברות לרזדיפתם של המבקשים ובכך, לשיטותם, נפל פגם בהנמקה המצדיק את התערבותו של בית המשפט הנכבד בפסק הדין.
- .85. לטעתת המבקשים (בסעיפים 63-64 לבקשת), לצורך הנמקת פסק הדין, נדרש בית המשפט קמא לקבוע באופן ברור מהי ההסתברות לרזדיפה הנש��פת למבקשים וזאת כדי לבחון, לדבריהם, "האם פסק הדין עומד בהלהה שנקבעה בעניין גונולס, לפיה גם סיכון של 10% לרזדיפה מצדיק מתן הגנה מכוח אמנת הפליטים". כך לדבריהם, בהעדר קביעה ברורה לגבי היקף הטיכון לרזדיפה, נפל בפסק הדין פגם מהותי המצדיק את ביטולו. עוד טענים המבקשים (בסעיף 67 לבקשת), כי ההסתברות למילת נשים במקרה של המבקשות 3-4 אף גבוהה יותר, וכי "גם הסתברות של 13% או פחות מצדיקה מתן הגנה בישראל וזאת בשית לב לעוצמת הפגיעה בזכויות הכרוכה בהשחתת איבר מין של המבקשות...". המשיבה דוחה טענות אלו.
- .86. ראשית, פסק דין בעניין ע"מ 8870/01 גונולס נ' משרד הפנים (פורסם בא ר"ש, 25.4.13; להלן: עניין גונולס) אינו מתייחס כלל לשאלת ההסתברות לרזדיפה בהקשר לו טענים המבקשים, ובוודאי שאינו קובע הלהה כי סיכון בהסתברות של 10% מצדיק מתן הגנה מכוח אמנת הפליטים, כך שטענות המבקשים בהקשר זה אינה מדויקות ומוסיפות את דברי בית המשפט הנכבד בעניין גונולס מתקשרם.
- .87. כן, פסק דין בעניין גונולס מתייחס לנשל הhocחה המוטל על מבקשי מקלט ולשאלת הontstiyet הראייתית של מבקש המקלט להוכחה. בהקשר זה קובע בית המשפט הנכבד בסעיף 16 לפסק הדין בעניין גונולס, בין היתר, כי רף הhocחה הנדרש נקבע ביחס ל הימנותן | של מבקש המקלט ודברי פסק דין: "כאשר דבריו של מבקש המקלט נჩזם כאמינים, ואינט ניתנים להוכחה על ידי ראיות חייזניות, יש לאפשר לו להנחות מרמת הספק...". בסעיף 17 לפסק דין נקבע כי "ברוח זו קובעו מדיניות ברחבי העולם כי יש להימנע מהצבת רף גבוהה לצורך הוכחת בקשה למקלט מדיני...". ביחס לדברים אלו הפנה בית המשפט הנכבד בפסק דין בעניין גונולס גם לפסק דין של בית המשפט העליון האמריקאי (להלן: עניין קרדוזה). Service v. Cardoza 467 U.S. 407 (1984).
- .88. הנה כי כן, בית המשפט הנכבד בעניין גונולס אינו קובע כל קביעה כללית באשר לרמת ההסתברות הנדרשת לצורך הוכחת בקשה מקלט ובוודאי שאינו קובע כי הוכחת ההסתברות של 10% לרזדיפה מצדיקה בהכרח מתן מקלט מכוח אמנת הפליטים.

.89. אך, ישנה פסיקה זורה המתיחסת לשאלת זו של ההסתברות לרדייפה, אך מדינת ישראל אינה מחייבת לפסיקה זו ובקשר זו נקבע כבר בפסק הדין בעניין גונולס כי **"השאלה כיצד ואימתן תיעשות הנזונה כאמור בתחום להכרעתה של מדינת המקלט, שכן בעוד אמת הפליטים קובעת את החוראות המהותית בדבר מעמדם של פליטים, היא מותירה למדינת החברות את הpossibilities לעצב את סדרי הדין וחראיות ליישומן"** [ראו: טעיפים 189-191 בספר העוזר: ב'יקורון, ראו: טלי קרייצמן ואדריאנה קמפ "כינונו של משטר פליטים בישראל: בין מדינה יתוברה או רוחנית", גתור משפט חברה ותרבות - העצמה במשפט] 64-63, 55 מימי איזונשטיידט וויא פונדילק עורכים, 2008]. [סעיף 10 לפסק הדין בעניין גונולס; ההדגשה הוספה].

עוד קבוע בית המשפט הנכבד כי המבחן לבחינת החלטת הרשות המנהלית בבחינת בקשה מקלט חינו מבחן גמיש של סבירות, וכן נקבע בסעיף 12 לפסק הדין בעניין גונולס :

"הערכת התשתיית העובדתית שביסודה בקשה המקלט, ובכלל זה הערכת מהימנותו של מבקש מקלט, מתבצעת על ידי הרשותות שהוסמכו והוכשרו למטרה זו, ומושפעת בין היתר מן ההתראות הבלתי אמצעית מבקשת המקלט, על כן לא בנקל יתרעב בה בית המשפט. בעבר, נעשתה הערכה זו על ידי נציגות של נציגות האו"ם לפליטים בישראל, אך לימים היא הועברה ליחידת RSD שבסמשרד הפנים [להרחבה ראו: עניין טסה, בפיסקות 9-11]. עם זאת, החלטת הרשות כפופה לביקורת שיפוטית, לרבות באשר לתשתיית העובדות העומדת ביסודה. אמת המידה המשמשת לכך הינה כאמור **מבחן גמיש של סבירות**".

[ההדגשות הורספו].

.90 בענייננו, המשיבה טוענת כי אכן, כפי שעולה מפסק הדין קמא, נבחנה החלטת המשיבה ופסק דין של בית הדין לעיריות באופן מפורט ומונדק, תוך התייחסות לשאלת סבירות ההחלטה והקביעה כי קיימת לבקשת מגורים חלופת מגורים פנימית במדינה מוצאים. המשיבה טוענת עוד, כי לא נפל כל פגס בהחלטה המשיבה ובפסק דין של בית המשפט קמא אשר קבעו כי לבקשתים עומדת חלופת מגורים רלוונטית וסבירה במדינה מוצאים.

.91. אך, אין חולק כי התופעה הקשה של מילת נשים ועדינה קיימת באזורי מסויימים בחוף השנאה, עם זאת, כאמור, בהתאם למקורות המידע שבידי המשיבה, קיימים הבדלים משמעותיים באחווי היקף התופעה בין האזוריים השונים של המדינה.

.92. כך למשל, מדיה של ארגון זכויות האדם Too Many, לגבי השחתת איבר המין נשី בחוף השנהב מאוגוסט 2018, עולה כי בעוד שבצפון המדינה אחוז התופעה עומד על 79.5%, במרכזו האחוז השכיחות הוא 12.2% (יוער, כי הדוח'ה הנ"ל מאוגוסט 2018 מואחר למועד הגשת בקשה רשות הערעור, אף כי מוצגים בו נתונים דומים לאלו המזכורים על ידי המבקשים בסעיף 68 לבקשתה, אשר מפנים גם הם לאתר הארגון). **עם זאת, יצוין כבר עתה, כי הנתונים בדו"ח זה אינם מוגבלים לתיקף התופעה מסוימת בו הורי הקטינות מתנגדים למילת נשים.**

ניתן לעיין בדו"ח בכתובת האינטרנט:

https://www.28toomany.org/static/media/uploads/Law%20Reports/cote_d'Ivoire_law_report.pdf (august 2018)

.93 עוד נציין, כי מבדיקה שנערכה על ידי המחלקה למשפט בין-לאומי בייעוץ וחקיקה משרד המשפטים, של מספר מקורות שפורסמו בשנים האחרונות בנושא (שהלכם ציינו המבקשים בבקשתיהם וחלקים הוצגו על ידי המשيبة בהליכים הקודמים) לא נמצא תיאור של תופעה של חטיפות נשים, לרבות קטינות, בחוף השנהב, לצורך ביצוע מילת נשים. ואלו הם המקורות שנבדקו:

א. הדוח הנ"ל של ארגון זכויות האדם Too Many 28 לגבי השחתת איבר המין הנשי בחוף השנהב מאוגוסט 2018;

ב. דוח UNHCR לגבי חוף השנהב לשנת 2017 (בעמודים 113-114 לדוח דוח על מספר מקרים של חטיפה ורצח של ילדים, אך ככל הנראה חלק מפולחן ذاتי), שאיןנו מזוכר בהקשר של מילת נשים); <http://www.refworld.org/type.COUNTRYREP..CIV.59cc9fb14.0.html> ;

ג. דוח מחלוקת המדינה האמריקאית בנושא זכויות אדם בחוף השנהב לשנת 2017 (בקשה מצוין דוח קודם משנת 2014); <https://www.state.gov/documents/organization/277235.pdf>.

ד. המסקנות המסתממות של הוועדה לזכויות אדם של האו"ם (ICCPR) לדוח התקופתי Human Rights Committee, Concluding observations ; (הראשוני של חוף השנהב (2015) ;
on the initial report of Côte d'Ivoire, adopted by the Committee at its 113th session ; (16 March–2 April 2015), CCPR/C/CIV/CO/1, para. 12

ה. פסק דין בריטי בעניין בקשת מקלט על רקע מילת נשים בחוף השנהב מרברואר 2014 AA/02895/2013, <https://tribunalsdecisions.service.gov.uk/utiac/aa-02895-2013>.

ו. דוח של UNICEF לגבי השחתת איבר המין הנשי בחוף השנהב לשנת 2013 (אליו מפנה דוח מחלוקת המדינה האמריקאית שלעיל); https://data.unicef.org/wp-content/uploads/country_profiles/C%C3%B4te%20d'Ivoire/FGMC_CIV.pdf

.94 המשيبة תבקש להוסיף ולעדכן, כי במסגרת בירור בקשה רשות הערעור, אף נערכה בדיקה של גורמי משרד החוץ מול בני שיח מקומיים בחוף השנהב באמצעות שגרירות ישראל באיביגיאן. במסגרת בדיקה זו, יצירה שגרירות ישראל באיביגיאן קשר עם הנציגות הלאומית לזכויות האדם של חוף השנהב (National Commission of Human Rights of Côte d'Ivoire). מן המידע שהתקבל במסגרת שיח זה עלה, כי לדברי נציגי הנציגות הלאומית לזכויות אדם במדינה, בכלל, בערים הגדולות במדינה (כגון יאמסוקרו הבירה, איביגיאן וגוראנד באסם), ביצוע מילת נשים הינו נדיר ביותר, בפרט כאשר מדובר בכפיה ללא מתן הסכמת הורים ובני משפחה. כן נמסר על ידי אותם בני שיח, כי לדעתם באיביגיאן ניתן לומר ברמת וודאות גבוהה כי במקרים בהם הורים מתנגדים לביצוע ההליך, אין סכנה כי הוא יבוצע. עוד הוסיף כי לדעתם הסביבה בעיר בטוחה לילדות ונערות.

יחד עם זאת, יצוין כי נמסר גם על ידי בני השיח, כי קיימת במדינה בעיה של אי-דיותה אודות ביצוע ההליך, כאשר במקרים רבים המידע נשאר במשפחה ולא מדוחה לרשויות, מה שוביל לכך שהרשויות מתקשות לאכוף את החקיקה האוסרת ונטקלות בבעיות של תת-דיותה. בעיה זו נובעת בכך שהורים רבים חוששים שעקב דיוקנם יפגע בן משפחה או אדם מהקהילה שיביצע את ההליך האסור. בנוסף צוין, כי ככל זאת ידוע עלקרים בודדים בהם ההליך התבצע באבידגיאן, וכי מהדיותים לרשותם עלה כי היה מדובר במקרים שבוצעו בקרב משפחות מסורתיות המתגוררות בשכונות העוני בעיר.

עוד עלה מצד בני השיח בנסיבות זכויות האדם באבידגיאן, כי אכן חותופה קיימת באחיזות גבאים יותר באזורי הכפריים של צפון-מערב חוף השנהב (בין 70%-40%), וכי באזורי אלה עשוי להתבצע ההליך אף מבלי שניתנה הסכמה ההורים. עם זאת נמסר כי על פי המדוחה, באזורי אחרים, שיעור מילת הנשים נמוך יותר, והנתונים כוללים בתוך כך נשים שבוצע בהן ההליך באזוריים בהם הפרקтика שכיחה יותר, ואשר הגיעו לאחר מכן לאזורי אחרים בתחום המדינה.

.95 נתונים אלו, עלילם בקנה אחד עם מקורות המידע שעמדו בפני המשיבה, ובפרט עם פסק הדין הבריטי משנת 2014 שהזוכר בהחלטת המשיבה (Upper Tribunal Immigration and Asylum Chamber AA/02895/2013), לפיו אין ראיות לכך שלידות נחטפות לצורך ביצוע מילת נשים בכפייה, בגין רצון הוריהם. מה-גמ, שהמבקשים אף לא הוכיחו כי בעניינם מתקיים סיכון כאמור.

.96 לטענת המבקשים (בסעיף 7 לבקשת) "בחינה של בקשת מקלט צריכה להיעשות לפי הנתונים הספציפיים של מבקשי המקלט". וכן, בעניין אחרון זה מסכימה המשיבה, בבקשת המקלט של המבקשים במקרה דנן נעשתה בהתאם לנתונים הספציפיים שלהם, ובכל זה, תוך התייחסות למבנה המשפטי.

בחינה זו, דוקא במקרה של המבקשים, דומה כי אכן עומדת לבקשת מקלט מגורים טבירה, במדינת המוצא והסיכון הנש��ן לבקשתו איינו גבוה, מקום בו מדובר במשפחה גרעינית ומולכדת, כאשר שני ההורים משכילים ועצמאיים, שהראו כבר יכולת לקיים את משפחתם באופן עצמאי ונפרד מבני משפחתם המורחת. בנסיבות אלה, ושה 请求ים עצם מתנגדים לפרקтика של מילת נשים, מעריכה המשיבה כי הם יכולים להימנע מרדייפה מבני משפחתם המורחת ולהגן על בנותיהם בסטייע הרשות ככל שייעברו להtagorder במרכזה או בדרך המדינה (באזוריים הממוקמים מאות קילומטרים ממקום המגורים הנטען של המשפחה המורחת), באופן המלמד על היוות חלופת המגורים העומדת להם – חלופה טבירה.

.97 בהקשר זה יוער, כי המבקשים מפנים לפסיקה זהה, במסגרת נדונו בבקשת מקלט על רקע חשש ממילת נשים. ראשית נזכיר, כי מדינת ישראל אינה מחויבת לפסיקה זהה ובעניןנו, נבחנה בבקשת המקלט בהתאם לדין בישראל. מכל מקום, המשיבה תשוב ותטען, כי אין חולק שחשש ממילת נשים יכול להקים בנסיבות מסוימות עילה למטען מקלט מדיני, אלא שבעניינים של המבקשים. **בשים לב לנסיבותיהם הפרטניות, עומדת לבקשת מגורים חלופת טבירה.**

.98.

לטעת המבקשים (בסעיף 49 לבקשתה) חלופת המגורים אינה סבירהabis לב לכך שחוּף השנהב היא מדינה בה החברה שבטית ומסורתית, ולכן קיימים קשיים במגורים בסביבה בעלת שונות דתית, שבטיות וחברתית. עמדת המשיבה היא כיabis כביסים לב לנסיבותיהם הפרטניות של המבקשים ועובדת היוטם ייחידה גרעינית עצמאית, הרגילה לחיות בנפרד מהמשפחה המורחבת, מאפשרת להם לחיות חיים סבירים במרכז ודרום המדינה. באזוריים אלה, ביהודה בערים הגדלות, האוכלוסייה פחותה שבטית ומסורתית מהקיים בצפון המדינה, דבר המתישב, בין היתר, עם הנזונים כי תופעת מילת הנשים פחותה נפוצה באזוריים אלה.

יצוין עוד, כי מהנתונים שהובאו לעיל, אף עולה כי התופעה של הגירה פנים מדינית קיימת במדינה, דבר שאף הוא מעיד על יכולתם של המבקשים לחיה במדינה בנפרד מבני משפחותם המורחבות, המהווים להם שכנה לדבריהם.

עוד ייאמר בהקשר זה, כי המבוקשת עצמה אף חייה בלבד בתקופת לימודיה בנפרד משפחתה בדרום המדינה, דבר המחליש את טענותם בהקשר זה.

.99.

ambil Lageruן מן האמור זה עתה, וכי צוין בפתח התגובה,abis כביסים לב לנסיבותיהם הפרטניות של התקיק, החליטה המשיבה לפנים משותה הדין, להעניק למבקשים סיוע ביציאה מרוצון בדמות RCSHT שיטת משפחה וכן סיוע כספי סמלי עד גובה של 400 דולר, וזאת על מנת להקל במידה מה את חזרתם של המבקשים למדינה מוצאים והסתגלותם באזורה בו קיימת להם חלופת מגורים, ייחודה משפחתיות עצמאית. יצוין, כי סיוע זה ורקע בכפוף לשיתוף פעולה מלא מצד המבקשים והציג מסמכים נסיעה עבור כל בני המשפחה.

הגנת רשות המדינה

.100.

במסגרת בוחנת בקשות המבקשים למקלט מדיני, נבחנה גם אפשרות המבקשים להיזק להגנת הרשותות במדינותם. כפי צוין בוחנות הדעת של הוועדה המייעצת לענייני פליטים (ראו לעניין זה את סקירתו של רענן מחקר ביחסות הטיפול במבקשי מקלט מיום 8.5.14, המכורפת לנصفה 34 לעיל), בחוף השנhab קיימת חקיקה מפורשת האוסרת על מילת נשים ומטילה עונשי מאסר וקנסות לעוברים על החוק. כמו כן, מסקורת המידע שהוצגה לוועדה, נמצא כי קיימת אכיפה של חקיקה זו, לרבות הטלת עונשי מאסר בפועל. כן נמצא, כי קיימים ארגונים ממשלתיים ולא ממשלתיים המעניקים סיוע לנשים בחוף השנhab בנושא של מילת נשים וכי מופיע קו חס לנערות החוששות ממילת נשים, לרבות הצעת מקלט בمتקנים המנוהלים על ידי הממשלה או ארגונים לא ממשלתיים. לעניין זה קבוע בית המשפט קמא כי "בתאתם לחומר שנאנס עליידי יחידת הטיפול במבקשי מקלט, געשה מאץ מטעם ורשות המדינה בחוף השנhab להילחם במנוג הנפשע של מילת נשים (לרבות באמצעות מערכת חלופת מגורים לקורבנות פוטנציאליים) וכן מידי התופעה פחותים באזור מרכז ודרום המדינה. לפיק, אין לומר שהרשויות בחוף השנhab אין יכולות או אין מוכנות לספק הגנה באותו אזורים". לעניין זה יצוין, כי מעבר לסקירת המידע

שהוצאה לוועדה, אף בהתאם לדוח' משנת 2018, עולה כי הממשלה בחו"ף השנהב אימצה תכנית לאומית למאבק במילת נשים לשנים 2012-2008 וכן, בשנת 2015 חוף השנהב דיווחה לוועדה לזכויות אדם של האו"ם כי מופעלים קמפיינים להעלאת המודעות לנושא. עוד עולה מהדו"ח כי בפברואר 2018 הרשות לענייני נשים, הגנה על הילד וסולידריות הזכהיה כי הממשלה ממשיכה להיות מחויבת למאבק במילת נשים.

לטענת המבוקשים (סעיף 47 לבקשתה), הטענה כי הרשויות מתאמצות להילחם בתופעה מעידה דוקא על כך שהיא עדין קיימת. לעניין זה יובהר, כי אף המשיבה אינה טוענת כי תופעת מילת הנשים אינה קיימת בחו"ף השנהב ואכן עולה מסקירות המידע כי מדובר בתופעה שעודנה קיימת במדינה, אלא שבמסגרת בחינת חלופת מגורים עולה כי הסיכון הקיים בדרכים ומרכז המדינה הוא סיכון נזק זואת, הן ביחס להיקף התופעה באזוריים אלה, והן ביחס לפעולות הממשלה וליכולתם של המבוקשים לפנות לרשותות לקבלת הגנה במדינתם.

101. בהקשר זה נשוב ונזכיר, כפי שצוין גם בהליכים בפני בית המשפט קמא, כי המבוקשים לא הרואו כי אם יפנו לרשויות בחו"ף השנהב לא יקבלו מענה הולם לפניהם, שכן טרם נדרש לדבר. אף לא נטען על ידם כי אחותה של המבוקשת, אשר לטענתם, בתה נחטפה ובוצע בה הליך הAMILה בנגדו רצון אמה, פנתה לעזרת הרשויות או לקבלת הגנה באמצעות המקלטים אשר מציעה המדינה והארגוני השונים – ואף יותר מכך, נטען כי אחותה אחותה התגוררה ליד בני המשפחה המהווים סכנה – משכך, לא הוכח שלא הייתה יכולה לקבל סיוע לו הייתה עשו כן, ובפרט ככל שלא הייתה מתגוררת ליד אימה.

הוכחת "פחד מבוסס היטב" במישור הסובייקטיבי

102. עיקר הדיוון בעניינם של המבוקשים התמקד באפשרות להיזקקות להגנת רשותות המדינה ולאפשרות לקיומה של חלופת מגורים במדינתם. לצד זאת, ביססה המשיבה את החלטתה גם בשיס לב להתנהלותם של המבוקשים לפני הגשת בקשה המקלט ובמסגרת הראיות שנערכו עמם. המשיבה עמדה על כך שהתנהלותם מטילה זופי בגרסת המקלט ובטענתם בדבר "פחד מבוסס היטב" כי תבוצע בנסיבות מילת נשים.

103. כאמור, אמתת הפליטים קובעת כי על מבקש המקלט להראות כי מקונו בו **פחד מבוסס היטב** מפני רדייפותו, ולפ�ד זה נדרש שהוא יסוד סובייקטיבי וייסוד אובייקטיבי גם יחד. בפסקת בית המשפט נקבע במדויק כי נטל זה רובץ לפתחו של מבקש המקלט, וכי אין מדובר בנטל של מה בכך. עליו להיות מוגבה בנסיבות אובייקטיביים ממשיים, ולענין זה לא די בתחשותיו הסובייקטיביות של המבקש (רי' למשל: ע"מ 14/5667 פלונית נ' ממשלה ישראל פורסם בבלgo, ניתן ביום 5.1.16), בפסקה 28). עוד יצוין, כי מקום בו מבקש מקלט מבסס בקשתו על סיورو שלו, ללא תימוכין אובייקטיבים, כבעניינו, קיימת חשיבות רבה לעקביותו ולקוherence העולות מן הסיоро כולם, על כל רבדיו.

בקשר זה קבוע בית המשפט קמא ביחס למבוקשים, כדלקמן:

"18. אך יש להוסיף כי המערעררים התקשו להרים את הנTEL בוגע לדרישה של "פחות מbestos היטב" במישור הסובייקטיבי, וזאת אף בהתחשב בזיהירות וברגשות המתחייבם בעת בחינת בקשה למTEL מדיני. וכן, העובדה שהמעערערים לא טענו בבקשתיהם הקודמות לחפש מפני מילת נשים בנותיהם, לא הפניתה מוחבתה של המשيبة לבחון את בקשתם החדש של המערערים למTEL מדיני, וכן אכן קבע בית-המשפט לעניינים מנהליים בתל-אביב בעתרה הקודמת... עם זאת, מקובלת עליי עדמת בית-הדין לעוררים לפיה במסגרת בוחנת בקשתם החדש של המערערים למTEL מדיני, המשיבה הייתה רשאית להתייחס למועד המאוחר של העלאה עלית הרדיפה בגין החשש מילת נשים, וזאת לצורך הערכת אמינות הפלח הסובייקטיבי לו טענים המערערים (ראו והשוו: ע"מ 7854/12 פלונית נ' משרד הפנים, פס' 34 (25.8.2015))."

104. בית המשפט קמא התייחס בפרט לטענת המבקשת כי העלתה את החשש מפני מילת נשים בשל מאוחר, בשל הטראומה שהוותה כמי שעברה מילת נשים בעצמה, בקביע:

"בהתיחס לכך אצינו כי איןני מוקלה ראש בסבל שהיה מנת חלקה של המערערת, אשר מהריאנותה עמה עולה כי הוא נוטן בה אותןאותיו עד היום. עם זאת, החסם הרגשי של המערערת מחשיפת הטראומה שהוותה, לא בהכרח מסביר מדויק אב המשפה, המערער, לא ראה להעלות את החשש הנטען בנסיבות הויאנות שגעו רכו עמו ביחס לבקשת הקודמות למTEL מדיני. מכל מקום, המערערת הסבירה כי היא יתבה גכונה לחשוף את חוויותה האישיות כדי להגן על בנותיה. ואם כך – לא ברור מדויק הדבר לא הוביל לחשיפת החשש מפני מילת נשים כבר לאחר לידת הבת הבכורה בשנת 2006. כפי שקבע בית-הדין, כל אלה מעמידים בסימן שאלת אמינות טענותם של המערערים לפיה הם חרדים במישור הסובייקטיבי מפני אפשרות מילת נשים כפואה בנותיהם אם ישבו למדינה מוצאים, ומפני פגעה בהם אם ישרבו לאפשר זאת".

105. לטענת המבקשים, שגה בית המשפט קמא בקביעה זו. המשיבה תטען, כי מלבד העובדה שתוצאת פסק הדין אינה לרוחם של המבקשים, מטעמים אנושיים שניתנים להבנה, הרי שהמבקשים לא הוכיחו כי נפל כל פגם משפט או עובדתי בקביאות פסק הדין, ולמעשה, טענות המבקשים בהקשר זה כבר הועלו ונדונו הן על ידי בית הדין לעוררים והן על ידי בית המשפט קמא.

106. המשיבה תשובה ותטען, כי בפני המבקשים עדמה אפשרות להעלות את הטענה בדבר חשש המילה בשלבים יותר מוקדמים, בין אם על-ידי המבקש, ובין אם על-ידי העלאה הטעונה באופן כללי, אף מבלי להידרש לחוויותה האישיות של המבקשת. וזכור, כי מדובר למי שהגשו לאורך השנים בקשות מTEL שונות, גם בתקופה בה הייתה מדיניות אי הרוחקה. למשל עשו כן, הדבר מטייל ספק בדבר אמינות הבקשה, כפי שקבע בית המשפט קמא בפסק דין. יצוין, כי המשיבה הרחיבה בעניין זה בסעיפים 100-83 ; 113-123 לעיקרו הטיעון שהוגשו בבית המשפט קמא (המצורפים כנספח 10 לבקשת רשות העורר).

מכל מקום, כפי שעולה מפסק דין של בית המשפט קמא, בקשה המבקשים לא נדחתה אך ורק על סמך שיקול זה, אלא שהדברים מתווספים למסקנה כי קיימת לבקשתם חולפת מגורים סבירה ואפשרות לקבל הגנה מרשות המדינה.

כל אלו במצטבר, נוסף למכלול הנסיבות העומדות בסיס הבקשה, מצדיקים את דחיתת בקשה המקלט.

התיחסות לטענות נוספות שהעלו המבוקשים

בבקשות, טענים המבוקשים כי נפלו פגמים בפסק דיןו של בית המשפט קמא, בכך שלא ניתן משקל למספר שיקולים, ובהם: ההשלכות הנפשיות של הגירוש של המבוקשת 1 (סעיפים 87-84 לבקשתה); העובדה שמדובר בבקשת מקלט של קטינות (סעיפים 91-100 לבקשתה); והנתוניים בדבר שיעור הדחיתיה של בקשות מקלט בישראל (סעיפים 103-106 לבקשתה).

המשיבה טוען כי דין טענות אלו להידוחות. בבקשת המבוקשים לקלט מדיני נבחנה על ידי המשיבה על רקע מכלול הנתוניים שבבקשה. כפי שעולה מחלוקת המשיבה, כמו גם מפסק הדין של בית הדין לעררים ופסק דיןו של בית המשפט קמא, נתוניים הפרטניים של המבוקשים עמדו נגד עיניהם, ובכלל זה - העובדה כי המבוקשות 3-4 הן קטינות, וכי הבקשה לקלט מתבקשת על רקע טענות לסכונה הנש��ת להן בהיותן קטינות, כמו גם העובדה שהמבקשת 1 עברה עצמה מילת נשים. למעשה, נתוניים אלו נלקחו בחשבון בחינת מכלול הנסיבות העומדות בסיס הבקשה, והעובדה כי החלטת המשיבה ופסק הדין לא מציניהם במפורש מהו המשקל שנייתן לכל שיקול בנפרד, או לא מנסחים את השיקולים באופן בו מנסחים אותם המבוקשים, אין בהם כדי ללמד שנתוניים אלו לא נשקלו, ובוודאי אין בהן כדי להוכיח כי נפל פגם בפסק הדין.

כך, לעניין הטענה כי בית המשפט קמא לא ניתן משקל מספק לכך שהמבקשת עברה עצמה מילת נשים, הרי שהմבוקשים עצם מציניהם כי בית המשפט קמא הכיר בסבל שהיה מנת חלקה. לצד זאת, יש לציין, כי הרדיפה לה טענים המבוקשים אינה רדיפה של רשות המדינה או השלטון, אלא רדיפה של גורם פרט, אשר חולפת המגורים וההגנה שרשויות המדינה מסוגלות לספק, נתונות לו מענה סביר, כפי שפורט בהרחבה בפסק דיןו של בית המשפט קמא.

אף באשר לטענה כי בית המשפט קמא לא ניתן משקל כלשהו לכך שהמבקשות הן קטינות וכי עיקרון טובת הילד היה צריך להביא לקבלת בקשה המקלט, המשיבה טוען כי דין להידוחות.ברי, כי במרכז הבקשה והניתנה העובדתי והמשפטית שלה עמדה טענת המבוקשים מפני חשש מילה לבנותיהן הקטינות. לא מדובר במקרה בו עובדת היוות המבוקשות קטינות לא הייתה ידועה או לא נשקרה. למעשה, כאשר נקבע כי עומדת לבקשתם חולפת מגורים רלוונטיות וסבירה, הדבר נשקל היטב. כאמור, כאשר נקבע כי עומדת לבקשתם חולפת מגורים רלוונטיות וסבירה, מפסק הדין עולה במפורש כי הן ביחס לבקשתים 1-2 והן ביחס לבקשתם הקטינות 3-4. זאת ועוד, מפסק הדין עולה במפורש כי בית המשפט קמא מצא כי בנסיבותיה הפרטניות של המשפחה, יש אפשרות ההורים לספק לבנותיהן את ההגנה הנדרשת ככל שימושו את חולפת המגורים העומדת להם. בנסיבות אלה, המשיבה טוען כי טענת המבוקשים כי בית המשפט קמא לא שקל את עיקרון טובת הילד במקרה של המבקשות הקטינות היא טענה כללית וכולנית, ללא בסיס נדרש.

לבסוף, אף דיןה של הטענה כי בית המשפט קמא לא נתן משקל לשיעור קבלת בקשות המקלט בישראל, להידוחות. בבקשת המבוקשים נבחנה בפני עצמה, באופן יסודי ומקיף הן על ידי המשיבה,

בהתאם הועודה המייעצת לענייני פליטים, הן על ידי בית הדין לעררים והן על ידי בית המשפט קמא. הבדיקה הייתה בדינה פרטנית וענינית, וההחלטה מפורטת ומנוונת. על כן, אין ממש בטענה כי היה על בית המשפט קמא לבדוק את הבקשה על רקע שיעור קבלת בקשה המקלט בישראל.ברי, כי כל בקשה נבחנת על-פי נסיבותה ובהתאם לאמנות הפליטים לדין בישראל, וכך עשו במקור דן. שיעור קבלת בקשה המקלט באופן כללי, איינו רלוונטי מוקם בו נעשתה הבדיקה פרטנית ומעמיקה כפי שנעשה במקור דן. מכאן, שלא נפל כל פגס בפסק דין של בית המשפט קמא גם בהקשר זה.

סוף דבר

112. החלטת המשיבה בעניין המבקשים ניתנה במסגרת שיקול דעתה הרחב וסמכותה אשר הופעלה ללא פגס, ובהתאם לדין. על כן, נכון בית הדין לעררים בדחוותו את הערעור שהגישו המבקשים, למשל נמצאה כל עילה לשנות מההחלטה המשיבה; ובמהמשך לכך נכון דחה בית המשפט קמא כאשר דחה את הערעור על החלטת בית הדין. בנסיבות אלה, עמדת המשיבה היא כי דין בקשה רשות הערעור להיחזות על הסף ולגופה.

הבקשה לسعد זמני

113. בהתאם להלכה הפסוקה, על בית המשפט הדן בבקשתו לממן סעד זמני בערעור לבחון שני שיקולים: סיכויי הערעור להתקבל ו"מאזן הנוחות", כאשר האיזון בין שני שיקולים אלה נעשו במסגרת "מקבילה כוחות", שמשמעותה היא כי ככל שסיכויי הערעור גבוהים כך, ניתן למעט בדרישת מאزن הנוחות ולהיפך.

וiodash, בהתאם להלכה הפסוקה "התנאים לממן סעד זמני בערעור מחמירים мало הנדרשים בערכאה הדיונית שכן עם מתן פסק הדין נגד המבקש משתנה נקודת האיזון בין הצדדים" (עמ' 2435/11 סימוב נ' שר הפנים, פסקה 5 (פורסם בנובו, 23.5.2011)

על רקע זה, בית המשפט יouter לבקשתו לسعد זמני רק במקרים בהם הוכחה המבקש כי סיכויי הערעור גבוהים, וכי מאزن הנוחות נוטה לטובתו, במובן זה שאם יזכה בהליך יהיה קושי ממשי להשיב את המצב向前.

114. כפי שפורט לעיל, המשיבה טועה כי סיכויי הבקשה להתקבל נמוכים מאוד. מכאן, לצורך עיכוב ביצוע פסק הדין, יש ומאزن הנוחות יטה באופן מובהק ומפורט לטובת המבקש, ואולם לא כך הוא הדבר בעניינים של המבקשים. בקשר זה, המשיבים טוענו כי שתי ערכאות משפט נתנו כבר דעתן לשיקולים שעומדים בסיסוד בחינת מאزن הנוחות, עת הוו על דחיה. טענות המבקשים ועל כך שעומדות להם חלופת מגוריות סבירה בהחלט. שיקולים אלו תרגמו עצם, הלהה למעשה, לדחיה טענות המבקשים ולחיזום לצאת מישראל עד למועדים מוגדרים. לפיכך, ובאין שינוי נסיבות ביחס לקביעות שיפוטיות אלו, סבורים המשיבים כי לא עלה בידי המבקשים להוכיח כי מאזן הנוחות אכן נוטה – בנסיבות המקורה הפרטניות – לטובת קבלת בקשה לעיכוב ביצוע.

115. מנגד, המשך שהייתם של המבקשים במדינה פוגע באינטראס הציבורי החשוב שבהרחקתם של שוהים שלא כדין מהמדינה, בהקדם האפשרי. יתרה מכך, היעדרות לבקשת המבקשים עלולה להביא לפטיחת הליכים שאוון בהם ממש - גם במקרים דומים - ובכך לפחות עוד יותר באינטראס הציבורי, תוך נזק זמני שיפוטי יקר. ברי, כי אף בכך יש כדי להטות את מאזן הנוחות לרעת המבקש.

ככל ובקשת המבקשים תתקבל, ובהמשך לכך גם יקבל בית המשפט הנכבד את הערעור שלפנינו - ואammo, המשיבה סבור שהנסיבות לכך אינם גבויים - יוכל המבקשים לשוב ארצה.

לענין זה, יפים דבריה של כב' השופט חיים בע"מ 3692/08 קדאי נ' משרד הפנים, תק-על לעניין (2) 2216 (2008), כדלקמן:

"זאת ועוד. **בפסקת בית משפט זה נקבע לא אחת מ הנזק הנגרם בתוצאה מדחית בקשה למתן סעד זמני בתקופת הערעור למניעת הליכי הרוחקה מארץ אינו בלתי הפך, שכן אם יזכה המערער בערעוריו יוכל לשוב לארץ** (ראו ע"מ 5014/04 פובאדורה נ' שר הפנים (לא פורסם, 29.7.2004); ע"מ 8/08 549 שגנון נ' משרד הפנים (לא פורסם, 18.2.2008 (להלן: עניין שגנון); ע"מ 7894/06 ابو רחמה נ' מדינת ישראל - משרד הפנים (לא פורסם, 31.10.2006)). כמו כן, **ואף כי אין לכך שינוי טעם בטענת המבקש בדבר הקושי המענייני שייהיו לו לשוב לארץ במידה י许可 בערעוון, בין היתר בשל הנסיבות הכרוכות בכך, הרי שנוכח העובדה שסטוקי הערעור אינו גבויים אין לייחס לך משלך מכך בענייננו** (השו עניין שגנון). [ההדגשות הוספו - הח"מ].

116. המשיבה תזכיר כי הינה ערלה לקביעת בית המשפט הנכבד (כב' השופט ברו) בבר"מ 6493/16 (פלוני נ' משרד הפנים פורסם בנו) (22.11.16). שם, התקבלה בקשה לעיכוב ביצוע פסק דין שהורה בין היתר על הרוחקת שני ילדים קטינים, וזאת לאור הנזק שהדבר עלול להסביר להם מיצוי את זכותם בדיון לביקש רשות ערעור. ואולם, בשים לב לדחיתת בקשה רשות הערעור עצמה, אף ללא קבלת תגבות המדינה, המשיבה תטען כי דין הבקשה לسعد זמני להידחות, וזאת כפי שקבע בית המשפט הנכבד (כב' השופט פוגלם) בסופו של ההליך הנ"ל:

"**מקרה זה אינו מעורר שאלה החורגת מעניינים של הצדדים, והוא נטוע כל יכול בעבודות המקרא הפרטניות. בנסיבות אלו אין המקרא מתאים ליבור נספח בערכאה זו. אוסיף כי גם בית משפט קמא היה מודע למורכבות האנושית שמגלגה מקרה זה, אלא שוגם בכך לא היה כדי לשנות מן התוצאה – בפרט בשים לב לפסק הדין החלטות בעיטהה המינימלית שהוגשה על רקע החלטת הדחיה של בקשות הקודמת של המבקשים. אכן, ההליך המינימלי הוא דינמי באופןו, וייתכן מצב שבו נסיבות מאוחרות צריכות להביא לשינוי מהחלטה קודמת. ברם במקרה זה לא מצאתי שעה בידי המבקשים להציג על שינוי נסיבות משמעותית כאמור, בלבד מחלוּף הזמן ומהמשך השתקעות הקטיניות בארץ – עניין שעם כל ההבנה ליבם של המבקשים מצוי לפתחם.**"

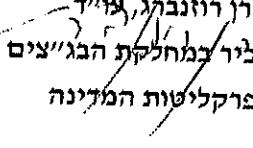
.117. לאור כל האמור, המשיבה תטען כי דין בקשה רשות הערעור להידוחות ואף דין הבקשה לسعد זמני להידוחות עמה.

.118. בשים לב לנסיבות המקירה, ומלפניהם לשורות הדיון, המשיבה תמנע מלבקש הוצאות בגין הגשת הבקשה.

.119. האמור בסיפה של סעיף 3 לעיל (וכן בסעיפים 73 ו-99) נתמך בתצהיריו של מר איציק עמרני, ראש זרוע הרחקה ברשות האוכלוסין וההגירה. האמור בסעיף 94 לעיל נתמך בתצהיריו של מר ברנע חסיד, מנהל מחלקת מערב ומרכז אפריקה במשרד החוץ.

היום, כ"ד בטבת תשע"ט
01 בינואר 2019

סיגאל אבנון, עו"ד
עווזרת ראשית במחלקה הבג"ץ
בפרקיות המדינה

רון רוזנברג, עו"ד
סגן בליר במחלקה הבג"ץ
בפרקיות המדינה

תצהיר

אני הצהיר כי [/]/[/]/[.], מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד [/]/[/]/[.].
2. מצהيري זה ניתן להמיצה כאמור בסיפה של סעיף 3 ובסעיפים 73 ו-99 לתגובה המשיבה בתיק בר"ם 5040/18 (להלן – **תגובה המשיבה**).
3. העובדות המפורטות בסעיפים 3, 73 ו-99 לתגובה המשיבה הן אמת למשיב ידיעתי ואמוןתי.
4. זה שמי, זו חתימתו ותוכן תצהيري אמת.

אישור

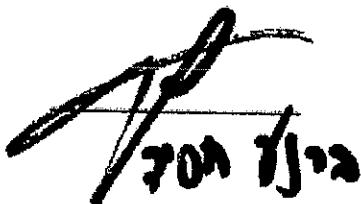
אני הצהיר כי [/]/[/]/[.] עוזר, מאשר בזאת כי ביום [/]/[/]/[.] הופיע בפני
מר [/]/[/]/[.], המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתי כי עליו לומר את האמת, שאמ לא
עשה כן יהזה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתום בפני על תצהיריו.

עוזרת שחר עוזר
מ.ג. 0.48260

תצהיר

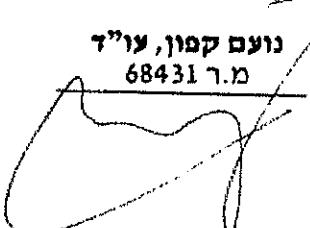
אני ה"מ נעם קפון מוסמך, מצהיר בזאת כללה:

- 1 אני משמש בתפקיד 副局长 第二司 מפקד אוניברסיטת תל אביב (להלן – תצהורי זה ויתן ל חטינה | כאמור בסעיף 94 לתגובה המשيبة בתיק בר"ם 5040/18 (להלן – תגובה המשيبة).
- 2 העובדות והמפורטים בסעיף 94 בנוגע לבדיקה שנערכה על ידי משרד החוץ אל מול נציגות זכויות אדם של חוץ השנהב על ידי שגרירות ישראל באידג'אן הן אמת למייבט ידיעתי ואמונהני.
- 3 זהשמי, זו חיימתי ותוכן תצהורי אמת.

נעם קפון

אי שור

אני ה"מ, נעם קפון, עו"ד, מאשר כזה כי ביום 23/12/2012 הופיע בפני moi הסוכן בתפקיד, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתי כי עליו לומר את האמת, שם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתום בפני על תצהירו.

**נעם קפון, עו"ד
מ.ר. 68431**

11/1

מדינת ישראל
State of Israel

משרד גירושים ומעמד
מחילת אשורת זרים
דסק צפין

20 אוגוסט 2018
כ"א אב תשע"ח

לכבוד
ג' מיל' פומרץ, ע"ד
ר' חוברמן 10
תל-אביב 6407509
נשלח בפקס: 968596-03

שלום רב,

הנדיו: גב' אמינה קוליבאלו תיק מס' 9900199-10AS00729 ומר מוסא טאורות תיק מס' 10AS00199-10 - בקשה
לקבלת מעדי בישראל מטעמי הומניטריים

סיוםין: בקשה מיום 20/05/2018

בקשותך שבסינוכין הוועבר לטיפולך.

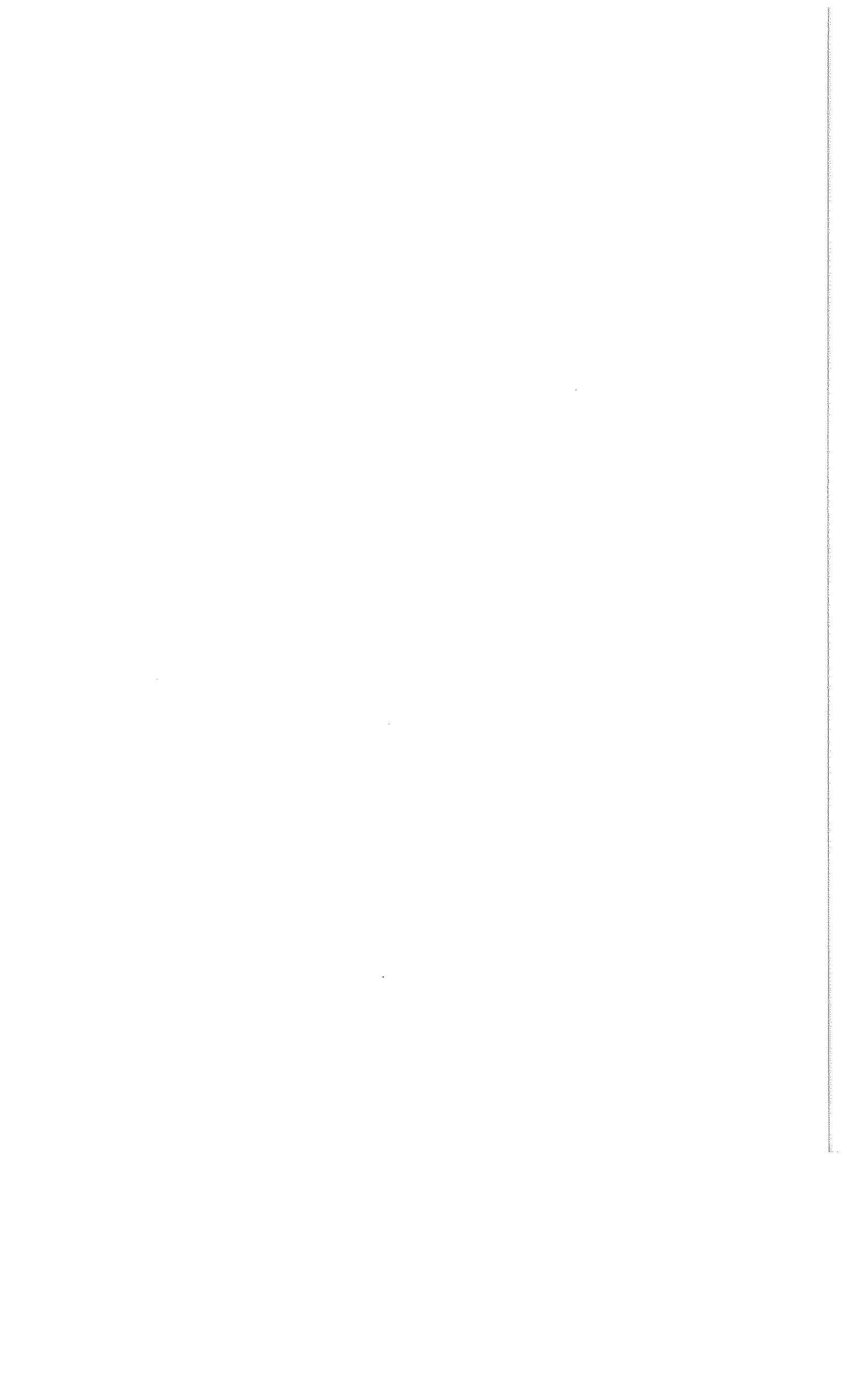
זהותיך לטענות כפי שהוצע בבקשתך אצין כי הועדת הבינמשרדית לעניינים הומניטריים הינה ועדת מיעצת למכיל רשות האוכלוסין וההגירה, בבווא לבחון בקשות למונע מעמד בישראל מכוח חזק הכנסה, תשי"ב-1952 אשר אין עומדות בקריטריונים הקבועים בנוהלים השונים (נזהל מס' 5.2.0022). מבחן בקשותך עולה כי מצבך אינו עולה לכדי המצביע מפורשות כנהל הרשות, היות ומדובר בבקשתך שאין בה עילה של אב羞, כגון ביצב בו מדובר במישג עבורי בבקשת מקלט נוספת וכן בבקשתך שהשתנו>bמי שחתנו לישראל וכן מרשימת טיעוניים שנקבעו בבקשת המקלט (סעיף ה.ד לוהל) וכן במצבך בו מדובר bמי שחתנו לישראל וכן מרשימת הסתנהה לישראל ניומן 15/10/2005 (סעיף ה.א לוהל).

בהמשך לאזכיר לעיל ולאחרי בוחנת יתר נימוקי העור, לא מעאותי כי בבקשתך מתקיימים טעמי הומניטריים מיוחדים הנזדים העברתך לדין בועדה הבינמשרדית ועיכ' החלטת מנהלת הלשכה, בעינה עומדת. אפשרותך להגשים בקשה לארגונם בניין שונות, לרבות הייחודית ליציאה מרצון, על מנת שאליה יוכלו לסייע לך כייזאתך מהארץ וקליטתו במדינה שלישיית.

לאור העובדה כי נפסחין בעור על בקשה אחרת שהוישה עיי' מרשון, נדרשת זו האחونة לצאת את הארץ חי' עט משפחתה עד לתאריך 2018/07/08, אולם לא עשתה כן ובחירה לעשות דין לעצמה ולהישאר שלא בחוק מדינות ישראל, הריני אפשרות יציאתך מן הארץ תונן? ימיס בלבך ובחותם לא יהיה חשופים להליכי אכיפה והירותה.

יש לך רשות לקבל שירות
www.piba.gov.il

רחוב מס' 9, ירושלים 94584, טל: 3450*
טלפון: 02-6294749

רשות האוכלוסין
וההגירה
Population and Immigration
Authority

מדינת ישראל
State of Israel

אגף מישר ומעמך
מחלקה אשירות ווריב
לסק צפון

לאור האמור, הורי שדין הבקשה להידמות
באפשרותם להגיש ערכ על החלטה זו בלשכת הרשות ללא שייחוי ולא יאוחר מי 27 ימים.

בברכה,
הדים דרייקס
ראש דסק צפון

העתק: לשכת רשות האוכלוסין וההגירה, תל אביב

יש לך רשות לקבל שירות
www.piba.il

רחוב מס' 9, ירושלים 94584, טל': 03-3450*
טל': 02-6294749